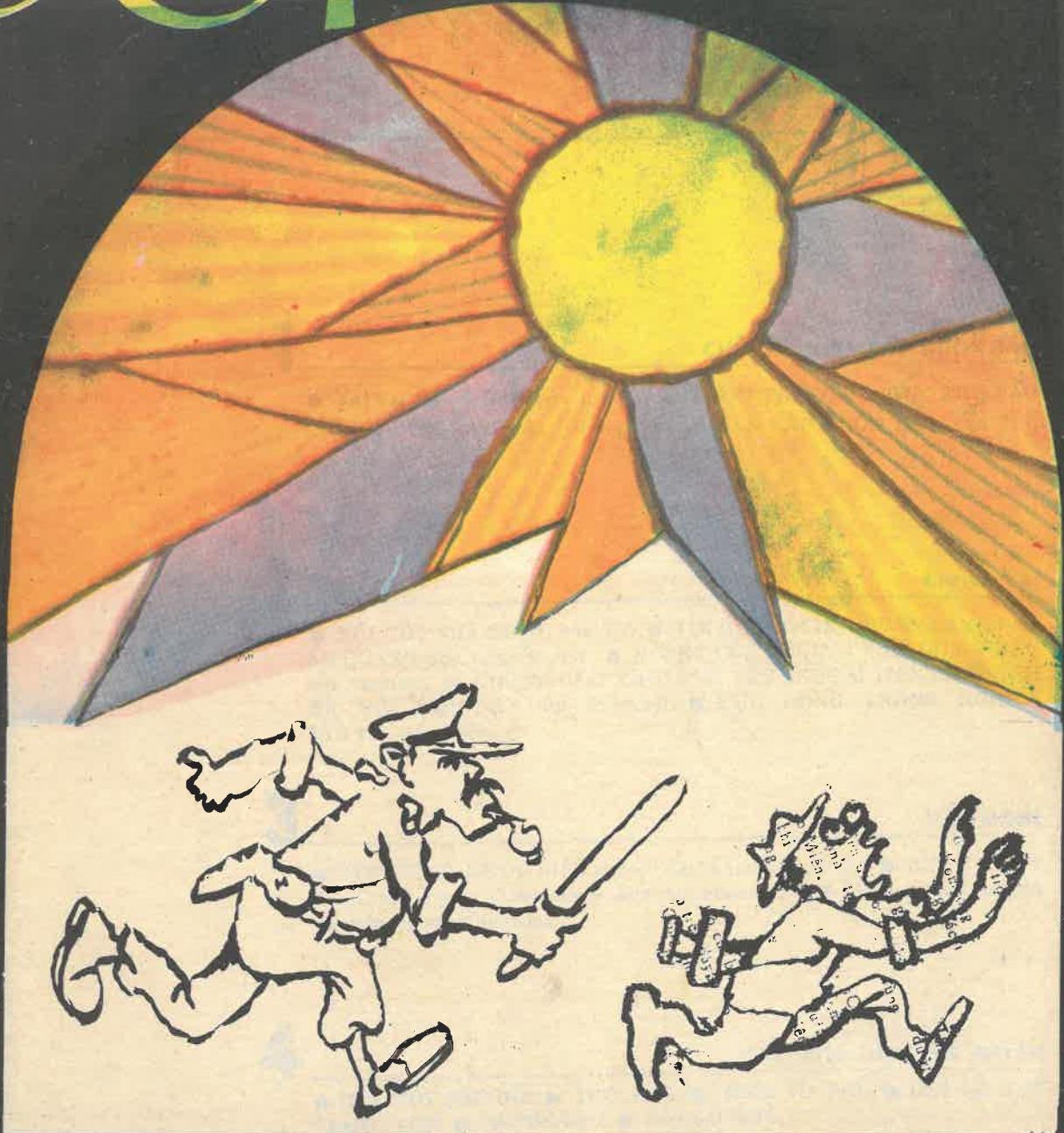

Wason
DS 531
D642+

38

DŌI

Cáp duōn báo chí

ĐỜI

38

CHỦ ĐỀ : NẠN CÁP DUỒN BÁO

- TAI VẬT LÀNG BÁO của Irudan
- TÌNH TRẠNG VÀ TƯ THẾ BÁO CHÍ VN HÔM NAY của lý doinguyễn
- NẠN CÁP DUỒN BÁO của đời.

CHÍNH TRỊ

- NÓI VỚI NHÀ NƯỚC của TT.
- TÌM HIỂU THÀNH PHẦN LÀNH ĐẠO ĂN QUANG của nguyễnacursi.
- HỒI KÝ CỦA I NGƯỜI BIẾT QUÁ NHIỀU của vânbinh.
- NHỮNG GIẢI THOẠI VỀ VĂN NGHỆ SĨ TIỀN CHIẾN TẠI HÀ NỘI HÔM NAY của kmnhnht.
- MỤC ĐỘNG TRONG NGHIÊN SÀU của phúquân.

VĂN NGHỆ

- BÈN GIÒNG NƯỚC BIẾC truyện dài của cungtichbiền
- BUỒM VƯỢT NGỤC của Henri Charrière — phanhuychiêm dịch
- RUỒI XANH truyện dài của nguyễnthuylong.

4

CÁC MỤC THƯỜNG XUYÊN

- NÓI VỚI ĐẦU GỐI
- THƠ ĐỜI
- SINH TỬ PHÙ
- ĐỜI LÀ THẾ TRANG THƠ
- NGƯỢC ĐỜI
- ĐỜI GỒ GHỀ.

ĐỜI	NĂM THỨ NHẤT	SỐ 38	TUẦN LỄ TỪ 25-6-1970 ĐẾN 2-7-1970
Tòa soạn 143-145 Công Quỳnh Saigon Đ.T. 22.323 Chủ nhiệm Bà Trần Thị Anh Minh	Chủ trương biên tập CHU TỦ và nhóm Sóng	GIÁ 40đ	Giao dịch quảng cáo Hồi ông Linh 143-145 Công Quỳnh SAIGON

dấu tranh cho nơi

Nạn cáp duồn báo

Giải thích về nạn cáp duồn báo, ông Tông trưởng Thông Tin đã đồ lối cho Lập pháp soạn thảo qui chế báo chí thiếu chu đáo, có nhiều kẽ hở, khiến Hành pháp bắt buộc phải áp dụng qui chế báo chí, nhiều khi không muốn « cáp duồn » vẫn phải cáp duồn.

Lời giải thích của ông Tông trưởng hơi khó nuốt. Đại phàm, bắt cứ đạo luật nào cũng chỉ có tính cách tông quát, còn việc áp dụng là do sự linh động của Hành pháp, muốn hiểu, muốn diễn giải, đạo luật cách nào cũng được, muốn hiểu một cách rộng rãi, cởi mở cũng được, mà muốn bối bê ra bối cũng được. Chẳng hạn, báo chí dăng tải tấm hình một vị Hòa Thượng tự thiêu, Hành pháp có thể viễn cù là tờ báo « gây hoang mang dư luận » để tịch thu, nhưng nếu Hành pháp cởi mở, vô tư thì tấm hình kề trên cũng chẳng có gì là tội lỗi. Vấn đề đặt ra là Hành pháp có thiện chí, có tinh thần dân chủ thực sự hay không.

Từ trước tới nay, người ta nhận thấy Hành pháp không có tinh thần hợp tác thực sự với báo chí, chỉ lo trùu những tờ báo nào không đi đúng đường lối của chính quyền. Không đi đúng đường lối của chính quyền thôi, hãy khoan nói đến chuyện đổi lập chính quyền. Đó là điều đáng tiếc, vì dù sao ông Tông trưởng Thông Tin trước kia cũng là người viết báo. Làng báo chưa quên cái bút hiệu « Thợ Lặn » của ông đương kim Tông trưởng. Nhưng ông Thợ Lặn lúc này lặn đâu mất, chỉ còn một ông Tông trưởng vừa nhất gan, vừa không dám nhận trách nhiệm cáp duồn báo mà chỉ đủ can đảm đồ vầy cho người khác.

DỜI

ĐÓN COI SỐ TỚI

CHỦ ĐỀ: **Đàn bà và chính trị**

W 294791
401
B7

Trước năm 1970, người làm báo Việt Nam lúc nào cũng pháp phòng theo dõi mọi động tĩnh từ bộ Thông tin, cơ quan nắm quyền sán sát làng báo. Vì có thể bất kỳ lúc nào, một cú điện thoại hoặc một chữ ký xuất phát từ bộ này sẽ mang đến kết quả là cả một tòa báo phải dẹp tiệm và nỗi cơm của hàng trăm con người sẽ bị đứt đứt.

Tình trạng căng thẳng này chấm dứt với việc ban hành quy chế báo chí (1) sau bao nhiêu tháng ngày chờ đợi. Theo quy chế này, việc đóng cửa 1 tờ báo không còn nằm trong phạm vi thẩm quyền của cơ quan hành pháp nữa mà do cơ quan tư pháp đảm trách (2); nhưng nếu nỗi lo âu phải dẹp tiệm một cách bất ngờ không còn nữa thì lại có một hình thức đóng cửa mới được khai sanh: Đó là hình thức tịch thu báo. Sự tịch thu báo cộng với nạn cho mướn báo là những tai vạ cho giới làm báo hiện nay.

Việc tịch thu báo theo quy chế báo chí.

Bất kỳ một tờ nhật báo hay tạp chí nào cũng có thể bị tịch thu nếu vi phạm những điều sau đây: (3)

— Xúi giục người khác phạm tội.

— Xúi dục người khác xâm phạm nền an ninh quốc nội hay quốc ngoại.

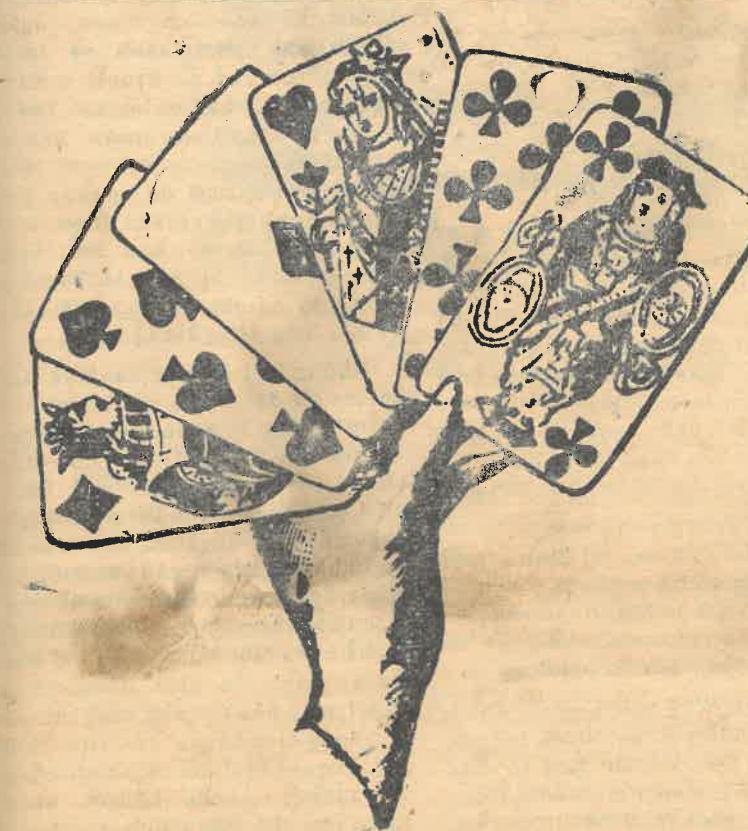
— Xúi dục quân nhân bất tuân kỷ luật.

— Phô biến các luận điệu, các tin tức thất thiệt, hoặc các tin tức có thật nhưng với dụng ý làm phuơng hại đến an ninh quốc gia, trật tự công cộng, nền kinh tế tài chánh quốc gia, chia rẽ tôn giáo, địa phương, sắc dân.

— Phô biến tin tức, tài liệu và luận điệu nhằm đề cao chủ nghĩa CS hay Trung Lập thân Cộng.

— Mạ lỵ Tống Thống và Phó, các vị đại diện của các quốc gia bạn, các cơ quan Lập pháp, Hành pháp và Tư pháp...

Nếu vi phạm một trong các điều kẽ trên, Bộ Nội Vụ sẽ ra lệnh tịch thu tờ báo ấy trước khi lưu hành hay trong khi lưu hành (4). Sau khi tịch thu, trong hạn tam ngày, nhà chức trách đã ra lệnh tịch thu phải khởi tố tờ báo ấy

TAI VÀ LÀNG BÁO

ra tòa án có thẩm quyền. Trong khi đợi tòa phán quyết, nhật báo hay tạp chí bị tịch thu vẫn có quyền được tiếp tục xuất bản.

Quy chế báo chí còn dự liệu rằng nếu được tòa án tha bổng, chủ nhiệm nhật báo hay tạp chí bị truy tố có thể ngay tại phiên tòa ấy phản tố đòi nhà nước phải bồi thường thiệt hại. Số tiền bồi thường phải tương ứng với thiệt hại và ông quý phải gánh chịu. (5)

Sịch thu báo, việc làm tùy thích của nhà nước?

Đến nay, gần 6 tháng sau ngày ban hành quy chế báo chí và mặc dù số nhật báo và tạp chí bị tịch thu đến 80 lần, người ta vẫn chưa thấy có một phiên tòa nào được triệu tập để xét xử xem trong 80 lần tịch thu đó có bao nhiêu lần báo chí bị phạt quyết là phạm pháp và những lần nào nhà nước tịch thu sai lầm. Cứ vài hôm, người ta lại nghe đài truyền thanh và truyền hình đọc tên những tờ báo bị tịch thu. Lần

lượt hết nhật báo này đến tạp chí khác bị tịch thu, ngay cả báo nhà nước cũng bị tịch thu. Một tờ nhật báo nọ tái bản chưa đầy 3 tháng đã bị tịch thu đến 34 lần nhưng vẫn chưa lần nào phải ra Toà án.

Những viên chức hành pháp giải thích rằng mình chỉ có quyền tịch thu và khởi tố tờ báo vi phạm qui chế báo chí, còn việc bao giờ xét xử là tùy theo sự sắp xếp của cơ quan Tư pháp. Cách giải thích này được nhắc đi nhác lại khiến người ta có cảm tưởng rằng có lẽ nhà cầm quyền đã tạm hài lòng với biện pháp tịch thu nên chưa cần tiến đến một phán quyết minh bạch mà hậu quả là người làm báo có thể bị phạt vạ, phạt tù, và tờ báo có thể bị đình bản vĩnh viễn hay có thời hạn.

Trong một vài trường hợp, nhà chức trách có thẩm quyền tịch thu báo đã tỏ ra sốt sắng quá mức bằng cách đến cau hắc nhảm, chờ khi có lệnh là xông vào chẳng những tịch thu báo mà còn tịch thu cả bản kẽm nữa. Trong vài trường

Hình thức đóng cửa mới!

Về phía tờ báo bị tịch thu thì luật lệ đã định rằng trong khi chờ đợi phán quyết của Tòa án theo

tồn khởi tố của nhà chức trách đã tịch thu tờ báo, chủ nhiệm nhật báo hoặc tạp chí bị tịch thu cứ tiếp tục xuất bản báo của mình (4). Vậy thì nhà báo cứ tha hồ chờ đợi một phản quyết không biết bao giờ mới có để xem có thực minh đã vi phạm quy chế báo chí không. Trong trường hợp mà tờ báo bị tịch thu một cách oan ức thì cần ; hành chịu chẳng biết kêu ca thế nào vì luật lệ không dự trù.

Một tờ nhật báo 8 trang mỗi ngày xuất bản 40.000 số với giá bán 15 đồng 1 số đáng lẽ mỗi ngày có thể thu lại được từ 240.000đ đến 360.000đ nhà báo chỉ được hưởng 60% giá bán nhưng nếu số ấy bị tịch thu thì chắc chắn số tiền lấy lại được nếu có, nhờ số lượng thoát khỏi sự tịch thu sẽ không quá 50.000 đồng. Như vậy là xem như ngày ấy nhà báo bị lỗ 360.000 đồng. Vậy mà có tờ báo đã bị tịch thu đến những 34 lần trong khoảng thời gian chưa đầy 3 tháng. Tính ra sự thiệt hại do báo bị tịch thu có thể lên đến 11.000.000đ. Sự thiệt hại về tiền bạc vì tờ báo có thể bị tịch thu bất ngờ đang là một mối lo âu của nhiều ông chủ báo.

Bỏ một số vốn từ 10 triệu cho đến 30 triệu để xuất bản một tờ báo 8 trang mỗi ngày 30.000 ngàn số. Nếu tháng nào mà tờ báo cũng bị tịch thu đến 4 lần nghĩa là bị thiệt hại đến 1,8 triệu thì chắc chắn không lâu tờ báo phải tự động đóng cửa mà không cần đến phán quyết của tòa án làm chi.

Trên thực tế, làng báo thường xem việc bị tịch thu như một thứ « tai nạn cần thiết » hoặc một cách quảng cáo đắt tiền. Báo nào càng bị tịch thu nhiều thì độc giả lại càng có khuyễn hướng muốn tìm đọc cho thỏa óc tò mò. Vì vậy báo sẽ bán chạy hơn và số in hằng ngày sẽ gia tăng. Một vài tờ báo ể ẩm rất mong think thoảng được nhà nước tịch thu cho một lần để xem họa chăng báo có bán được khá hơn không!

Cái gai cho mướn báo.

Báo chí ngày càng đóng vai trò quan trọng trong xã hội và đã trở thành một nhu cầu cần thiết cho mọi tầng lớp. Người ta đọc báo để biết các sinh hoạt xung quanh mình, những chuyện ở các quốc gia khác, để giải trí hoặc để học hỏi. Với đà vật giá càng ngày càng lên cao trong khi lợi tức của đại đa số dân chúng không được khả quan mấy khiến mọi người phải chi tiêu đắt sên vì vậy việc bỏ ra gần 1000 bạc mỗi tháng để mua báo xem chừng cũng là một điều khiến nhiều người phải nghĩ ngợi. Do đó việc cho mướn báo vẫn tiếp tục tồn tại và cũng là một thứ tài vặt khác của nhà báo.

Quy chế báo chí qui định « mọi hình thức » cho mướn báo đều bị cấm chỉ » (5) Người mướn và người cho mướn có thể phạt và từ 5.000 đồng đến 50.000 đồng.

Trên thực tế nhiều người thích đọc báo mướn vì một lý do hết sức giản dị là đỡ tốn tiền. Một tờ báo 8 trang giá 15đ. nếu mướn đọc trong 24 giờ chỉ phải trả 7 đồng. Như vậy là tiết kiệm được một nửa mà cũng được xem đầy đủ chẳng thiếu gì. Vì luật lệ cấm ngần nên việc cho mướn báo được thực hiện một cách dễ dật và giới hạn giữa những người bỏ báo tháng và các độc giả quen thuộc.

Thông thường, ngay tối hôm báo phát hành hoặc sáng hôm sau, người bỏ báo sẽ giao tờ báo tận nhà độc giả và lấy lại tờ đã giao hôm trước. Người đọc chỉ việc giữ cho báo đừng rách là được.

Tất cả những số báo cho mướn khi lấy lại sẽ được tập trung giao lại cho nhà phát hành, với mỗi tờ báo cho mướn, người bán báo lời trọn vẹn 7 đồng, trong kí nếu bán tờ báo ấy thì chỉ được trả công có 3 đồng. Như vậy cả người mướn báo và kẻ cho mướn đều có lợi, chỉ nhà báo là thiệt thòi.

Một tờ báo 8 trang mỗi ngày là 30.000 số nếu chỉ bán được 20.000, nhà phát hành sẽ giao lại 10.000 số. Trong 10.000 số này chắc chắn có một số lớn là những tờ báo đã cho mướn. Nếu số báo đã cho mướn là 2000 tờ thì thay vì thu được 18.000đ. do việc bán 2000 số này, nhà báo chỉ thu được 3600 bằng cách cản ký, bán mỗi ký 30 đồng nghĩa là bị mất 14.400 đồng mỗi ngày, ví chi mỗi tháng 26 ngày bị mất tổng cộng 374.400 đồng.

Những luật lệ hiện hành về báo chí tuy đã đánh dấu một bước tiến về mặt pháp lý dành cho làng báo nhưng vẫn còn nhiều sơ hở. Báo chí có thể bị tịch thu một cách khắt khe và hậu quả là tờ báo phải chịu thiệt hại về tiền bạc nhưng vẫn không có cách nào buộc nhà cầm quyền sớm làm sáng tỏ để xem việc tịch thu có hợp pháp không. Ất hẳn vào một lúc nào đó khi mọi người không còn chịu đựng được tình trạng mập mờ này nữa thì có lẽ những điều khoản về việc tịch thu báo chí sẽ được tu chỉnh cùng với những biến khuyết khác trong Qui chế Báo chí.

Tuy nhiên việc cho mướn báo lại có những nguyên nhân sâu xa về tâm lý và kinh tế. Một điều luật cấm sự cho mướn báo không thể chấm dứt được tệ trạng này cũng như một điều luật khác quy định các quyền tự do chưa đủ để con người thực sự có tự do. Nếu làng báo tiếp tục tổ chức những chiến dịch chống nạn cho mướn báo như đã làm trước đây, đồng thời đời sống vật chất của mọi tầng lớp đều được cải thiện thì chắc chắn nạn cho mướn báo sẽ không còn lý do để tồn tại.

(1) Luật số 19/69 ban hành quy chế báo chí ngày 30/12/69.

(2) Điều 18 Quy chế báo chí.

(3) Các điều 27, 28, 32, 33 QCBC.

(4) Điều 19 QCBC.

(5) Điều 20 QCBC.

KHA TRẦN ÁC

Kê lại cái giường ngủ của Đệ nhất Phu nhân

Đầu Gối vốn tôn trọng phụ nữ, không thích đùa cợt, châm chọc các bà, các cô. Nhất là đối với các bà, các cô hiền lành, đứng đắn. Phu Nhân của TT Thiệu là Đệ Nhất phu nhân của cả nước, Đầu Gối lại nghe nói bà Thiệu là người đàng hoàng, nên dĩ nhiên Đầu Gối không bao giờ dám kinh suất. Nhưng câu chuyện mà Đầu Gối kể dưới đây, không những liên hệ đến số phận của cá nhân bà Thiệu, mà còn ảnh hưởng đến vận mạng chung của cả nước. Kính mong vị Đệ Nhất Phu Nhân tha thứ cho sự dường đơ của Đầu Gối khi Đầu Gối đề cập tới cái giường ngủ của bà. Câu chuyện hơi dài giòng, xin tóm tắt như sau :

Đầu Gối đã có lần giới thiệu trên báo Đời, tài bối của vị sư già A Lao. Câu chuyện này có thực, không phải chuyện bịa. Khi vị sư già sang láng giềng ở Saigon, Chu vị Thủy, con gái Kha Trần Ác có đến bừa nhau vị sư già. Từ sáu tháng nay, Chu vị Thủy bị đau mũi, thử bệnh tiếng Pháp gọi là « si-nuy-dzít » mỗi khi lên cơn bệnh thì nhức nhối đau ốc dữ lắm. Chứa bác sĩ chuyên về tai, mũi họng là bác sĩ Lộc thi bác sĩ bảo phải giải phẫu nhưng bệnh nhân đang có bầu, không thể giải phẫu được. Đành uống thuốc cầm chừng, đợi sau khi bệnh nhân sinh đẻ, mẹ tròn con vuông mới có thể giải phẫu. Gặp Chu vị Thủy, vị sư già ngắm thần sắc Chu vị Thủy, rất lâu rồi chậm rãi nói : Tôi không biết bệnh si-nuy-dzít là

bệnh gì, nhưng bần tăng hy vọng có thể chữa dùm cô. Điều cần nhất là phải cho tôi coi căn phòng ngủ của cô và chỗ đặt cái giường ngủ.»

Chu vị Thủy lập đặt đưa vị sư già lên thăm nhà mình. Vị sư già ngắm gian phòng ngủ và chỗ đặt cái giường, rồi nghiêm nghị nói : « Tôi cả quyết với cô, nếu ngày mai sau khi tôi đã kê lại cái giường ngủ, cô vẫn còn đau thì tôi nguyện làm kẻ nô bộc đời đời hầu hạ cô.»

Quả là một phép lạ. Bất đần từ giờ phút nhà sư kê lại cái giường ngủ và niêm mấy câu thần chú Chu vị Thủy bắt đầu. Trước kia mỗi tuần, Chu vị Thủy phải đi bác sĩ ít nhất là ba lần, nhiều lúc đang giờ giới nghiêm, Chu vị Thủy phải tới nhà bác sĩ Hoàng Văn Đức, gõ cửa nhờ chính cho một ống Misida cho đỡ đau nhức. Vậy mà từ hơn 1 tháng nay, Chu vị Thủy khỏi dứt hẳn. Đầu Gối hỏi vị sư già « cái phép lạ » của ông thì được trả lời :

— Không có gì lạ cả. Bần tăng không dám bảo thi chủ là « người tràn mắt thịt » nhưng nhiều khi chúng ta chỉ lý luận theo lối thông thường chỉ nhìn những nguyên nhân gần, không thấy những nguyên nhân xa. Chẳng hạn trường hợp T.Tạ Tri Quang. Tôi không quen, và cũng không biết gì ông T.Tạ ham làm chính trị này. Nhưng hình như có lần báo Sống đã lên tiếng chế diều, mỉa mai ông về tài tuyệt thực 100 ngày mà không chết. Các ông quên một điều là T.Tạ Tri Quang đau bệnh xuyễn mà những người đau bệnh xuyễn có tài nhện đói rất kỳ lạ. Càng ít ăn càng dễ chịu. Thi chủ, người biết nhiều về Pháp văn, thi chủ đã đọc cuốn « Tufluence

de l'asthme sur les œuvres de Marcel Proust » (ảnh hưởng của bệnh xuyễn trong các tác phẩm của Marcel Proust) chua.

Nghe ông nói, Đầu Gối toát mồ hôi lạnh, không ngờ vị sư già có vẻ « bác học » như rúa. Thị ra ông biết tới 5 thứ ngoại ngữ : Anh Pháp, Đức, Nhật, Việt.

Ông là người Việt gốc Ai lao chứ không phải người Ai lao thuần túy.

Câu chuyện do đó, chuyện từ lãnh vực bối rối, sang lãnh vực chánh trị. Vị sư già nói với Đầu Gối :

— Ít lâu nay, nhiều xáo trộn đang làm thay đổi cục diện đất nước VN. Tôi tin chắc sẽ còn những biến cố lớn lao hơn nữa dồn dập xảy ra trong một tương lai不远.

Nói thì thi chủ cười, nhưng sở dĩ có những xáo trộn này là vì nếu tôi đoán không lầm, mặc dầu tôi chưa biết dinh Độc Lập ở đâu, cái giường của Phu nhân Tổng Thống trong dinh Độc Lập đặt không đúng chỗ, nên « đòng ». Thị chủ nên làm phúc, tìm cách đánh tiếng giỏi thiệp bần tăng vô dinh, kè lại cái giường thi tinh thế sẽ « đỗ » hơn. Đến tháng 2 năm 1971 mà không kè lại cái giường, thi nhiều chuyện bất lợi lắm.

Đầu Gối cười khoái trá : — Kệ xác ! Ông Thiệu « trù » chúng tôi dữ lắm thì đề ông ấy lao đao một phen. Chúng tôi dại gì mà giới thiệu.

— Thị chủ nghĩ thế là lầm. Vụ kè lại cái giường không phải chỉ có lợi riêng cho hạnh phúc cá nhân của vợ chồng ông Tổng thống, mà

THUỐC MỚI
VIÊN BỌC ĐƯỜNG

mido

Có bán tại các nhà thuốc Tây

KH 882 BYT/QGDP

tri các chứng đau nhức
NHỨC ĐẦU, NHỨC RĂNG
CẨM, CỦM, ĐAU LÚC CÓ KINH

Pub.TÂN

có liên hệ một phần nào đến sự tồn vong của đất nước. Thi chủ nở vì chút tư hiềm nhỏ, mà quên đại sự chẳng.

Đạo Cầy, có mặt trong buổi gặp gỡ, hỏi nhà sư :

Nhưng chúng tôi giới thiệu mà nói đương sự phải « chi » cho chúng tôi chút tiền cỏm, chúng tôi mới đưa tới gặp Thượng tọa, thì liệu có « tiện » không. Vụ này lớn lèm không làm chút tiền cỏm, cũng thiệt. Xin trình Thượng tọa là Tổng Thống chúng tôi giàu lèm, ngài còn dự định mua một chiếc tàu cầu cá giá 1 triệu Mỹ kim, mà chúng tôi thi đọi dài, tôi gi không làm tiền. Kính thưa Thượng tọa, Thượng tọa đồng ý đi.

Thượng tọa cười siêu thoát :

Cái đó là tùy ở lương tâm của thi chủ. Tôi biết thi chủ nói vậy cho vui, chứ thi chủ chả bao giờ làm.

Vậy thi nghe lời « dạy » của vị sư già, đánh tiếng để Đệ Nhất phu nhân của Tổng Thống, để nghị tự nguyện kè lại giường của vị sư già

khá kinh. Nghe hay không nghe, tin hay không tin là tùy ở nơi Đệ Nhất phu nhân. Còn vụ có « chi » cho người giới thiệu chút tiền cỏm hay không là tùy hỷ ở nơi lòng tốt của bà. Chỉ xin nói trước là nếu có chi thi chi cho ra chi, bọn Đầu Gối là bọn « an mày doi xôi gác ».

Thanh minh

Trong tuần báo Nặng Thép. Mục « Biết không sự súng » có một đoạn như sau :

« Bà Ngòi đinh Nhu đã bị mang tiếng là xách lá da đi đóng chơi ngang dọc với rất nhiều người, kể đến một thời em Kiều Mộng Thu cũng bị « Con Ông » tố là đem lá da cho thày, và vừa đây thuộc quyền của anh Châu. Tại Long Bình thi là đã xuất hiện vô số kẻ. Nhưng những chiếc lá da tung hoành làm điên đầu những ông cao cấp Mỹ ở đây, phải kể là hai bà Tường cùng có chữ L đứng đầu. Nhờ có chiếc lá da thượng thặng đó mà các bà đã làm cho các anh mắt mèo cao cấp chơi vui, nhưng tiếc rằng các Bà không ở trong vai trò mặt vụ, điệp viên mà chỉ dùng nó để bao thầu đồ phế thải, từ xe ủi đất xe cam nhông đến súp thừa, bánh dư... »

Một bạn đọc viết thư về hỏi Đầu Gối bà Tường có chữ L đứng đầu là ai ? Tại sao không hỏi thẳng báo Nặng Thép mà lại hỏi Đầu Gối, hỏi báo Đời ? Tiêu đây Đầu Gối xin thanh minh :

Ba tờ tuần báo Đời, Nặng Thép, Tin Vịt đều cùng lấy địa điểm 143-145 Cống Quỳnh làm báo quán và cùng chung một nhà in. Nhưng không phải cùng chung một « lò », cùng một tên chỉ, một đường lối. Đối với Nặng Thép, Đầu Gối chỉ cho mượn một số tiền để làm báo, và ngoài ra không dính dáng gì tới đường lối của tờ báo. Đối với tờ Tin Vịt của Tú Kieu thì mỗi tuần Đầu Gối chỉ viết thuê một bài Ao Thả Vịt, được chia mảnh « xiu », ngoài ra không dính dáng gì tới tài chính và đường lối tờ báo. Đầu Gối rất sợ, người ngoài tưởng rằng Đầu Gối dại giày ngầm những tờ báo này, có chuyện gì lồi thôi, hoặc hai tờ báo đó châm chọc ai người ta lại cứ nhè Đầu Gối mà tố khõ, thì thật tội cho Đầu Gối. Đầu Gối đã bị các vợt này nhiều lần

rồi không phải Đầu Gối hèn, giật giây mà không dám nhận đâu. Các bạn ngã coi, thứ thứ dữ như Tú Kieu, như mấy ông Thương phế binh, ai mà giật giây nỗi. Vậy nếu các bạn có điều gì bất mãn về hai tờ báo này, tại cứ nhẹ bọn Tú Kieu và Thương phế binh ra mà chửi, xin tha cho Đầu Gối. A men.

Hòa Bình và sờ

Tuần trước, Đầu Gối có trích đăng lời hiệu triệu thành lập hội « T group » tại VN (bài đăng trong Mục Ao Thả Vịt & Tin Vịt) nhưng rất tiếc, vì sự sơ xuất của án công, nên đoạn cuối cùng cũng là đoạn quan trọng nhất, bị bỏ sót. Do đó, vì tiền đồ của nhân loại, vì nền hòa bình của tổ quốc, Đầu Gối xin trích đăng lại toàn bài, để kêu gọi các bạn hưởng ứng :

Phàm là người Việt Nam, trừ phi là bọn chó má, ăn cút không biết đỡ, ai mà chẳng mong hòa bình. Nhưng một hòa bình mà không ai đưa ra một sáng kiến hòa bình cụ thể nào ! Chẳng hạn, khỏi Phật giáo Án Quang là khỏi đòi hỏi hòa bình mạnh mẽ nhất, nhưng khi ký giả chất vấn TT Thích thiện Hoa rằng : « Phật giáo đòi hỏi hòa bình, Nhưng nếu Bắc Việt không nghe thi T. Tọa tinh sao ». T.T Thích thiện Hoa chỉ biết trả lời, nguyên văn như sau : « Thi Phật giáo cứ tiếp tục kêu gọi chớ biết làm sao bây giờ ». Tiếp tục kêu gọi suông, thì còn khuya mới có hòa bình. Vậy ATV xin mạnh bạo đưa ra một sáng kiến hòa bình vừa cụ thể vừa dễ thực hiện dưới đây :

Hội « T » group ở Hoa thịnh Đố vừa gửi cho AVT một thư mời ATV tham gia hội, đồng thời nhờ ATv tổ chức một chi hội của « T » group tại Việt Nam. « T » group là gì ? « T » là chữ đầu của tiếng Touch. Có nghĩa là sờ soạng. « T » group là hội sờ soạng. « T » group có một tên khác : « Touch and tell ». Có nghĩa là « Sờ và kể lè ». Phou trào « T » group hiện nay rất bùng nổ, trường tại Mỹ Quốc, mạnh mẽ hơn cả phou trào hula hoop cách đây 20 năm. « T » group chủ trương rằng nếu người ta gặp nhau, sờ nhau, kể cho nhau tất cả những gì người ta chưa chất trong bụng thì người ta sẽ tìm thấy hạnh phúc

người ta sẽ hết cô đơn, hết hiếu lèm nhau, sẽ đoàn kết thương yêu nhau, « T » group lan tới đâu thì chiến tranh chấm dứt nơi đó, hòa bình sẽ thực hiện tức khắc. Điều lệ, nội qui của « T » group rất rộng rãi, cởi mở. « T » group chỉ nghiêm cấm ba điều là rượu, thuốc, cờ sa, và giao cấu. « No liquor, drugs or sex allowed ». Nghĩa là sờ thả cửa, nhưng không được có những dụng ý tà dâm bậy bạ, những manh tâm « heo chó ». Sờ mặt, sờ mũi, sờ tay, sờ bất cứ chỗ nào, vận quần áo sờ nhau hay khóa thân sờ nhau. Sờ chán rồi kể lè cho nhau nghe tâm sự mình, những ước mơ, băn khoăn của mình, kể cả những điều tội lỗi, nhơ nhപp của mình.

Sờ không còn là động tác khiêu dâm bần thi, mà là một động tác cao đẹp mang lại sự hòa hợp, an vui tâm hồn. Cho nên các hội viên của « T » group có thể đưa nhau vào nhà thờ, vào chùa chiền sờ nhau giữa thanh thiên bạch nhật, dưới con mắt bao dung của Phật, của Chúa. ATV rất tiếc khuôn khổ tờ báo không có chỗ để ATV đăng tải những bức hình các hội viên

hội « T » group sờ nhau, để các bạn thấy họ sờ say mê, cảm động, đẹp đẽ đến mức độ nào.

Sở dĩ « T » group biết tới ATV để viết thư mời, là do sự giới thiệu của Trung tướng Nguyễn chánh Thi. Trung tướng Thi không phải là hội viên của « T » group nhưng « T » group có tim đến Trung tướng nhờ Trung tướng giới thiệu cho một số người có khả năng lãnh sứ mạng truyền bá đường lối hòa bình, thân ái của « T » group tại VN, thì Trung tướng Thi giới thiệu ba người là ông Đạo Dừa, Trung tướng Đỗ cao Tri và ATV. Sau khi điều tra, nghiên cứu hồ sơ lý lịch từng người, « T » group đã loại bỏ hai người là ông Đạo Dừa và Trung tướng Đỗ cao Tri. Ông Đạo Dừa vì thích sờ dừa hơn sờ người, Trung tướng Đỗ cao Tri vì thích sờ người đẹp hơn bà già còn ATV sở dĩ được tuyển lựa là vì « T » group điều tra biết ngay rằng, ATV vốn bất lực từ lâu theo lời « mét » của ông chủ nhiệm báo Tin Sớm Nguyễn ang Ca, nên không sợ ATV lợi dụng sờ soạng để làm bậy !

Cần phải nói thêm để các bạn

Tòng Thống vội để thương đầy chử
Chỉ vì ngài lầm thứ đa đoan
Ngồi cao bao quát khó toàn
Nhất khi thuộc hạ buông màn xung
quan !

CÁP DUỒN THÔ BẠO

Tòng Thống Thiệu chơi trò dân chủ
Đã biếu dương lầm « củ » hay ho
Biểu tình lác đác vẫn cho
Phế binh hò hét mǎn ngơ như thường

rồ, nhiều nhân vật « sáng giá » của nước Mỹ, trên mọi địa hạt chính trị văn hóa v.v.. đều là hội viên của « T » group, chẳng hạn như Ted Kennedy. Vậy ATV xin long trọng tha thiết kêu gọi các bạn, vì tiền đồ của nhân loại, vì hòa bình của tổ quốc, vì hạnh phúc bản thân mỗi người chúng ta, hãy mau mau gia nhập « T » group Việt Nam, chi hội của « T » group thế giới. Chúng ta hãy tưởng tượng, nhờ sự hoạt động tích cực của « T » group Việt Nam, một ngày gần đây, chúng ta được ngắm cái cảnh tượng thanh bình hi hữu dưới đây : Chẳng hạn Chu Tử ôm T. Tọa Thiện Minh để Thượng Tọa, Kiều mộng Thủ ôm Thượng Tọa Hộ Giác soa đầu trọc T. Tọa, Võ nguyên Giáp sờ râu kẽm Phó Tổng Thống Nguyễn Cao Kỳ, Linh mục Trần Du sờ đít ký giả Anh Quân v.v.

Triết lý của « T » group rất tế nhị, sâu sắc không thể trình bày đầy đủ trong một số báo, bạn đọc cần hỏi thêm chi tiết gì, xin gửi thư về ban vận động thành lập « T » group Việt Nam sẽ được giải đáp chu đáo.

Tòng Thống Thiệu phải rõ: đâu biết
Bạn dưới quyền nắng nhiệt quá tay
Bởi chung lấp điềm hăng say
« Cáp duồn » báo chí hăng ngày dặng
« lên » !

Ngài Tòng Thống ngồi trên khó kiềm
Bạn tâu trình lắp liếm cho qua
Đến khi dân uất dân la
Hỏi thăm thuộc hạ trốn cha đường nào
Ngài riêng đứng mũi chịu sào
Hăng tramoto tội đồ vào đầu to !

Thưa Tòng Thống chơi trò dân chủ
Chơi chơi luôn chơi đủ mồi ngon
Đừng như phở tái xào ròn
Chỗ mềm chỗ cứng chẳng con ra chi
Đã chơi, chơi phải cho chi
Phải luôn « chấp nhận », xá gì nguy
nan !

TÚ KẾU

TRUNG TÂM nghiên cứu số mạng

2093A, Huỳnh qu. Tiên Phú Nhuận

Do Cụ Tống Lầu sáng lập
cùng với nhiều vị nổi danh v.v.:

Tử Vi Khoa Học Tử Vi Đông Phương

Hợp tác để nghiên cứu cho
Bạn một lá phiếu số mạng rất
chính xác.

Mục đích: nói lên những khúc
mắc, sự thật về cuộc đời. Bảo
bảm đúng trên 80%. Đã có rất
nhiều Công Văn Thư gửi đến
xác nhận và khen tặng. Mời
đến Trung Tâm dặng rõ.

Quý Ông, Bà, Cô, Cậu, Anh
Chị Em Quân Nhân muốn biết
rõ Cuộc Đời mình ? Viết thư
về : (Ông Phan Huy Nhạc
hộp thư 364 Saigon) Xin
tờ số mạng.

Quý khách đến Nhà Thờ Ba
Chuông đường Trương minh
Giảng (nối dài) quẹo trái 80
thước thấy Trung Tâm.

Cụ Tống Lầu

HENRI CHARRIÈRE

BUỒM VƯỢT NGỤC

(Tiếp theo Đờ/số 37)

Bản dịch của PHAN HUY CHIỀM

Thế là tôi đã trở thành một thằng phu đồi thùng phân nhà nghè rồi. Mỗi ngày, xong việc, tắm rửa sạch sẽ rồi thì tự do đi câu cá ở bất cứ đâu. Suốt ngày chỉ con một bồn phan nữa là đúng giữa trưa phải có mặt ở trong trại giam. Nhờ có bạn Chapar mà tôi sàm được dù có dung cụ như cần câu, lưỡi câu, v.v.vân... Mỗi khi tôi đi về với một xâu cá « hồng » là suốt đường bị các bà vợ Giám thị gọi hỏi mua tiêu tin. « Buồm ơi ! bán cho tôi 2 ký », « Buồm ơi ! bán cho tôi ! » Nhưng tôi chỉ dành bán cho gia đình nào có người đau ốm thôi. Còn phần lớn thì tôi mang về cho các bạn trong trại hoặc đổi lấy rau tươi và hoa quả.

Một hôm tôi từ bờ biển về với độ 12 con tôm hùm và 7,8 ký cá hồng, qua tư dinh Thiếu tá Barrot. Một Bà béo mặc chạy ra cửa hỏi tôi :

— Buồm đây à ! hôm nay câu được nhiều thế. Từ 15 ngày rồi, tôi chưa được ăn cá đây, nhưng làm sao mua được vì ông nhà tôi có nói cho tôi biết là anh không thích bán lại cho vợ các giám thị phải không ?

— Thưa Bà đúng thế. Nhưng đối với Bà thì lại khác.

— Làm sao vậy.

— Vì tôi thấy Bà quá mập, ăn thịt không tốt bằng ăn cá.

— Đúng thế, Buồm. Người ta khuyên tôi chỉ nên ăn cá với rau thôi.

Bắt đầu từ hôm đó, hễ hôm nào tôi câu được mẻ cá nào khà là tôi đưa lại biếu cho bà ăn kèm. Bà biết trước là nếu bà có trả tiền thì tôi cũng chẳng lấy nhò, nên chỉ thỉnh thoảng Bà mới tôi vào nhà uống một vài ly rượu vang.

xx

Nhờ vào công tác câu cá mà tôi đã đi xem xét được tất cả các nơi. Mỗi có 3 tháng làm phu đồi thùng mà tôi đã biết được rõ hòn đảo này hơn ai hết. Lấy cớ là mang tôm cá đi đổi lấy rau tươi nên tôi nhóm ngó được kỹ càng tất cả các vườn rau. Bạn cùng nhóm ăn ở

với tôi là Mathieu Carbonier đương giữ nhiệm vụ trông nom khu vườn ở cạnh nghĩa trang của các giám thị. Lúc nào nó cũng chỉ làm việc một mình ở đây thôi, nên tôi nghĩ thầm rằng rồi ra tôi có thể chế tạo lấy một cái bè rồi mang chôn dấu ở trong vườn này được. Còn có 2 tháng nữa thì viên Thiếu tá chỉ huy sẽ đổi đi nơi khác, từ lúc đó tôi sẽ được tự do hành động.

Tôi tự tổ chức cuộc đời riêng của tôi là một tên phu đồi thùng chính thức, ngày nào tôi cũng đi làm việc nhưng kỳ thực thì chính là tên da đen bản xứ Martrini quais nó làm hết các việc ấy cho tôi, rồi chỉ việc trả tiền cho nó thôi.

Tôi tìm cách kết thân với hai thằng bạn tù Narric và Quenier vốn chúng là hai anh em rể với nhau cũng bị tù chung thân về tội cướp của và giết người rồi ép xác trong một khối xi măng để vứt xuống sông. Hai thằng đều cùng làm thợ hàn nên có quyền ra vào các xưởng công tác và máy móc. Tôi hy vọng là chúng có thể nhặt dấu mang dần ra cho tôi những vật liệu để rồi tôi có thể đóng ghép thành một cái bè mảng. Tôi đương tản tỉnh với nó xem nó có ưng không.

oo

Ngày hành động của tôi sắp tới, chỉ còn mấy tuần lễ nữa thôi là ngày ra đi của hai vợ chồng Thiếu tá Barrot. Hôm qua tôi vào thăm Bà ta. Bà có vẻ đã già đi nhiều là nhờ phép ăn kiêng cũ bằng cá và rau. Trong nhà hòn xiềng đồ đạc đương được sắp xếp, rõ là cảnh sáp sửa ra đi. Bà Thiếu tá nói với tôi :

— Nay Buồm ! Tôi chưa biết trả ơn anh bằng cách nào để đến bù lại sự tận tâm của anh đối với tôi trong mấy tháng nay. Nhờ anh mà tôi đã được khỏe mạnh hơn xưa nhiều lắm, tôi đã gầy bớt đi được tới 14 ký. Vậy anh muốn để tôi tặng anh thứ gì nào ?

— Thưa Bà có, nhưng đối với Bà thì thật là phiền quá ! Tôi muốn có một cái địa bàn nhỏ thôi nhưng thật tốt thật đúng mới được.

— Buồm à ! Nó không đáng là bao nhiêu, nhưng bây giờ khó quá là vì chúng tôi chỉ còn ở đây có 3 tuần lễ nữa thôi.

Một phụ nữ có tầmほn cao quý như bà ta, tỏ vẻ vô cùng bức tức là chưa tìm ra cho tôi được cái địa bàn mà tôi xin bà. Chỉ còn có 8 ngày nữa thôi, Bà quả quyết thuê một chiếc xuồng máy nhỏ chạy ven biển tới tận đô thị Cayenne để mua cho kỵ được thứ vật dụng ấy. Bốn ngày sau Bà mới trở về tới nơi và trao tay cho tôi một cái địa bàn tối tân xinh đẹp vô cùng.

Sáng sớm hôm nay ông Bà Thiếu tá Barrot đã lên đường đi nhiệm sở khác. Từ hôm qua Thiếu tá đã trao lại quyền chỉ huy cho một viên giám thị cao cấp ngang hàng với ông có tên là Prouillet quê quán ở Tunisie. Một tin mừng cho tất cả mọi người và nhất là đối với tôi là viên chỉ huy mới vẫn giữ Dega ở lại chức vụ T嚮 kĩ toán viên. Ông cho tập trung tất cả các tù nhân ở trong sân rộng để nghe ông đọc lời hiệu thị. Ông có phong độ của một con người cương quyết nhưng thông minh. Đại đề ông nói :

— « Bắt đầu từ hôm nay tôi giữ quyền chỉ huy trên quần đảo Salut này. Tôi nghiêm túc phương pháp chỉ huy của Thiếu tá tiền nhiệm có rất nhiều kết quả cụ thể. Vậy tôi xét ra không cần thay đổi gì cả. Về phần các anh, nếu các anh vẫn giữ được phong độ như trước, thì tôi cũng không cần thay đổi cách sống của các anh làm gì. »

Riêng về phần tôi, rất vui mừng được thấy Thiếu tá Barrot di khỏi vùng này vì lẽ tôi đã hứa với ông là tôi sẽ không vượt ngục trong thời gian ông còn ở lại đây. Vì vậy nên sau khi ông đi, tôi không còn tâm trạng mặt thiết với bối cảnh này nữa. Mỗi khi tôi kết thân với một người bạn mới nào, tôi liền tự hỏi ngay : « Không biết anh này có thích vượt ngục không ? Anh này có thật tâm muốn giúp mình không ? »

Tôi chỉ còn có một ý nghĩ là vượt ngục. Vượt ngục...

oo

QUẦN ĐẢO SALUT

Một chiếc bè trong một ngôi mộ

Suốt trong 5 tháng vừa qua, tôi biết được hết các ngõ ngách của những hòn đảo này. Cho tới giờ phút này tôi chỉ coi cái vườn gần nghĩa trang nơi làm việc trước kia của thằng bạn Carbonier, là nơi kín đáo nhất để cho tôi sáng tạo nên một chiếc bè. Tôi lại phải yêu cầu với Dega để hàn tái cử Carbonier trở lại làm việc ở đây.

Trong một buổi sáng tôi đi câu về với một xâu cá hồng, qua cửa nhà viên Thiếu tá tên chỉ huy quần đảo. Tên bòi hầu cận gọi tôi vào rồi nói với bà vợ trẻ của Thiếu tá rằng : « Thưa Bà chính nó ngày nào cũng bán cá cho Bà Thiếu tá Barrot trước kia đấy ». ▶

Bà ta liền gọi tôi vào và cho uống một ly rượu vang và ăn một miếng phô mát. Tôi hẹn bán cá tờm

hàng ngày cho bà và nhờ sự can thiệp của Bà mà tân Thiếu tá cho phép tôi đặc biệt không phải về trại giam buỗi trưa nữa.

Một hôm đột nhiên tôi khám phá ra một thằng bạn tù có nghề thợ mộc quê xứ Valence gần làng tôi. Nó bị tù về tội giết chết một viên chức Thủ lâm. Từ ngày vào tù lúc nào cũng thua bạc số xác nén rất khổ sở. Tên hắn là Bour. Đề lợi dụng tài chuyên môn của hắn, nên tôi đóng vai cứu tinh bỏ tiền ra trang trải hết công nợ cho hắn, nên hắn trở nên người sung sướng và hết sức tin cậy ở tôi.

Đã đến lúc tôi đánh liều tộ lộ tâm sự thầm kín với hắn. Trong một buổi chiều tôi bảo hắn : « Tao có thể cho mày 2000 quan nếu mày bằng lòng chế tạo cho tao 1 cái bè mảng ở biển đủ cho hai người bằng những bộ phận rời rạc rách sau. »

Hắn trả lời :

— Nay Buồm ! Với ai tao cũng không làm việc ấy, nhưng với mày tao sẵn lòng nhận lãnh 2 năm cầm cố nếu mà lộ chuyện. Nhưng tao chỉ có thể mang những miếng gỗ nhỏ ra được thôi.

Bây giờ tôi chỉ còn việc là nói cho Mathieu Carbonier biết để hắn xếp chỗ dấu đỗ ở trong vườn và cũng là vì hắn sẽ là người cùng ra đi với tôi. Tôi hỏi hắn có cần phải cho mang các tấm gỗ thẳng vào vườn của hắn không ?

Hắn trả lời :

— Không được, mày bảo hai anh em thằng thợ hồ liệu chỗ để gần khu vườn thôi, rồi tao sẽ ra lấy về dấu kín vào một hố đào sâu trong một bức tường và được che kín do một miếng đá lớn.

Công việc chuẩn bị một cuộc vượt ngục làm cho tinh thần tôi cứng mạnh thêm lên. Tôi ăn ngủ đầy đủ, sáng nào cũng tập thể thao.

Hố dấu đỗ làm bê đã đầy ứ, nhưng vẫn còn thiếu hai tấm gỗ dài nhất độ hai thước và 1 thước ruồi. Hai tấm gỗ ấy không thể nhét vào được cái hố kia.

Nhin vào trong nghĩa địa tôi nhận thấy một cái mả mới chôn vợ vừa chết của một viên giám thị. Tôi liền quyết định bới đất ở cái mả ấy lên để làm thành một hố xâu tới mặt chiếc quan tài vừa chôn được một tuần lễ. Tôi mang các thanh gỗ tới đây để lắp thành một chiếc bè. Công việc xong rồi tôi lại lấy lá cỏ tươi lắp lên nền không ai nhìn thấy được cái bè ấy. Trong hố kia còn lại 3 bao bột mì, 2 thước dày để làm cột buồm một chai chứa đầy diêm quẹt và một tá hộp sữa bò.

Hiện đương là mùa mưa, ngày nào cũng mưa đều, rất thuận tiện cho sự di lại của tôi trong cái hầm trong nghĩa địa. Chiếc bè của tôi cũng sắp xong, chỉ còn thiếu hai bờ mà tôi định làm bằng những vỏ dừa khô. Một hôm tôi vào lấy một mó dừa chưa tẩm trong nhà ông bà Thiếu tá. Bà ta tên Juliette bắt gặp làm tôi sợ hết hồn :

— Buồm định chế dầu dừa phải không ? Cứ để ở sân kia mà làm chứ cần gì phải mang đi đâu ?

— Thưa Bà, tôi muốn mang vào trại để làm cho tiện.

Ngày nào cũng mưa tầm tã nhất là vào buổi chiều và ban đêm. Tôi lo sợ nước sẽ tràn ngập cái hố mà trong đó có chiếc mảng của tôi sắp hoàn thành. Nhưng nhờ có sự tận tâm tháo tất nước của bạn Carbonier, nên chưa bao giờ bị ngập cả.

Buổi sáng hôm ấy tôi xuống bến tàu để nhờ bạn Chapar mua dùm 2 ký cá và hẹn đến trưa tối sẽ trở lại lấy. Rồi tôi lại về khu vườn của Carbonier. Vừa tới nơi tôi thấy ngay 3 người đội mũ trắng đứng trong vườn. Họ tới khám xét chăng? Lạ nhỉ có bao giờ ai khám xét gì trong này đâu?

Tôi đánh liều đi lại gần nơi họ đứng nói chuyện với Cabonnier. Bạn này thấy tôi liền lấy khăn mùi xoa trắng đê lèn đầu đê báo hiệu cho tôi biết là không có gì nguy hiểm cả. Tôi vờ vẫn hỏi han lấy mấy quả đu đủ. Còn bọn ba giám thị cũng vờ vẫn hỏi thăm Carbonier về cách làm vườn, rồi mỗi người được tặng một bó rau tươi xong rồi cũng ra về cả. Tôi sang bên nghĩa địa thi thấy cái hố mà bị nước chảy cuốn gần hết lớp đất phủ và mấy chiếc chiếu che cũng trôi ra mấy chục bước. Đêm nào cũng vẫn mưa gió ầm ầm. Tôi rất mong tình trạng này kéo dài lâu thêm vì nó rất thuận tiện cho một cuộc vượt ngục.

Tinh tới sáng hôm nay công việc sửa soạn cho cuộc vượt ngục đã kéo dài được 4 tháng rồi. Tôi mới nhận được miếng gỗ cuối cùng để hoàn thành chiếc mảng vào độ 9 ngày nay. Ban ngày không còn mưa nữa. Ban đêm đòi khi cũng không có trận mưa nào, khi nghỉ tối hai « giờ » quan trọng nhất của cuộc ra đi, các giây thần kinh của tôi đều bị căng thẳng: một là « giờ » cho cái mảng ra thoát khỏi khu vườn của Carbonier. Hai là « giờ » đầy mảng ra khơi.

Hôm qua tôi đã kể cho bạn Castelli nghe hết các chuyện. Hắn rất sung sướng thấy công cuộc của tôi đã sắp tới đích.

Carbonier và tôi quyết định hành động gấp: Sáng mai đúng 9 giờ khiêng mảng ra bờ biển. Và đến đêm khởi sự cuộc ra đi.

Sáng sớm hôm sau, tôi vào khu vườn rau rồi nhảy qua tường sang bên nghĩa địa. Hai người chúng tôi cùng bới đất đê lấy chiếc bè mang ra. Khi chúng tôi đương đóng móng lấp nốt miếng gỗ cuối cùng vào bè thì trời ơi! Một tên giám thị xuất hiện trước mặt chúng tôi, tay cầm một khẩu súng trường, hô to:

— « Đứng im, nếu không sẽ bị bắn chết ngay! »

Chúng tôi đánh buồng cái bè ra, rồi dơ hai tay lên trời. Tôi nhớ rõ anh này là Chánh giám thị của trường máy.

— « Các anh bị bắt tại trại rồi, thôi đừng đợi mà chống cự lại nữa. Đôi các anh đương treo bằng sợi tóc vì lúc này tôi thích cho các anh một băng đạn lăm. Thôi dơ thẳng hai tay lên rồi đi, đi thẳng về Bộ chỉ huy. »

Khi qua cửa nghĩa địa chúng tôi gặp tên A - rập giữ chìa khoá trại. Viên giám thị bảo nó :

— « Mohamed, cảm ơn mày nhé. Sáng mai lại nhà tao sẽ cho cái mà tao đã hứa với mày. »

— « Cảm ơn xep. Tôi sẽ tới, nhưng còn thẳng Bébert Celier cũng phải trả tiền cho nó nữa chứ? »

Nghé vậy tôi liền hỏi:

— Thưa xep, thế ra thẳng Bébert Celier nó tố cáo chúng tôi phải không?

— Không biết! Tao có nói tới nó đâu. Thời in cả và đi mau lên.

Quãng đường 400 thước đi tới Bộ chỉ huy quả là con đường dài nhất đời tôi. Đời tôi thế là tan vỡ. Bao nhiêu công trình để đến bây giờ lâm vào cảnh khốn nạn này. Thượng đế thật là tàn ác đối với tôi!

Thiếu tá chỉ huy trưởng sau khi nhận được lời báo cáo của tên A - Rập liền chạy vào phòng Hành chính cùng với Dega và 5 viên Chánh Giám thị. Ông hỏi :

— Ông Bruet! Có chuyện gì xảy ra thế?

— Thưa Thiếu tá, tôi bắt được quả tang hai tên tù đương cát dấu một cái bè mảng.

— Bướm! Anh trả lời sao đây?

— Xin đê ra phòng điều tra tôi sẽ khai.

— Hãy đưa hai đứa nhốt xuống hầm rồi sẽ liệu.

Tôi bị đưa xuống giam ở hầm kín. Hầm tuy tối mờ nhưng tôi vẫn nghe được những tiếng nói ở ngoài đường.

Các sự việc biến chuyển rất nhanh. Đúng 3 giờ chiều người ta xích tay chúng tôi lại rồi cho ra ngoài.

Trong phòng họp. Một thứ Tòa Án được thiết lập với các vị Thiếu tá Chỉ Huy Trưởng. Chỉ Huy Phó và Chánh Giám thị. Một tên giám thị được ngồi ghế lục sú. Dega cũng được ngồi ở trước một chiếc bàn nhỏ tay cầm bút chì, để ghi chép qua loa những lời khai.

Thiếu tá Chỉ Huy Trưởng lên tiếng :

— Charrière (Bướm) và Carbonier! hãy nghe bản tường trình của ông Bruet về vụ phạm pháp của các anh đây:

« Tôi, Bruet Auguste, Chánh Giám Thị, Giám đốc Xưởng công tác trên đảo Salut tố cáo hai tên tù Charrière và Carbonier về tội ăn cắp, sang đoạt của công. Tên thợ mộc Bourset và hai tên thợ hồ Narric và Quenier về tội đồng lõa. Tôi xin nói thêm là tôi đã quả tang bắt được hai tên Charrière và Carbonier đương xâm phạm mồ mả của bà Privat để dùng làm nơi cất giấu một chiếc bè mảng. »

Thiếu tá Chỉ Huy Trưởng hỏi lại các bị cáo:

— Các anh có điều gì cãi lại không?

— Thưa Thiếu tá! Trước hết là tên Carbonier không có gì dính líu đến vụ này cả. Tôi chỉ bắt buộc nó giúp tôi một tay để khileng cái mảng lên trên mặt đất. Còn ba tên kia Bourset Narric và Quenier, đều là những người mà tôi không quen biết thân thuộc gì cả.

Tên giám thị nói thêm :

— Tên đêm chỉ của tôi nói khác.

Tôi vội trả lời :

— À thẳng Bébert Celier ấy phải không? Nó chỉ tố cáo việc này để báo thù một người nào đó thôi. Ai mà tin được lời nói của một tên mặt thám.

Sau khi viên Thiếu tá chấp thuận cho biên thém lời cãi của tôi vào biên bản. Tôi liền ký tên. Sau cuộc thất bại này tôi bị giam xuống hầm kín, người tôi như điên.

Mỗi bữa chỉ ăn được một ty bánh mì. Không đi lại trong phòng được nữa, tôi chỉ hút thuốc lá liên miên thôi. Mỗi buổi sáng chỉ được ra chơi ngoài sân trong một tiếng đồng hồ.

Sáng hôm nay Thiếu tá vào hỏi chuyện tôi. Tôi thấy một điểm lạ là ông không tỏ vẻ giận tôi chút nào tuy rằng nếu cuộc vượt ngục của tôi thành công thì chính ông là người sẽ bị thiệt hại nhiều nhất trên phương diện công vụ. Ông vui cười nói với tôi rằng, chính bà vợ ông đã bảo ông rằng chỉ có những tên tù nào khốn kiếp thì mới không nghĩ tới chuyện vượt ngục. Tôi đánh liều hỏi ông liệu chứng tôi phải phạt độ bao nhiêu tháng với tội trạng của tôi. Ông bảo: « Không quá 18 tháng đâu »

Một hôm tên Y tá Chatal, bạn tôi, gửi cho tôi mấy chữ báo cho tôi biết là thẳng mặt thám Bébert Celier được giam trong một phòng riêng ở nhà thương và sắp được ra khỏi trại cầm cố vì lý do có bệnh đau gan. Đây là âm mưu của Ban chỉ huy lập nên để tránh đòn báo thù cho tên mặt thám Celier.

Không ai khám xét người tôi và căn xà lim của tôi, nên tôi vẫn dấu được một con dao găm. Tôi xúi hai thẳng bạn Narric và Quenier xin với vị Thiếu tá một cuộc đổi chất giữa Viên Giám thị coi xưởng máy, tên Bébert Celier, tên thợ mộc và tôi, trước khi ông quyết định các hình phạt.

Thiếu tá chấp thuận và cuộc đổi chất sẽ được tổ chức vào 10 giờ sáng mai.

Mười giờ kém 15 phút tôi đã đứng chờ ở sân đê rồi vào phòng họp. Naric, Quenier, Bourset, Carbonier cũng đều có mặt ở đây. Viên Giám thị Antartaglia, thường giữ việc phân phối cà phê buổi sáng, hôm nay có nhiệm vụ coi sóc chúng tôi. Khi công trại được mở ra, tên A - Rập gác cửa xưởng máy và tên Bébert Celier cũng cùng vào.

Tất cả chúng tôi đứng thành hai nhóm, cầm không được tiếp xúc hoặc nói chuyện với nhau. Trước mặt thẳng Celier tôi liền thò con dao găm của tôi cho nó trông thấy. Nhanh như cắt, nó lôi từ trong quần ra con dao của nó rồi đâm luôn một nhát vào cánh tay phải tôi. Nhưng may sao tôi có thói quen tay trái nên tôi có thể đâm một nhát dao vào suốt ngực nó. Nó kêu thét lên một tiếng rồi ngã ngục xuống đất. Viên giám thị Antartaglia liền giơ súng lục ra bảo tôi:

— Mày chạy ngay ra chỗ khác, nếu mày còn đánh nó nữa, tao sẽ bị bắt buộc bắn vào mày, điều mà tao không muốn.

Carbonier lai cúi xuống lấy tay lắc thẳng Celier từ đầu đến chân, rồi nói một câu vắn tắt bằng tiếng Corse với viên giám thị: Nó chết rồi!

kín. Vì
bảo tồn

mày đập
đau quá,

Mày
giám thị

Hai người

Lần
Thưa
quá.

Ông Cha

— Xich t

Thuốc m

được đê nó ở

Khi ra tời

và 10 tên giám t

mày thấy tôi liền bảo :

— Mày là thẳng sát nhân.

Tôi chưa kịp trả lời thì Thiếu tá đã vội bảo :

— Ô Bruet im mồm lại. Bướm nó bị tấn công trước kia mà.

Ông giám thị Antartaglia cũng nói thêm :

— Chính mắt tôi trông thấy tên Bướm bị đánh trước. Ngày Ô. Bruet, ông phải biết một người dân đảo Corse như tôi không bao giờ nói dối đâu.

mặt, giám mọi công chi
t nhiên không thể là một
đẹp được.
— Tuy sự khác h
luận và biểu quyết
của khai rõ ràng tư
kết khai rõ ràng tư
KTTG c
thể đư
Ú

PHONG NGƯA

Gé chốc, lở lói, gài tới đâu ăn lan tới đó
Không phải thoa phết sơ sài ngoài da mà hết

uống: Giải phong Sát Độc Hoàn

ÔNG TIÊN
GẦN 40 NĂM DANH TIẾNG

Hỏi các tiệm thuốc Hoa – Việt (có bán lẻ)

Nhà thuốc ÔNG TIÊN

Phú Lãm – CHOLON – KNBYT số 3 – 9.5.53

— Thưa Bà, tôi muốn mang vào trại để làm cho tiện.

Ngày nào cũng mưa tầm tã nhất là vào buổi chiều và ban đêm. Tôi lo sợ nước sẽ tràn ngập cái hố mà trong đó có chiếc mảng của tôi sắp hoàn thành. Nhưng nhờ có sự tận tâm tháo tất nước của bạn Carbonier, nên chưa bao giờ bị ngập cả.

Buổi sáng hôm ấy tôi xuống bến tàu để chờ bạn Chapar mua dùm 2 ký cá và hẹn đến trưa tối sẽ trở lại lấy. Rồi tôi lại về khu vườn của Carbonier. Vừa tới nơi tôi thấy ngay 3 người đội mũ trắng đứng trong vườn. Họ tới khám xét chăng? Lạ nhỉ có bao giờ ai khám xét gì trong này đâu?

Tôi đánh liều đi lại gần nơi họ đứng nói chuyện với Cabonnier. Bạn này thấy tôi liền lấy khăn mùi xoa trắng để lèn đầu để báo hiệu cho tôi biết là không có gì nguy hiểm cả. Tôi vờ vẫn hỏi han lấy mấy quả du đủ. Còn bọn ba giám thị cũng vờ vẫn hỏi thăm Carbonier về cách làm vườn, rồi mỗi người được tặng một bó rau tươi xong rồi cũng ra về cả. Tôi sang bên nghĩa địa thi thấy cái hố mà bị nước chảy cuốn gần hết lớp đất phủ và mấy chiếc chiếu che cũng trôi ra mấy chục bước. Đêm nào cũng vẫn mưa gió ầm ầm. Tôi rất mong tình trạng này kéo dài lâu thêm vì nó rất thuận tiện cho một cuộc vượt ngục.

Tính tới sáng hôm nay công việc sửa soạn cho cuộc vượt ngục đã kéo dài được 4 tháng rồi. Tôi mới nhận được miếng gỗ cuối cùng để hoàn thành chiếc mảng vào độ 9 ngày nay. Ban ngày không còn mưa nữa. Ban đêm đôi khi cũng không có trận mưa nào. Khi nghĩ tới hai « giờ » quan trọng nhất của cuộc ra đi, các giây thần kinh của tôi đều bị căng thẳng: một là « giờ » cho cái mảng ra thoát khỏi khu vườn của Carbonier. Hai là « giờ » đầy mảng ra khơi.

Hôm qua tôi đã kể cho bạn Castelli nghe hết các chuyện. Hắn rất sung sướng thấy công cuộc của tôi đã sắp tới đích.

Carbonier và tôi quyết định hành động gấp: Sáng mai đúng 9 giờ khiêng mảng ra bờ biển. Và đến đêm khởi sự cuộc ra đi.

Sáng sớm hôm sau, tôi vào khu vườn rau rồi nhảy qua tường sang bên nghĩa địa. Hai người chúng tôi cùng bới đất để lấy chiếc bè mang ra. Khi chúng tôi đương đóng móng lấp nốt miếng gỗ cuối cùng vào bè thì trời ơi! Một tên giám thị xuất hiện trước mặt chúng tôi, tay cầm một khẩu súng trường, hô to:

— « Đứng im, nếu không sẽ bị bắn chết ngay! »

Chúng tôi đành buông cái bè ra, rồi dơ hai tay lên trời. Tôi nhớ rõ anh này là Chánh giám thị của trường máy.

— « Các anh bị bắt tại trại rồi, thôi đừng đợi mà chống cự lại nữa. Đôi các anh đương treo bằng sợi tóc vì lúc này tôi thích cho các anh một băng đạn lầm. Thôi dơ thẳng hai tay lên rồi đi đi, đi thẳng về Bộ chỉ huy. »

Khi qua cửa nghĩa địa chúng tôi gặp tên A - rập giữ chìa khoá trại. Viên giám thị bảo nó :

— « Mohamed, cầm ơn mày nhé. Sáng mai lại nhà tao sẽ cho cái mà tao đã hứa với mày. »

— « Cám ơn xếp. Tôi sẽ tới, nhưng còn thẳng Bébert Celier cũng phải trả tiền cho nó nữa chứ? »

Nghe vậy tôi liền hỏi :

— Thưa xếp, thế ra thẳng Bébert Celier nó tố cáo chúng tôi phải không?

— Không biết! Tao có nói tới nó đâu. Thôi im cả và đi mau lên.

Quãng đường 400 thước đi tới Bộ chỉ huy quả là con đường dài nhất đời tôi. Đời tôi thế là tan vỡ. Bao nhiêu công trình để đến bây giờ lâm vào cảnh khốn nạn này. Thượng đế thật là tàn ác đối với tôi!

Thiếu tá chỉ huy trưởng sau khi nhận được lời báo cáo của tên A - Rập liền chạy vào phòng hành chính cùng với Dega và 5 viên Chánh Giám thị. Ông hỏi :

— Ông Bruet! Có chuyện gì xảy ra thế?

— Thưa Thiếu tá, tôi bat được quả tang hai tên tù đang cất dấu một cái bè mảng.

— Bướm! Anh trả lời sao đây?

— Xin để ra phòng điều tra tôi sẽ khai.

— Hãy đưa hai đứa nhốt xuống hầm rồi sẽ liệu.

Tôi bị đưa xuống giam ở hầm kín. Hầm tuy tối mờ nhưng tôi vẫn nghe được những tiếng nói ở ngoài đường.

Các sự việc biến chuyển rất nhanh. Đúng 3 giờ chiều người ta xích tay chúng tôi lại rồi cho ra ngoài.

Trong phòng họp. Một thứ Tòa Án được thiết lập với các vị Thiếu tá Chỉ Huy Trưởng, Chỉ Huy Phó và Chánh Giám Thị. Một tên giám thị được ngồi ghế lục sự. Dega cũng được ngồi ở trước một chiếc bàn nhỏ tay cầm bút chì, để ghi chép qua loa những lời khai.

Thiếu tá Chỉ Huy Trưởng lên tiếng :

— Charrière (Bướm) và Carbonier! hãy nghe bản tường trình của ông Bruet về vụ phạm pháp của các anh đây:

« Tôi, Bruet Auguste, Chánh Giám Thị, Giám đốc xưởng công tác trên đảo Salut tố cáo hai tên tù Charrière và Carbonier về tội ăn cắp, sang đoạt của công. Tên thợ mộc Bourset và hai tên thợ hổ Narric và Quenier về tội đồng lõa. Tôi xin nói thêm là tôi đã quả tang bắt được hai tên Charrière và Carbonier đương xâm phạm mồ mả của bà Privat để dùng làm nơi cất giấu một chiếc bè mảng. »

Thiếu tá Chỉ Huy Trưởng hỏi lại các bị cáo :

— Các anh có điều gì cãi lại không?

— Thưa Thiếu tá! Trước hết là tên Carbonier không có gì dính líu đến vụ này cả. Tôi chỉ bị buộc nó giúp tôi một tay để khilêng cái mảng lên trên mặt đất. Còn ba tên kia Bourset Narric và Quenier, đều là những người mà tôi không quen biết thân thuộc gì cả.

Tên giám thị nói thêm :

— Tên điểm chỉ của tôi nói khác.

Tôi vội trả lời :

— À thẳng Bébert Celier ấy phải không? Nó chỉ tố cáo việc này để báo thù một người nào đó thôi. Ai mà tin được lời nói của một tên nát thám.

Sau khi viên Thiếu tá chấp thuận cho biên thêm lời cãi của tôi vào biên bản. Tôi liền ký tên. Sau cuộc thất bại này tôi bị giam xuống hầm kín, người tôi như điên.

Mỗi bữa chỉ ăn được một ty bánh mì. Không đi lại trong phòng được nữa, tôi chỉ hút thuốc lá liên miên thôi. Mỗi buổi sáng chỉ được ra chơi ngoài sân trong một tiếng đồng hồ.

Sáng hôm nay Thiếu tá vào hỏi chuyện tôi. Tôi thấy một điểm lạ là ông không tỏ vẻ giận tôi chút nào tuy rằng nếu cuộc vượt ngục của tôi thành công thì chính ông là người sẽ bị thiệt thòi nhiều nhất trên phương diện công vụ. Ông vui cười nói với tôi rằng, chính bà vợ ông đã bảo ông rằng chỉ có những tên tù nào khốn kiếp thì mới không nghĩ tới chuyện vượt ngục. Tôi đánh liều hỏi ông liệu chứng tôi phải phạt độ bao nhiêu tháng với tội trạng của tôi. Ông bảo: « Không quá 18 tháng đâu! »

Một hôm tên Y tá Chatal, bạn tôi, gửi cho tôi mấy chữ báu cho tôi biết là thẳng mặt thám Bébert Celier được giam trong một phòng riêng ở nhà thương và sắp được ra khỏi trại cầm cổ vì lý do có bệnh đau gan. Đây là âm mưu của Ban chỉ huy lập nên để tránh đòn báo thù cho tên mật thám Celier.

Không ai khám xét người tôi và căn xà lim của tôi, nên tôi vẫn dấu được một con dao găm. Tôi xúi hai thẳng bạn Narric và Quenier xin với vị Thiếu tá một cuộc đổi chất giữa Viên Giám Thị coi xưởng máy, tên Bébert Celier, tên thợ mộc và tôi, trước khi ông quyết định các hình phạt.

Thiếu tá chấp thuận và cuộc đổi chất sẽ được tổ chức vào 10 giờ sáng mai.

Mười giờ kém 15 phút tôi đã đứng chờ ở sân rồi vào phòng họp. Naric, Quenier, Bourset, Carbonier cũng đều có mặt ở đây. Viên Giám Thị Antartaglia, thường giữ việc phân phái cà phê buổi sáng, hôm nay có nhiệm vụ coi sóc chúng tôi. Khi công trại được mở ra, tên A - rập gác cửa xưởng máy và tên Bébert Celier cũng cùng vào.

Tất cả chúng tôi đứng thành hai nhóm, cầm không được tiếp xúc hoặc nói chuyện với nhau. Trước mặt thẳng Celier tôi liền thò con dao găm của tôi cho nó trông thấy. Nhanh như cắt, nó lôi từ trong quần ra con dao của nó rồi đâm luôn một nhát vào cánh tay phải tôi. Nhưng may sao tôi có thói quen lay trái nên tôi có thể đâm một nhát dao vào suốt ngực nó. Nó kêu thét lên một tiếng rồi ngã ngực xuống đất. Viên giám thị Antartaglia liền giơ súng lục ra bảo tôi:

— Mày chạy ngay ra chỗ khác, nếu mày còn đánh nó nữa, tao sẽ bị bắt buộc bắn vào mày, điều mà tao không muốn.

Carbonier lai cúi xuống lấy tay lắc thẳng Celier từ đầu đến chân, rồi nói một câu vắn tắt bằng tiếng Corse với viên giám thị: Nó chết rồi!

Tức thời tôi bị đưa xuống giam ngay trong hầm kín. Viên giám thị một mình lại gần hầm sẽ mở cửa bảo tôi :

— Bướm, tao dặn mày : ty nữa tao đi khỏi thi mày đập cửa rầm rầm và kêu lên : « Tôi bị thương đau quá, ai cho tôi đi Nhà Thương cứu tôi với! »

Mấy phút sau tôi làm theo như lời dặn. Viên giám thị liền tới ngay cùng với viên Chánh giám thị Hai người hỏi tôi :

— Làm gì mà kêu ầm ầm lên thế. Mày làm sao?

— Thưa hai xếp. Tôi bị thương ở cánh tay đau quá.

Ông Chánh giám thị ra lệnh :

— Xich tay nó lại rồi đưa lên Nhà Thương.

Thuốc men xong lại đưa nó về đây chứ không được để nó ở lại bất cứ vì lý do nào.

Khi ra tới ngoài tôi thấy có cả Thiếu tá chỉ huy và 10 tên giám thị khác nữa. Viên giám thị chánh sở mày thấy tôi liền bảo :

— Mày là thẳng sát nhân.

Tôi chưa kịp trả lời thì Thiếu tá đã vội bảo :

— Ô Bruet im mồm lại. Bướm nó bị tấn công trước kia mà.

Ông giám thị Antartaglia cũng nói thêm :

— Chính mắt tôi trông thấy tên Bướm bị đánh trước. Ngày Ô. Bruet, ông phải biết một người dân đảo Corse như tôi không bao giờ nói dối đâu.

(CƠN NỮA)

PHONG NGÚA

Gé chốc, lờ lờ, gài tới đâu ăn lan tới đó
Không phải thoa phết sơ sài ngoài da mà hết
uống: Giải phong Sát Độc Hoàn

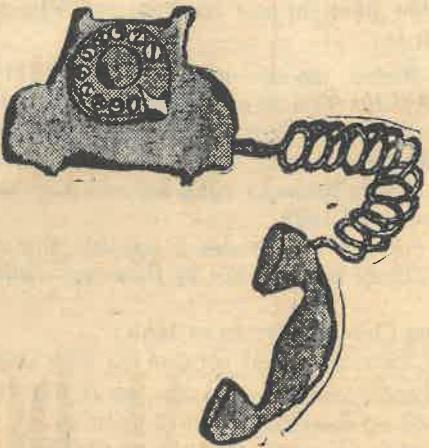
ÔNG TIỀN
GẦN 40 NĂM DANH TIẾNG

Hỏi các tiệm thuốc Hoa – Việt (có bán lẻ)

Nhà thuốc ÔNG TIỀN

Phú Lãm – CHOLON – KNBYT số 3 – 9.5.63

Hồi ký của 1 người biết quá nhiều

của PHẠM VĂN BÌNH
tự VĂN BÌNH

(TIẾP THEO ĐỜI SỐ 32)

LS.— Như Đời đã loan trong số trước, Đời hân hạnh giới thiệu dưới đây thiên hồi ký của Phạm Văn Bình tức ký giả Văn Bình, Cựu Thủ Hiển Bắc Việt, Cựu Tổng Trưởng Thanh Niên, nguyên một trong những Ngự Lãm Pháo Thủ của nhóm Phong Hóa Ngày Nay, nguyên bí thư của Bảo Đại, đặc trách liên lạc với Hồ Chí Minh Nguyễn Hải Thần v.v... nguyên quán quân quan vợt, nguyên Giám đốc nhà hàng Table de Mandarins tại Paris, người đã tham dự trực tiếp vào những biến cố lớn nhỏ của lịch sử mới lưu vong từ Pháp trở về quê hương.

Bảo Đại là ai?

Nếu tôi muốn thành thực, tôi phải thú nhận chưa bao giờ tôi cảm thấy một sự ngạc ngùng « khó ăn khó nói », như lúc tôi khởi sự viết hồi ký về Cựu Hoàng Đảo Đại.

Đối với các nhân vật tôi đã có may mắn quen biết trong khoảng mấy chục năm nay, tôi có thể dễ dàng phỏng bút viết lại những mẩu đời thản nhiên, với một sự chân thành và một lòng tôn trọng sự thật. Nhất là đối với những vị đã quá cố, một số lớn đã được dư luận phê phán và nhiều người hiểu rõ tâm tình và thành tích chính trị.

Nhưng đối với Bảo Đại ?

Thực là một vấn đề tê nhị, bắt buộc tôi phải suy nghĩ và đắn đo rất nhiều.

Trước tôi, nhiều ký giả đã viết về Bảo Đại. Những ký giả này không thể trách được họ, phần nhiều là những người muốn làm thỏa mãn lòng hiếu kỳ của độc giả. Họ đã tiêu thụyt hóa vài câu chuyện thời sự, vài câu chuyện tâm tình, vài câu chuyện chính trị để trình bày Bảo Đại dưới khía cạnh của một quốc trưởng trẻ tuổi, thiếu tinh thần trách nhiệm, tra săn bắn,

mề sắc đẹp, ham sống một đời phiêu lưu vương giả.

Tôi không muốn làm trọng sự biện hộ cho Bảo Đại. Thú thực, viết về Bảo Đại, tôi muốn làm một sự cố gắng về tinh thần và nghề nghiệp, để đáp lại tinh tri kỷ của một người bạn trong làng văn.

Một trang sử đã lật qua. Bảo Đại tự ý thoái vị. Hồ chí Minh mời Bảo Đại làm tối cao cố vấn. Hồ C. Minh đã tỏ ra một nhà lãnh đạo sáng suốt. Bảo Đại phong Ngô dinh Diệm làm Thủ Tướng. Ngô dinh Diệm nghe cố vấn Ngô dinh Nhu lật đổ Bảo Đại. Sự phản bội đem đến cho gia đình họ Ngô một hậu quả chưa cay. Ngô dinh Diệm đã tỏ ra một nhà lãnh đạo nồng cạn.

Tuy nhiên, chúng ta không nên quan tâm quá nhiều về những vấn đề ân oán, thị phi.

Mục đích duy nhất của tôi, khi viết trang hồi ký này, là muốn bạn đọc biết rõ « Bảo Đại là ai ? », tâm tình của một ông vua mất ngôi đến hai lần mà không hề thốt lên những lời luyến tiếc, phẫn nộ, ai oán, buồn phiền.

Nếu có bạn nào ác ý cho tôi miệt mài « Đời » đi bào chữa cho Bảo Đại, bạn đó không thể trách

tôi đã thủy chung với một người hùng quý mến xưa nay.

Mặc dầu sự thủy chung này mang đến cho tâm hồn tôi một chút an ủi, giữa thời buổi nhiễu nhương, tao loạn...

Công dân Vĩnh Thụy, Tối Cao Cố Văn

1946. Việt Minh vừa cướp chính quyền. Đồng bào toàn quốc thắc mắc tự hỏi không biết đảng Cộng Sản VN và Hồ chí Minh đối phó với Cựu Hoàng ra sao ?

Nếu sự thoái vị của Bảo Đại tránh được một cuộc đổ máu với một sự ô nhục công ran cắn ghen như Si-ha-Núc ngày nay, thường đến thăm Tối Cao Cố Văn. Mỗi lần gặp, Cựu Hoàng tỏ vẻ rất cảm động :

— « Chỉ có ông là nhân viên Bộ Ngoại Giao mới có can đảm lại thăm tôi luôn, vì những người khác phần

nhiều sợ báo cáo của mật vụ. »

Trong khi mọi người thắc mắc lo âu, nghĩ đến những cuộc sát hại rùng rợn như hồi cách mạng, tôi sang dinh cựu dùng cơm thân mật. Những hôm đó, tôi được ăn cơm chém vụ Lò Y thập lục và Hoàng hậu Marie Antoinette, thi tại thủ đô Hanoi, một sác lệnh do Hồ chí Minh ký đặt công dân Vĩnh Thụy vào chức tối cao

cố vấn của Chính Phủ Việt Nam và Chủ Cộng Hòa.

Dư luận, trong nước cũng như ngoài nước đều cho cử chỉ của Hồ chí Minh là một điều son đáng cỗ ò, một thái độ vừa đẹp đẽ vừa uân tử.

Sự thực, lập trường của nhà lãnh đạo Cộng Sản BV là lập trường của một người am hiểu tường tận tâm lý quần chúng và quốc tế muốn cho mọi người khỏi hoang mang lo sợ về chế độ mới, nên đối xử với Bảo Đại và Hoàng gia một cách lịch sự và êm dịu.

Ngoài ra, một số quan lại cao cấp như Vi văn Định, Cựu Tổng đốc Thái Bình, kẻ thù số 1 của Cộng sản trong thời Pháp thuộc, Hồ Đắc Diêm, cựu Tổng Đốc tòa Thượng Thẩm Hanoi, con trai cựu Đắc Trung, thượng thư triều vua Khải Định, một gia đình quyền quý quan liêu. Phan Kế Toại, cựu Khâm Sai Bắc Việt, đều được Hồ chí Minh lưu dung và đối đãi tử tế.

Chiến lược an dân này đem đến cho chính quyền những kết quả tương xứng : giới công chức, giới quan lại, giới trí thức bớt được phần nào mặc cảm là kẻ thù của chế độ và dần dần ép mình theo mệnh lệnh chính phủ Hồ chí Minh.

Tuy nhiên, chức Tối Cao Cố Văn mang đến cho tâm hồn tôi một niềm tin tưởng, niềm tin yêu thương, tao loạn...

Chính phủ Hồ chí Minh cấp cho Tối Cao Cố Văn một biệt thự ngay ở đường Trần Hưng Đạo. (Gambetta) có đầy đủ tiện nghi điện nước. Ngoài cửa có hai vệ quốc quản đứng gác. Không có bàn giấy chính thức, nhân viên hay nữ thư ký đánh máy. Thực là dàn dì và dàn chủ.

Hồi đó, tôi đang giúp việc Nguyễn Tường Tam ở bộ Ngoại Giao và thường đến thăm Tối Cao Cố Văn.

Mỗi lần gặp, Cựu Hoàng tỏ vẻ

rất cảm động :

— « Chỉ có ông là nhân viên Bộ Ngoại Giao mới có can đảm lại thăm tôi luôn, vì những người khác phần

nhiều sợ báo cáo của mật vụ. »

Tuy nhiên Cựu Hồ đối với tôi rất tốt. Thỉnh thoảng cựu kêu điện thoại mời tôi sang dinh cựu dùng cơm thân mật. Những hôm đó, tôi được ăn cơm chém vụ Lò Y thập lục và Hoàng hậu Marie

Antoinette, thi tại thủ đô Hanoi, một

sác lệnh do Hồ chí Minh ký đặt công

với anh em cận vệ của Cựu Hồ. Cựu Chủ tịch có vẻ ra những bữa cơm tập đoàn ấy làm. Cựu giới thiệu tôi với anh em cận vệ. Tôi bắt tay hết thảy mọi người. Cơ bộ các đồng chí cũng cảm động và bắt tay tôi một cách vui vẻ. »

« Khi Cựu nói chuyện với tôi ở trên lầu thì Cựu không kêu tôi là Cố Văn mà gọi tôi là Ngài. Tôi cho là Cựu muốn tỏ vẻ nhã nhặn và lịch sự. Riêng tôi đối với Cựu, bao giờ tôi cũng kính trọng Cựu và kêu Cựu là Cựu Chủ tịch. Trong suốt thời kỳ tôi sống chung với Cựu ở Hanoi, có thể nói là Cựu đãi tôi với tôi hết sức chu đáo, dễ chịu và cởi mở. Bề ngoài thì thế, còn trong đầu óc Cựu nghĩ thế nào, làm sao mà biết được ? »

Cựu Hoàng nói chuyện với một dạng đều đều, êm dịu, nửa Bắc nửa Trung. Đời m.t thường lịm địm, mờ màng, nhìn ra xa, thẳng vào cõi vô tận.

Đứng trước Cựu Hoàng, tôi có cảm tưởng một khách du lịch tới thăm « xứ Huế » lần đầu.

Cái xứ Huế huyền ảo, êm á, lắng dịu như dòng nước sông Hương. Trên bờ, những cây cổ thụ im lìm, cao bóng mát. Dưới đất một vài cỏ thiều nở ống à lướt ài, uyên chuyển như trong giấc mơ.

« Ai ra xứ Huế », bài ca tình sử, du dương, đưa người ta vào cõi mộng.

Bảo Đại và xứ Huế là bông với hình, không thể rời nhau. Tiếc thay những biến cố triền miên, gây ra bao nhiêu tang tóc đau thương, đã khiến cho Bảo Đại ngày nay sớm lưu vong âm thầm bên trời Tây, còn cố đô Huế đã thành sán khấu của bao nhiêu thảm cảnh...

(CÒN TIẾP)

**BÁN THÂN BÁT TOẠI
VÌ ĐỜI**

Cái gì lạ vậy ?

SÀU ĐỜI

Tại sao lại sầu đời ?
Muốn biết tìm đọc ngay :

SÀU ĐỜI

Tác phẩm cay chua,
trào lộn nhất của :

Nguyễn Thụy Long

Đã in trên báo Đời, nhưng chưa đủ thẩm thía đời nên đã in thành sách :

● Sầu đời, buồn thối ruột gan vì đời mà cóc chết được.

● Hàng triệu nỗi buồn có thể đưa người ta đến tự tử. Nhưng hãy khoan, xin bạn hãy tìm đọc ngay SÀU ĐỜI trước khi rũ sạch nợ Đời.

● Một quyển sách viết cho những người :

— Sắp tự tử, toan tự tử, đã tự tử mà không chết.

Cuốn sách dày 374 trang, in mỹ thuật, đắt giá rẻ mạt. Đã phát hành trên toàn quốc, do ẤU CƠ xuất bản.

ĐỜI LÀ THẾ !

BỐ LÁO
phụ trách

Hiện tượng báo cười

Từ một tháng nay, các tuần báo trào phúng đua nhau xuất bản tới tấp.

Từ nhóm cười chuyên nghiệp như TIN VỊT, cây cười ác ôn Thương Sinh, với tờ Người, cho tới những người xưa nay chưa biết cười bao giờ, hoặc những tên cười ma đầu, dâm dật như Giáp văn Thập cũng ở đó đua nhau ra báo. Thật là. Nếu ai cũng thấy một sự thật: Hàng ngày mua tờ Nhật báo mở ra là chỉ để coi các mục cười cợt, chửi bới cho quên sầu. Còn tin tức thì nghe radio, nhìn Tivi cũng quá đù. Đời đe nghị một lối đọc báo mới như sau: Mỗi tuần 7 ngày. Mỗi ngày đọc 1 tờ hàng tuần :

- Thứ hai : đọc Tin Vịt
- Thứ ba : Người
- Thứ tư : Đời
- Thứ năm : Con Ông
- Thứ sáu : Nặng Thép
- Thứ bảy : Con Cọp

Làm nghề viết như nhau, Đời không phê bình tờ nào hay, tờ nào dở. Việc phê phán do độc giả tự chọn lấy. Một tờ hàng tuần có nhiều bài súc tích lắm. Có thể đọc hai ba ngày. Đến như Đời, sau khi đọc xong, các bạn có thể đóng thành tập và đem bán lại cho các Ba Tàu cũng thu được tí vốn.

Giữa lúc này, nuôi sống tờ báo Đời đã hộc máu mõm ra rồi hơi đau mà đi quảng cáo không công cho kẻ khác. Nhưng giữa cảnh báo chí sống dở

CÂU CHUYỆN SỐ 18

Đài Bắc, ngày 9.6.70

Kính gửi ông Bố Láo,

“Đời” số 1 ra đời vừa lúc tôi lên đường vì công vụ. Tuy nhiên tôi vẫn được đọc “Đời” đều đặn do 1 người bạn gửi tới. Đến số 30 thấy “Đời” có mở mục “Đời Là Thế” nên tôi có chút tâm sự gửi về cùng “Đời”.

Suốt 29 năm của cuộc sống, tôi cũng đã nếm tạm đủ mùi đời cay đắng ngọt mặn. Có biết bao nhiêu chuyện đời xảy ra không thể quên được, nhưng lọc lại có 2 chuyện còn mang hận, không biết bao giờ mới xóa nhòa được cơn đau đớn khi nghĩ tới.

CHUYỆN THỨ 1

Năm tôi 14 tuổi, ở lớp tuổi khói óc còn non nớt, tâm hồn hoàn toàn trong trắng, tuổi con nít chưa biết gì mà bị một hàm oan quá nặng, tưởng đã đi chầu Chúa hay Phật rồi. Nguyên do, đêm... tháng... (không nhớ), năm 1947, một tiếng lựu đạn nổ tại khu phố Đakao, 1 cô gái điếm cầm tên Ngọc hàng đêm hay đi bắt mối với các tên thực dân mũi lỗ đe nuôi thân. Nghĩ tiếng nổ cô ta ùa chạy về khu phố 6 căn tại hòn chúa Ngọc Hoàng (Đakao), nơi cô ta trú ngụ. Lúc đó có 1 xe jeep đuổi theo, khi cô điếm lùi vào khu phố mất dạng thì chiếc xe jeep cũng vừa chạy tới. Trong lúc tôi đang nằm trước hành lang cùng với 1 thằng bạn, chúng tôi định ngủ ngoài trời cho mát, nào dè tai họa xẩy tới!

Lúc xe jeep ngừng tôi thấy

tên Pháp nhảy xuống, có 2 tên lính, 1 quan ba, 1 quan tư, bộ chúng cố ý tìm bắt bóng người mặc jupe trắng vừa chạy vào là cô điếm cầm, bắt chẹt chúng tiến ngay lê chô chúng tôi nằm, thấy tôi mặc quần short trắng, ướt là tôi mặc chạy vào, liền bắt bồ lên xe, lúc xe jeep chạy trở ra, chúng thấy 1 người nữa mặc áo chemise trắng chúng thompson cõi bồ lên xe luồn.

Sáng hôm sau, các tên tay sai nô lệ cho quân thực dân Pháp là bọn công an vào lôi tôi ra đánh đập tàn nhẫn, nào là đồ nước treo hồng châm... chúng đánh đủ trò đủ kiểu mà chẳng cần biết là thằng nhóc con này quả thật có tội hay không. Đánh mãi hàng tuần và sưu tra hàng tháng, chúng thấy thằng nhóc con chẳng biết mẹ già và chẳng có tội tình gì nên thả ra. Giờ đây khi nghĩ lại nó còn đau buốt tận tim can. Giá mấy thằng thực dân da trắng nó đánh đập vi nghi oan còn ít tức giận hơn, đằng này mấy tên moi rợ tay sai, cũng chủng tộc da vàng nõi đi đánh đập 1 thằng con nít vô tội, không biết xót thương. Lúc tôi trở thành 1 quân nhân, có đủ điều kiện để trả thù, có thể bắn vào đầu bọn moi rợ tay sai ấy, thì tiếc là các bộ mặt quỉ sứ ấy tôi đã quên mất, cũng có đôi khi tôi ngẫm: “Trời có con mắt, và những kẻ yêu tinh ma quái sẽ không tránh được lưới”. Trời !

CHUYỆN THỨ 2

Theo tôi, cái đau xác thịt col

TIẾNG THỜ DÀI CỦA NHỮNG TÂM HỒN BỊ ĐÈ NÉN

vậy mà dễ chịu hơn cái đau của tâm thần.

Một thằng vô danh tiêu tốt, hắn là 1 tên lính mới vào nghề, tên C. Tôi không biết họ của hắn, cũng chẳng biết gì về gia cảnh, tinh tinh và hạnh kiêm của hắn. Chỉ biết hắn sơ sơ và gặp gỡ vài lần do người bạn tên Tài vừa về làm việc chung với tôi, giới thiệu C là bạn học xưa, vừa đi quân dịch, vừa được đổi về TTM, nhờ tôi giới thiệu với ông chef của hắn để cho hắn làm việc nhẹ nhàng. Tôi vốn hay tin người và thương người nên thường bị lợi dụng mà chẳng chừa. Mặc dù là 1 cấp nhỏ, nhưng tôi đã được nhiều thượng cấp mến thương nhờ ở lòng trung thực và sự làm việc hăng say của tôi, đổi với đồng bạn tôi cũng được nhiều cảm mến vì vui vẻ và vô tư giúp đỡ cái gì mình có thể làm được. Cái danh dự quý báu ấy không gì làm suy giảm được, nhưng tên C đã hèn nhát làm uy tín và danh dự tôi bị mai một. Chẳng biết tên C đã đi lường gạt, cướp bóc hay làm

tiền gì đó rồi bị bắt, hán khai là tôi xúi giục, tôi lôi hán làm đồ cả vào đầu tôi trong lúc hán biết tôi đã ra đi. Được tin này tôi toát mồ hôi và tối tăm cả mặt mày. Già tôi có mặt ở quê nhà thì tên C phải lãnh đủ tội hình, nhất là tội man khai. Hán đúng là tên phản bội, lừa thầy phản bạn. Đã không biết ơn Tài đã vị tình bạn mà nhờ tôi gởi gắm để hán có cảm tình với ông chef của hắn. Thật đúng là làm ơn mắc oán. Đúng tên C là một thằng hèn, dám làm mà không dám nhận, I kẻ phản bội đối với người đã giúp đỡ mình. Trên đời tưởng những kẻ này không còn xài vào đâu được nữa. Chứ mắng, đánh đập, bỏ tù cũng bằng thừa, chỉ có cách là bắn bỏ hoặc cho hán 1 vết theo trên thân xác để gọi là kỷ niệm của 1 thằng khốn nạn, hèn nhát nhất đời. Đ.M đời chó má như vậy chứ “đời là thế” xem còn nhẹ quá !

Hanh Long
Đài Bắc.

CÂU CHUYỆN SỐ 19

Trong đường tình nếu có những lúc vui thì cũng có những lúc buồn, mà nếu vui khó quên thì buồn lại dễ nhớ. Đề đóng góp vào mục “Đời là thế”, hôm nay tôi xin kể chuyện tôi khá đặc biệt, phải chăng hai đứa đã trải qua mối tình đầu nên không còn thái độ e dè của những đôi trai gái mới lớn, chỉ sau một buổi nói chuyện ngắn, đề rồi sau đó vì không chịu được một sự thường xuyên với những hẹn hò, vì sự tha thiết hay là mến-thích-thương quá đáng hoặc sự kéo dài không đi đến đâu cả, và đương như chúng tôi cũng không muốn ở một

Đi đêm có ngày gặp ma, thế rồi sau một thời gian ngắn ở B.M.T tôi có quen với người con gái mang tên cũng cơm là P... mà sau đổi ra là M... gi đó. Cuộc tình của chúng tôi khá đặc biệt, phải chăng hai đứa đã trải qua mối tình đầu nên không còn thái độ e dè của những đôi trai gái mới lớn, chỉ sau một buổi nói chuyện ngắn, đề rồi sau đó vì không chịu được một sự thường xuyên với những hẹn hò, vì sự tha thiết hay là mến-thích-thương quá đáng hoặc sự kéo dài không đi đến đâu cả, và đương như chúng tôi cũng không muốn ở một

Xem tiếp trang 47

HÃY XEM THỂ LỆ THI KẾ CHUYỆN ĐỜI Ở SỐ 27

chết dở như thế này thì thương nhau được tí nào hay tí đó.

Và chẳng chính cụ Thông Tin đã nói thẳng rằng sở dĩ báo chí bây giờ bị náo loạn như thế này là vì nhà nước yểm trợ nhiều quá ! Yểm trợ ai ? Ma nó biết.

Chỉ biết một điều là những người làm báo chân chính chưa hề có báo để làm, để xây dựng đất nước.

Tuần này báo Đời phải tăng giá 40 đồng thật vạn bất đắc dĩ. Toàn thể toà soạn đều muốn đóng cửa nhưng rút cuộc đều tự nguyện viết không lấy tiền để chung nhau mua giấy chợ đen để cung phụng cho độc giả.

Hồi quí vị, giàu có :

— Người cày có ruộng, thương phế binh có nhà, mà dân viết báo lại không có tiền làm báo thì khổ quá. Xin thêm độc giả 10 đồng, tờ báo cũng vẫn còn lỗ to lắm.

Báo hàng ngày đang ngắt ngư, báo hàng tuần choáng váng. Thế còn độc giả chắc ưng chẳng no ấm gì ?

Thôi thì, mượn thơ Tân Đà để an ủi nhau :

“Người ta hơn tú cái phong lưu

Tớ vẫn hơn ai cái sự nghèo». Nghèo cho vui. “Đời là thế” mà bạn. Chu Tử và nhóm Đời đang cần có số tiền 5 triệu để làm báo. Ai có xin cho vay. Cam đoan sẽ trả lại dàn hoàng khi hoà bình trở lại.

Hồi các nhà Sư tư bản

Hồi các nhà Cha doanh nghiệp

Hồi các nhà giàu.

Kêu cho vui đấy thôi ! Tiếng kêu gào đau khổ bao giờ cũng chỉ lọt vào tai bọn nhà nghèo thôi. Sức mẩy mà lọt được vào cổng sắt villa ?

ĐỜI LÀ THẾ !

NHỮNG GIAI THOẠI VỀ VĂN NGHỆ SĨ TIỀN CHIẾN CỦA HÀ NỘI HÔM NAY

KIM NHẬT viết

LTG : Đây là những chuyện gop nhất do những người từ bên kia chiến tuyến kể lại.

Có người là văn nghệ sĩ, có người là cán bộ, là sinh viên, học sinh v.v... hoặc đã từng sống chung, công tác chung, hoặc tiếp xúc nhiều lần, hoặc chỉ nghe tên biết tiếng, mà chưa bao giờ gặp mặt. Tự trung họ là chứng nhân cho những văn nghệ sĩ tiền chiến như : Nguyễn Tuân, Xuân Diệu, Hoài Thanh, Huy Cận, Nguyễn Đình Thi, Tô Hoài, Hoàng Cầm, Nguyễn Hồng, Thanh Tịnh v.v... hiện đang sống tại Hà Nội hôm nay.

K.N. tôi chỉ làm công việc sưu tầm ghi lại giới thiệu với các bạn. Do đó, những giai thoại này tự nó, nó mang tính chất « tin tức sinh hoạt văn học nghệ thuật », không là thứ tài liệu tuyên truyền cho chế độ này hay chế độ khác. Bởi đó không là công việc của chúng tôi.

Xin các bạn hiểu cho.

K.N.

« Đống rác cũ » của Nguyễn Công Hoan

Đó là một cái hố lớn nhất của Nguyễn Công Hoan. Nó không chỉ làm cho Hoan đau hơn hoạn mà còn thân bại danh liệt, từ địa vị một anh cai văn nghệ « ngời chiếu trên » bỗng chốc hóa thằng ăn mày đứng lấm lét ngoài sân đình nhìn cả làng đang ngồi ăn cỗ.

Như câu tục ngữ miền Nam « ăn quen chồn đèn mác bẫy » đúng là trường hợp Nguyễn Công Hoan và « Đống Rác Cũ ».

Thấy tác phẩm BƯỚC ĐƯỜNG CÙNG xuất bản từ thời tiền chiến (với các nhân vật chính : vợ chồng anh Pha, tá điền, và vợ chồng tên Nghị Lai, tiêu biểu cho giai cấp thống trị và giai cấp bị trị trong

khoảng thời gian từ 1910 đến 1940) được Đảng khen « quá cõi thơ mộc » cho tái bản đi, tái bản lại đến lần thứ 5, Hoan nghĩ lại mình mà đem hết tâm trí viết lại một tác phẩm « bụi » theo đường hướng đó, chắc thế nào Đảng cũng sẽ phong minh lên hàng « đại văn hào » của nền văn học vô sản là cái chắc. Vì thế Hoan mới nhờ bạn là họa sĩ Nguyễn Bích vẽ hình làm quảng cáo trước và bỏ ra gần hai năm trời để viết « ĐỐNG RÁC CŨ »

ĐỐNG RÁC CŨ là một trường thiền phóng sự tiểu thuyết, diễn tả theo lối hoạt kê, trào lòng. Nội dung của nó, tả lại đời sống của « Trí, phú, địa, hào, » tư sản, tiểu tư sản, quan lại, bần cố nông, thợ thuyền. v.v... dù mặt, thời tiền chiến « với ba mươi sáu kiểu chơi

bởi » trác tang, thú hút thuốc phiện, cờ bạc, trộm, cắp lừa đảo, hối lộ, tham ô, làm tiền, đánh đũ..v.v... nghĩa là Hoan vẽ lại toàn bộ cái « đống rác cũ » của Hà nội và miền Bắc xưa kia.

Nhưng chính yếu, Hoan viết kỹ nhất « đề cập sâu nhất » là kỹ thuật mìn tinh cup lạc, cách thức chơi bài.

Cho nên giới trẻ mới lớn, thanh niên, sinh viên học sinh miền Bắc vốn là tờ mờ lại luôn luôn bị ức chế bởi lý thuyết « đạo đức cách mạng » sướng quá, đua nhau vồ lấy đọc ngấu nghiến. Đọc ngoài đường, đọc trong trường học, đọc tay đôi, tay ba, thảo luận nhặng xị cả lèn.

Bởi đó, trong bài báo của một độc giả ở Tây Bắc đăng trên báo Văn Nghệ nêu lên mấy nhận xét đại ý...

« Đống Rác Cũ » sắc mùi khieu dâm « của bọn đàng điếm, phá hoại thiên « đường và không khí trong lành « của chế độ xã hội chủ nghĩa « miền Bắc, làm hư tuổi trẻ, dạy « chúng hủ hóa tôi bại, thủ tiêu « nhuệ khí mới của thanh niên thế « hệ Hồ chí Minh đang chống « Mỹ vv... Rồi : « Đặng chí Nguyễn « công Hoan muốn gì khi đưa ra tác « phẩm ĐỐNG RÁC CŨ ? » Và tại sao « Hội Nhà Văn, Nhà Xuất Bản Văn « Học cho in một cách cầu thả như « vậy ?... Cuối cùng, Ng: công Hoan « không xứng đáng là một nhà văn « Cộng Sản, không xứng được đưng « chung trong hàng ngũ những nhà « văn Cộng Sản đần anh.... »

Bài báo trên đây là bài báo mở màn. Sau đó là cả một chiến dịch

đầu tố Nguyễn Công Hoan. Trên tất cả các mặt báo, từ nhật báo đến tuần báo, nguyệt san, tạp chí, báo xuất bản ở Hanoi cho đến báo lá cải ở các tỉnh đều nhập cuộc. Suốt hơn ba tháng, gần như không ngày nào là không có bài hỏi tội Đống Rác Cũ và Nguyễn Công Hoan.

Người viết bài cũng đủ thành phần xã hội, đủ loại từ thiếu nhi quàng khăn đỏ đến thanh niên, sinh viên, học sinh, nông dân, công nhân, trí thức, giáo chức đến cán bộ, chiến sĩ v.v... đều có « đại diện » nhập trận.

Đúng là một chiến dịch chửi bới vui như hội chợ. Mọi người, ai cũng có quyền chửi Hoan, chửi tự do, chửi thả cửa.

Tội nghiệp cho Hoan, bị chửi mà cứ im thin thít, vừa sợ, vừa run không dám hé môi. Một Nguyễn Công Hoan lúc đó chảy dài, méo xệch, tái ngắt như gà bị cắt tiết. Hoan chạy đôn chạy đáo, cầu cứu với bạn bè nhưng ai ai cũng lắc đầu, lạnh nhạt muối trốn tránh Hoan.

Có mấy bài, thấy giọng văn quen thuộc quá nhưng cái tên ký dưới bài là hoắc, Hoan chạy đi hỏi Tô Hoài, Tô Hoài bảo không biết. Hỏi Vũ Ngọc Phan, Phan cũng chối lia. Đến khóc lóc kẽm với ông cai Nguyên định Thi, Tông thư ký Hội Liên Hiệp Văn Học Nghệ thuật (kiêm Tông thư ký Hội Nhà Văn) Thi chỉ nheo mắt lắc đầu cười nụ.

Thực khổ cho Hoan không tao kẽ cho hít.

Chiến dịch xảy ra được hơn tháng, Hoan bèn viết mấy bài thanh minh thanh nga, giải thích, tự phê mang đến tòa soạn báo Văn Nghệ nhờ đảng, nhưng Nguyễn Hồng bảo không có quyền, nên hỏi ý kiến Nguyễn định Thi. Nói với Thi. Thi đồ trut cho Đặng Thái Mai, vì Đặng Thái Mai là chủ nhiệm. Đến phiên Đặng Thái Mai thì Mai lại bảo quyền ở Tông Thư ký và Tòa soạn, chủ nhiệm đâu có biết gì về

in ấn, bài vở. Rốt cuộc là bài của Hoan không được đăng.

Hoan liền mang bài tôi báo Đảng (NHÂN DÂN), Đảng bảo chờ họp quyết định. Gửi đến các báo khác, báo nào cũng ậm ừ, cuối cùng là nhét vào ngăn kéo.

Điều đó, có nghĩa là Đảng chưa cho phép Hoan có ý kiến. Đảng chưa cho nói thì phải câm.

Ba tháng sau, sau một cuộc kiểm thảo dài ngày, trầy vi tróc vẩy. « lột xác » lần nữa, Đảng mới cho phép Hoan lèn tiếng trên báo NHÂN DÂN (nhật báo, cơ quan đầu tranh của Trung Ương Đảng xuất bản tại Hà Nội).

Trong bài phản tĩnh, nhận tội của Hoan về ĐỐNG RÁC CŨ, Hoan viết :

«..... Tôi không dám cười « đều nữa. Tôi cũng không dám « bao chữa tội lỗi của tôi Mục « đích viết ĐỐNG RÁC CŨ của tôi là « nêu cái xấu để đề cao cái mới. Tôi « muốn làm cái chồi để quét rác « ruroi cũ. Tôi viết với dụng ý tốt ... « nhưng không để hậu quả ngược « lại. Tôi xin thành khẩn nhận lỗi « là n và khuyết điểm trước Đảng « và nhân dân »

Như vậy, kết quả hai mươi năm theo Đảng, từ 1945 đến 1965 (Đồng Rác Cũ do Nhà Xuất Bản Văn học Hà Nội 1965) cuộc đời Hoan là... đồng rác cũ. Công lao với Đảng phút chốc trở thành cát bụi.

Ngày trước Hoan chửi cụ Phan Khôi với giọng đứng bến xe, « dù mẹ » cụ Phan, « tiên sư » cụ Phan, giờ thi luật trời vay trả, mọi người xúm lại chửi Hoan. Và kẽm từ đó đến nay Hoan hoàn toàn im hơi lặng tiếng, chẳng ai thấy mặt Hoan đâu, không biết Hoan trốn vào cái két nào.

Phan Khôi, Xuân Diệu và Trường Chinh

Năm 1955, cái ngày mà cụ Phan Khôi xin được phép ra báo Nhân Văn, cụ muốn kéo về cảnh minh một số anh em văn nghệ sĩ tiền chiến

cũ. Nhưng khó cho cụ là những anh em ấy đều là đảng viên, thuộc hàng « cai văn nghệ », Đảng kiểm soát từng ly từng tí thi chắc gi, « tranh thủ » nỗi ? Dù vậy cụ cũng cố hết sức vận động bằng cách này hay cách khác thử xem sao.

Một buổi tối, mùa đông 1955, cụ Phan gặp Xuân Diệu ở ngay con đường Thanh Niên bên bờ hồ Hoàn Kiếm, cụ liền kéo Xuân Diệu về nhà cụ uống chè tàu, nói chuyện với một số nhà văn khác trong nhóm. Cụ thầm định « chiến thuật » áp dụng với anh chàng thi sĩ này, vẫn anh ta có cái bồ tát ái to như trái núi, luôn luôn chè thiên hạ nhưng nếu ai chè mình thì... không được.

Đề « khích tướng », Xuân Diệu ngồi chàm ấm chỗ, chưa uống được chén trà « hoa nhài Phú Thọ » thứ hai, cụ Phan thọc vào hông Xuân Diệu một câu :

— Anh Xuân Diệu này, anh còn nhớ cái bài thơ « LÀ THI SĨ » của Sông Hồng đăng trên báo « CỦU QUỐC » ngày xưa không nhỉ ?

Đang cười nói vui vẻ tự nhiên, Xuân Diệu chợt nhăn mặt, nhường mày, rồi nhún vai một cái như kẻ bất cần đời :

— Úi chà ! Không chỉ đăng trên báo « CỦU QUỐC » ngày xưa mà bây giờ bài thơ đó lại còn được đưa vào chương trình giáo dục của nhà nước, ở sách VĂN HỌC TRÍCH GIẢNG lớp 9, thuộc phần Văn Học sử cho tụi học trò học nữa đấy cụ. Cụ chưa biết à ?

Cụ Phan cười ruồi :

— Không... Mà tôi hỏi anh có thuộc bài thơ đó không nào ?

Xuân Diệu lờ lẩn vẻ khó chịu,

bực dọc :

— Có việc gì đấy cụ ?

— Thì còn việc gì đấy nữa ! Người ta chửi anh mà anh hỏi tôi có việc gì không ? Lạ thực ! Hồi xưa, anh làm bài thơ « CẨM XÚC, » nổi tiếng ►

tri các chung đầu nhức
NHỨC ĐẦU, NHỨC RĂNG
CẨM, CÚM, ĐAU LÚC CỔ KINH
THUỐC MỚI midol
VIÊN BỌC ĐƯỜNG
Có bán tại các nhà thuốc Tây
KH 882 BYT/QGDP

Pub.TÂN-TRI

một thời, người ta gai mắt khó chịu
nên người ta họa lại với tựa đề
« LÀ THI SĨ » để chơi anh. Đề tôi
đọc lại bài thơ « CẨM XÚC » của anh
và bài họa « LÀ THI SĨ » của Sông
Hồng thì... chắc là anh thú lâm.

Không đợi cho Xuân Diệu có
phản ứng nào, cụ Phan đọc ngay :

« Là thi sĩ nghĩa là ru với gió
« Mơ theo trăng và vơ vẫn cùng
mây
« Đề linh hồn ràng buộc bởi
muôn cây
« Hay chia sẻ bởi trăm tình yêu
mến

oo

« Đây là quán tha hồ muôn
khách đến
« Đây là bình thu hợp trí muôn
phương
« Đây là vườn chim nhả hạt mìn
phương

BÓNG TỐI ĐI QUÁ

TÚC
(1287 ngày trong Bộ chỉ
huy tối cao MTDTGPVN)

• hồi ký của VŨ HƯNG
• cải biên KIM NHẬT

Tập 1 đã phát hành trên toàn
quốc. Tập 2 phát hành giữa
tháng 7/1970.

- Bạn đã từng đi kháng
chiến chống Pháp?
- Bạn đã từng một mát
một còn với CS?
- Bạn có cảm tình, khoái
MTDTGP?

VẬY

BẠN SẼ HỐI TIẾC
MỘT ĐỜI NẾU KHÔNG
ĐỌC :

BÓNG TỐI ĐI QUÁ

« Hòa mật ngọt chen giao cùng
trái độc

Không kiên nhẫn được nữa, nghe
đến đây, Xuân Diệu xua tay lia lịa,
ngắn không cho cụ Phan đọc nữa :

— Thôi cụ ! lạy cụ ! cụ cho tôi
xin !

Cụ Phan lại cười :

— Anh sợ à ? Anh không dám
nghe thơ của anh à ? Vậy thì tôi
không đọc nữa. Giờ tôi đọc thơ
của Sông Hồng chơi !

Cụ Phan gật gù ngâm nga như
không biết có Xuân Diệu và những
người chung quanh :

« Nếu thi sĩ nghĩa là ru với gió,
« Mơ theo trăng và vơ vẫn cùng
mây

« Đề tâm hồn treo ngược trên
cành cây

« Hay là lướt đùi hiu cùng ngọn
lieu

oo

« Nếu thi sĩ nghĩa là nhăn với
mếu

« Nghĩa là van thương để rủ lòng
thương

« Hồn bơ vơ lạc lõng ở muôn
phương

« Khóc rả rích như ve sầu tháng
hạ

oo

« Nếu thi sĩ đem dâng cho tất cả
« Cắp tuyết lè hồi hộp trước tình

yêu

« Cố linh hồn là mộng ảo cao siêu
« Sống đám đuối vì thương hoa

tiếc lệ

oo

« Không ! Không được ! Hồi các
nhà văn nghệ

.....

Lại một lần nữa, Xuân Diệu
dẫy nẩy lên :

— Cụ ơi là cụ ơi ! Cụ cho tôi
xin đi ! Chán lầm. Cụ làm tôi phát
diễn lên bây giờ.

— O ! cái anh này ! Tôi đọc thơ
của anh và thơ của người ta họa lại
với anh mà anh phát điên được
thì cũng lạ ? Có đi chăng là cái
lũ học trò học phải bài thơ và
những người lựa chọn bài thơ đó
cho vào chương trình văn học sử.

Nghĩ cũng kỳ, cái ông Sông Hồng
nào đó, sao tốt phước....

— Thôi cụ ! Cụ đừng có vờ.
Cụ biết thừa Sông Hồng là Trường
Chinh, là đồng chí Tổng Bí Thư

TrungƯƠNG ĐẢNG, trẻ con nó còn
biết nữa là cụ.

— Thế à ! Vậy mà tôi cứ tưởng
là ai ! Nhưng có điều... cái này...
cái này tôi bảo đảm với anh trăm
phản trám là anh chưa biết. Anh
biết anh còn điên đến đâu ?

Xuân Diệu giương mắt :

— Biết chi cụ ?

Cụ Phan vờ không nghe Xuân
Diệu hỏi :

— Tôi không hiểu ông Trường
Chinh sao không tấn công ai mà chỉ
tấn công riêng mình anh ? Làm
như quân thù quân hắn có khác !
So về địa vị thì hai người cách xa
nhau như vực với trời.

Xuân Diệu nóng ruột :

— Cụ nói cho nghe đi, cụ làm tôi
sốt ruột quá đi.

— Hồi kháng chiến, trong cái lần
ông Trường Chinh đến thuyết trình
về đề tài « Cách mạng văn hóa và
sản » tại một trường huấn luyện
chính trị trung cao ở Tây Bắc, khi
nói chuyện với một số cán bộ lãnh
đạo Văn nghệ cao cấp của Trung
Ương Đảng tháp tùng đi theo
như: Hồng Chương, Xuân Trường
Quang Đạm, vui miệng Ông Trường
Chinh vừa cười vừa ngạc nhiên hai câu
thơ đầu bài « CẨM XÚC » của anh
như sau :

« Là thi sĩ nghĩa là ngu như
chó. »

« Đói nhăn rỗng và đói bần như...»
Xuân Diệu mắt đỏ ngầu, như
muốn hét lên :

— Đủ rồi cụ ! Đủ rồi. Tôi có
nghe anh em họ kề lại rồi. Không
ngờ cụ cũng biết.

— Đây ! Anh thấy chưa ? Tôi biết
anh ức lâm, nhưng anh ức anh
cũng đâu có làm gì được. Báo bây
giờ toàn là báo của Đảng, của nhà
nước, ai cho anh viết nhảm. Tôi
và mấy anh em đây vừa xin được
cái mảng-sét báo « Nhân Văn ». Anh
mà nhập bọn với tụi tôi, báo nhà
tha hồ cho anh xả xú báp. Anh
Hoàng Cầm nhập bọn với tụi này
rồi đó. Anh đồng ý nhé ?

Xuân Diệu lặng thinh một lúc
rồi bảo sẽ trả lời sau.

Câu chuyện trường đến đó là hết.
Kết quả thấy rõ là dù cụ Phan
« khich tướng » làm cho Xuân
Diệu tức nỗi dom dom mắt, thở
chẳng ra hơi nhưng vẫn sợ Đảng
chưa dám nhập bọn với Nhân Văn,

và cũng không dám có một phản
ứng nào.

Không ngờ mấy hôm sau trên
báo Văn, cụ Phan chợt đọc thấy 1
bài thơ mới làm của Xuân Diệu với
nhận đề: « CÁI BỤNG ». Theo lời
giới thiệu của tác giả thì « Cái
Bụng » đây là những cái bụng bơ
thừa sira cặn của « sĩ quan Mỹ —
Ngụy » ở miền Nam. Nhưng đọc hết
bài thơ kỹ cục của Xuân Diệu, rõ
ra rằng chủ « Mỹ — Ngụy » đâu chẳng
thấy, chỉ thấy chủ bóng gió Trường
Chinh và Võ nguyên Giáp. Vì kể về
bung bụ thi toàn thể lãnh tụ, hàng
ngũ lãnh đạo Đảng và nhà nước
miền Bắc chỉ có vốn vẹn hai người
là Trường Chinh và Võ nguyên Giáp.
Ngày nay, hai nhân vật này sung
sướng quá độ nên phát phi, bụng
to như cái trống, mở đóng cả gang
tay. Trong khi đó, Lê Duẩn, Phạm
Văn Đồng, Lê Đức Thọ, Tôn Đức
Thắng v.v... vẫn hẵn còn gầy nhom.

Bài thơ CAI BỤNG như sau :

« Có những kiếp người vạn năm
vẫn đòi

« Đã đứng dậy nhưng chưa
thắng lợi

« Trái đất còn mắc nợ bánh cơm
« Những bụng thiêng liêng dẫn
vật sớm hôm

xx

« Anh sĩ quan mặt mày còn trẻ

« Vác cái bụng trông mà khổ

« Khi bước vào nhà chiều ngang
vường cửa

Giống như bụng cóc, phình
như trống làng

« To như nồi rang bóng như bồi
mõ..

« Ôi cái bụng cứ bị bạch thở

« Và cái rốn lồi ra vì béo bở
« Những cái bụng không thiêng
liêng sờn !

Bài thơ này thật vừa vô duyên
vừa dở, vừa kỳ cục chẳng ra làm
sao hết. Có lẽ trong một phút tức
tối, giận đến mức... từ thơ, vừa
giận vừa run, vừa tim cách, vừa
tim lồi chửi sao cho không đụng
chạm đến Đảng đến lãnh tụ nhưng
dù để cho « đẳng ấy » họ hiểu,
thể mới được. Do đó bài thơ trở
thành kỳ cục.

Nhưng rồi, Trường Chinh cũng
tiểu. Đảng cũng hiểu. Và « đẳng
 ấy » ra lệnh cho « đàn em » chơi
Xuân Diệu ở hồi sau, rất ư là vui.

(CÒN TIẾP)

Lời học trò

Kính thưa thầy đây bài chánh tả của con
bài chánh tả mua từ bên nước Mỹ
con viết hai lần sai chữ American
con viết hai lần sai chữ communist
làm sao được bởi anh con vừa chết

Kính thưa thầy đây bài luận triết của con
tổng hợp và phân tích là một đám cưới và một đám ma
một cái nhà và một viên đạn
làm thế nào cho con thuộc bài
đề thành những Sartre những Kant những Aristotle
làm thế nào được khi thành Paris và Athens ở quá xa
làm thế nào được khi chúng con buồn ngủ vào những buổi
chiều đi thăm bệnh viện

Kính thưa thầy đây bài toán của con
những đường thẳng đường cong đều có gác mìn
đường trong thành phố có bar có Mỹ có con gái hippy
và đĩ
đường ngoài rùng có chông sắt có hầm hố cá nhân
đường ngoặc ngoèo qua Mỹ qua Paris thật ngắn
nhưng đường thẳng Saigon — Hà Nội, thành phố làng quê
thì xa biết mấy

biết làm sao được
con không đậu tú tài đế đỉ quan Đà Lạt
con không đậu tú tài đế thành Bác sĩ, Kỹ sư

Kính thưa thầy đây bài học thuộc lòng của con
« Tô quốc VN bốn ngàn năm văn hiến, một trăm năm Pháp
thuộc, mươi mươi năm đọa đầy
làm sao con thuộc được truyện Kiều Nguyễn Du
làm sao con thuộc được những bài công dân, sử địa
những bài học con ngại ngùng không dám đọc to trên hè phố hay
giữa vùng ngoại ô xa vợi.

Kính thưa thầy đây là quyền vở của con
suốt năm chưa một tờ có chữ
con đẽ dành ép khô những giọt nước mắt
của ba con của má con của chị con của cháu con
và đẽ xé làm khăn tang
cho những người anh vừa chết.

miễn du

Vụ Tẩy

Quy chế báo chí với hình phạt cấp thời đợt liệu là tịch thu bỗng tạo cho các ký giả và nhau viên tri sự trong tòa báo một tinh thần liên đới trách nhiệm đáng ca ngợi.

Hình phạt đực đẽo và hình phạt tịch thu có nhiều điểm khác biệt. Đực một bài thì có nghĩa là ai làm người ấy chịu, tịch thu là tru di tam tộc, cả họ chết chìm.

Một bài trên báo có nhiều họ hàng, thân hữu hơn là tam tộc. Chẳng hạn trang nhất có bài văn nham nhở nhưng trang tám lại có cái quảng cáo thuốc bồ thận với những dòng văn rất lanh mạnh, hứa hẹn. Trang bảy có các tiểu thuyết khiêu dâm nhưng trang tám đã có ngay một món thuốc chữa lậu gia truyền.

Chỉ cần có một tin khả nghi, một bài văn đáng ngại là tờ báo bị hốt trọn ổ.

Việc tịch thu mở một kỷ nguyên mới: sự góp xương máu tích cực của cả quảng cáo và rao vặt vào đường lối của tòa báo. Báo nâng bi thi tất cả thành thoi, báo bóp để thi đến cái quảng cáo thuốc sâu ràng, thuốc thoả đâu mọc đấy cũng khó thoát vòng lao lý.

Tờ báo bị đục có dung nhan nham nhở, đen trắng thất thường, nhưng rõ ràng là chỉ có anh nào làm anh ấy chịu.

Cái phần bị đục trắng vẫn có thông lệ là được mọi người biết rõ hơn những phần không bị đục. Ai này đều phải thành thoi. Bù lại, nhà nước có quyền chán cái sự đục, lè tè bằng một cú đục lớn: đục vắng luôn mảng sét báo.

Còn nạn nhân của tịch thu quá đông đảo, gồm đủ mọi thành phần.

Trước hết là các nhân vật trong tiểu thuyết. Họ không làm gì hại nặng cho chế độ. Phần lớn chỉ ăn, hít rồi làm ái tình một cách từ từ để giữ độc giả. Hung hăng và bạo động hơn là các nhà trinh thám, họ có đấm đá, bắn súng, giết chóc. Nhưng chỉ thanh toán quanh quần nội bộ, giết các nhân vật với nhau thôi: Gom tất cả các tay giết mướn trong tiểu thuyết các báo lại, cho bắn thả giàn, cũng không tác hại bằng một ông nhân dân tự vệ có bệnh lở tay.

Đám nhân vật vô hại đó, đối với độc giả, thỉnh thoảng lại thực hiện được một bước tiến nhảy vọt. Gặp tờ báo bị tịch thu liên tiếp mấy kỳ là vật đổi sao đổi thấy rõ. Một độc giả ở tỉnh theo dõi một tiểu thuyết tinh cảm, đang hồi hộp vì chàng tân tinh nàng quá mà nàng chưa chịu. Khi tờ báo kế tiếp có thể đến tay độc giả này thì chàng nàng đã thành gia thất từ hồi nào, chén bát đang bay tứ tung. Đối với truyện trinh thám thì cuộc khủng hoảng càng trầm trọng.

Nhiều cuộc thanh toán, tàn sát xảy đúng ngày báo bị cắp duỗi. Độc giả đọc đoạn sau ngạc nhiên về tham làng cũ vừa bị pháo kích, chẳng hiểu ai còn, ai mất.

ÔNG ĐẠO CẤY

Tiểu thuyết không tiện tóm tắt như tin chiến sự. Lại có những điều khó rút gọn: Chẳng hạn như có đòi nhân vật sắp làm tinh, nhưng để chiều thị hiếu của độc giả, người viết dự định công việc cởi nút áo cô gái phải kéo dài trong năm ngày. Tóm tắt việc cởi cái nút áo thứ ba, thứ tư không phải là chuyện dễ.

Lại có những nhân vật bị oan mà không cãi được. Tác giả cho cô gái ở vào cái thế sắp sửa mất cái ngàn vàng. Đến ngày cô ta được ông Cảnh sát đập cửa cứu thoát thì báo bị tịch thu. Sau đó, độc giả thấy cô gái ngồi khóc (còn nguyên cả những cù khóc vì tức ấy mà) thế là cả làng bèn lấy làm nghi quá, bỏ mẹ! Hur mất con bé rồi.

Càng nhiều càng tốt

Nhân vật tiểu thuyết khổn khổ, nhảy vọt, không sinh hoạt bình thường vì tờ báo, đã có vẻ chịu nhiều hàm oan. Mấy loại thuốc trĩ, mấy cái nịt vú tự động không bao giờ đổi lắp, thân Cộng, cũng mặc vòng lao lý thì đúng là bị chụp mũ trắng trợn.

Từ nay các nhà sản xuất thuốc lậu, thuốc hôi nách, trước khi lên đường đến tòa báo đăng quảng cáo, đều nên ghé qua bộ Thông tin, hỏi lý lịch và đường lối của báo chí, đề liệu về chọn mặt gửi vàng. Bỏ tiền quảng cáo tốn kém đâu phải chỉ vì một mục đích rao hàng với mấy thày Cảnh sát.

Một đứa trẻ lạc nếu có một ông bố bà mẹ vui lòng lập trường sẽ có nhiều hy vọng được đoàn tụ. Một cặp trai gái sắp cưới nhau, nếu có những bạn bè thuộc hàng bất mãn, ra tờ báo đổi lắp, thi ít có hy vọng được đọc những lời chia vui rộn rã.

Ngay cả những người đã chết cũng không có quyền mất lập trường. Ai tin nên kiêm một vài cột trên tờ báo có tinh thần quốc gia vững mạnh. Có như thế kẻ nằm xuống mới khỏi ra đi trong tối tăm, lặng lẽ.

Kể quảng cáo thuốc lậu, trai lấy vợ, gái lấy chồng, trẻ nhỏ di lạc, ông lão qui tiên đều bắt buộc phải biết đến khuynh hướng chính trị của một tờ báo mới có hy vọng tránh tai họa.

Trước đây một ông Tổng trưởng có than phiền: báo ra nhiều quá, khó phân biệt báo bạn, báo thù.

Một ngày có hai ba tờ báo bị tịch thu, có tờ bị hốt liên tiếp ba bốn ngày, dân nghe mấy cũng biết đâu là báo bạn của chính phủ để cậy nhờ, đâu là báo thù của nhà nước để tránh né.

Sự tịch thu báo có lợi vô cùng về phương diện bắt dài học tập chính t,

Nước vối

Sau ngày ông Phó Ký ăn sáng với báo chí, nhiều chính trị gia bắt đầu sợ món nước vối. Làm xếp thi không nên bắt người ta uống nước vối quá lâu. Chất lỏng này độc địa như sinh tử phủ.

Vì uống nhiều nước vối, ông Phó nói năng rất đắng. Sinh viên bị tẩm bồ bông kẹo vi-ta-min, các Thượng tọa bị thay pyjama len giường ngủ, các ông phụ tá bị chê là ăn hại v.v...

Vật đắt giá nhất được nhắc nhở hôm đó là cái thuyền câu Tổng Thống suýt mua. Nó trị giá một triệu Mỹ kim, bằng khoản quỹ đen của phủ xài trong một năm.

Ông Phó tiết lộ: vừa nghe Tổng Thống định mua thuyền ông hốt hoảng bay ngay và can gián.

Dân nghe ông Phó tiết lộ cũng hốt hoảng. Một triệu mỹ kim đâu phải ít. Bọn buôn lậu, chuyền ngang đã lấy của quốc gia không biết bao nhiêu tỉ bạc, dân đóng thuế gần chết mà lô thủng ngàn sách vẫn

TRẦN QUÂN. Trường hợp của em, em cứ việc ra trình diện. Sau đó em làm đơn xin học lớp SQ.TB. Em sẽ được hưởng mọi thủ tục bình thường. Nếu em cận nặng chắc chắn được hoãn dịch (9 hay 10 độ gì đó).

NGUYỄN THUÝ KHANH. Xin cho biết những số ông thiếu là những số nào? Tòa soạn hiện còn rất ít báo cũ. Bài Cuối Hạ sẽ đăng. Mến.

NGUYỄN TÙNG. Đã nhận được bản nhạc. Khá hay. Gửi lời thăm Lê Vĩnh Ngọc.

PHẠM NGŨ YÊN. Chúc vui. Lục Bát HTL Sẽ đăng. Báo Sống còn chờ đó chưa biết ngày nào. Mến nhiều.

VƯƠNG PHONG LAN. Đã đưa thư cho Tú K. đọc rồi. Hắn cảm động lắm. Vụ ông Đinh xong rồi. Muốn vui Lan thử nghe theo Ng Lê Uyên xem sao. Coi chừng Hán

to. Nếu Tổng Thống đột ngột ra thuyền, mè xe, sẽ rằng nghĩ đến thuê dân phải đóng, Tổng Thống không còn thương cảm như xưa nữa.

Nhưng Tổng Thống đã cho biết: Mọi coi hình chiếc thuyền thôi, chưa mua.

Vậy tất cả hãy yên tâm. Tiền vẫn còn đây.

Xáo trộn

Ngoài chiếc thuyền câu, số nạn nhận của nước với còn nhiều:

— Một ông chủ báo bị đổi tên từ « đại » sang « tiêu ».

— Một ông Quốc vụ khanh bị rút bớt lương.

— Một cái máy bay thường phải nhào lộn.

— Mấy con chó, con mèo bị chửi oan

— Ông ngoại trưởng bị chê là ngờ ngần?

— Rề ông ngoại bị tố là đã đâm sau lưng bố vợ.

Riêng ông Quốc vụ khanh, ngoài việc chỉ đáng hưởng lương năm ngàn (tiền bạc hồi này xuống giá ghê gớm thật) còn bị gọi kỹ niệm xưa: « cái thủa ra tòa, người khác lóc. »

Thân làm đến Quốc vụ khanh, lại được người đời nghĩ rằng có ti máu cách mạng, vậy mà sau khi bị chửi, bị rút lương, ông Đán vẫn không có phản ứng nào, dù cứng hay mềm. Thời đại này người ta cứ xử với cái danh dự thật dễ dãi.

Ngoài một cái đình chính, như thường lệ của ông ngoại Lắm, tất cả những người khác đều im lặng, rất li.

Máy bay và chó mèo, cũng vậy, im lặng rất chính trị.

ĐAO CẤY

gâng thêm và như cháu đã biết: kiên nhẫn. Thơ gửi cho báo Đời chẳng cần mang tính chất nào hết. Tự do, cứ việc tự do.

THỦY. Linh Thanh vẫn còn sống, mới về thăm cháu nhưng không gặp tiếc ghê! Lòng yêu nước của cháu rất đáng khuyễn khích. Xấu hay tốt tùy người, kết luận hấp tấp, vì vã đều sai lầm. Muốn đến tòa soạn cứ tái rập cuaé Khải Hoàn rồi rẽ trái là tới Cống Quỳnh.

NGUYỄN KHÊ. Thơ anh có cái không khí cổ thật hay. Đã chọn đăng 5 bài. 1 bài lục bát dài và 4 bài ngắn.

THƠ SĨ ĐĂNG. Dương Linh, Ng. Thủ Khanh, Lộc Vũ (3 bài), Ngọc Thủ Khanh, Đăng Cầm, (2 bài: NCM và DNH), Vũ Anh Suong (N.L.) Nhược Thu (V.V.), Miền Du (cả 3 bài), Hoàng Mộng Mị (BTS.4) Cao Nhật Quyền (15 LM.), Tổ Lữ Điện Nguyễn (T), Đông Thủy (NX), N.T.C.T

thành phần lãnh đạo

ÂN QUANG

NGUYỄN CƯ SĨ

(TIẾP THEO ĐỜI SỐ 37)

8) TỔNG VỤ TRƯỞNG HOÀNG PHÁP : HÒA THƯỢNG THÍCH TRÍ THỦ. 62 tuổi. Gốc Quảng Trị. Vì tăng già đã trụ trì nhiều chùa nhất. Xây dựng nhiều cơ sở Phật Giáo. Nhiều đệ tử nhất trong số các vị Tăng già hiện tại. Trước năm 1945, Hòa thượng trụ trì chùa Ba-la-Mật (Vỹ Dạ, Huế). Từ 1947 Trụ trì chùa Bảo Quốc kiêm Giám đốc PHẬT HỌC VIỆN BẢO QUỐC hậu thân của Đại Tông Lãm KIM SƠN (đã bị Việt Minh tàn phá trong chiến dịch tiêu thổ kháng chiến 1946). Nơi phát xuất các bậc cao tăng: TT Thích Đức Tâm (giám đốc cơ sở văn hóa Phật giáo Liễu Quán - Huế). Thích Chơn Trí (trụ trì chùa Phước Điền, Huế) T. M. Chân (Viện T. Đại học Vạn Hạnh) Thích Tri Không (Tr. quang Thuận, Cựu Bộ trưởng Xã Hội nay là Thiếu úy ở quân đoàn III. Được về làm Phó Khoa trưởng Phân Khoa Khoa học Xã hội Đại Học Vạn Hạnh được 1 tuần (1968), lại được mời đi lính) v.v.. Năm 1952, xây dựng Phật học Viện Hải Đức (Nhà trang). Đã đào tạo hầu hết các nhà sư tài ba hiện tại: Thích Hải Thành (Hiệu trưởng Bồ Đề Pleku), Thích Quán Tâm (Hiệu trưởng Bồ Đề Ban mètuot) v.v.. Thích Quảng Thành (một cây bút sắc bén) v.v.. Có thể nói, các nhà sư tài ba đang hoạt động hăng hái và hữu hiệu nhất trong phong trào Phật giáo hiện nay của Ân Quang đều là đệ tử của Hòa thượng T. Trí Thủ. Sau 1964, xây dựng thêm chùa GIÁ LAM ở Gia Định. Đã in nhiều sách Phật.

Đương nhiên, 1 vị thầy đồng đảo đệ tử cốt cán như H.T.T. Trí Thủ, được giáo hội bầu Hòa thượng giữ chức Tổng vụ trưởng Hoằng Pháp là điều quá hợp lý. Nhiệm vụ của Tổng vụ này rất quan hệ. Nếu « Hòa Đạo » có nghĩa đem giáo pháp của Phật phổ biến cho quần sanh thì nhiệm vụ chính của Viện Hòa Đạo phải là « Hoằng pháp lợi sanh ». Đem Phật pháp truyền vào dân tộc, Sự thật, thì trải qua nhiều năm, Tổng vụ này đã làm việc giáo dục nhiều hơn hoằng pháp. Nếu Hòa thượng đã thành công trong việc phát triển rất hữu hiệu các trường Bồ Đề thi về phần hoằng pháp chỉ mới thể hiện lèo tèo qua vài số đặc san kỷ niệm Phật đản, thành đạo v.v.. Tổng vụ hoằng pháp chưa thực hiện được công tác chính yếu như :

— Thành lập trường huấn luyện các giảng sư. (Hậu quả là một số các nhà sư trẻ đã phát ngôn nhiều hơn thuyết pháp).

— Chỉ định đầy đủ các vị giảng sư cho các đơn vị hành chánh của giáo hội.

— Phiên dịch Tam Tạng kinh điển.

— Việc dễ dàng và cấp bách hơn cả là phổ biến các bài « học » Phật pháp cho Phật tử cũng chưa có. Tờ nguyệt san « Hòa Đạo » đã chưa đựng nội dung « nhập thế » mà thiếu hẳn phần « giáo lý ». Sở dĩ những mục tiêu trên (do chính Tổng vụ đề ra) chưa được thực hiện vì nhiều lý do :

— Hòa thượng Tổng vụ trưởng kiêm nhiệm nhiều việc quá !

Giữ nhiều nhiệm vụ quá ! Thân già làm sao kham nổi chừng ấy việc. Chỉ một việc chạy gạo cho gần 200 tăng sinh cũng là một vấn đề lớn khiến cho bậc cao tăng không thể ngồi yên trên Bồ đoàn được.

— Việc Hoằng pháp là của toàn thể Tăng già, cư sĩ chứ không phải việc riêng của một Tổng vụ. Phật giáo thiếu hẳn một « Hàn Lâm Viện Phật pháp ». Việc đó phải do toàn thể giáo hội đồng ý với một kinh phí lớn, nhân sự sung mãn mới được.

— Dạo sau này, Hòa thượng tham gia vào các cuộc tranh đấu hơi nhiều. Những ai quen biết Hòa thượng lâu đời đều nhận thấy: Con người đức độ, dễ tính như Hòa thượng không thể nào diuub vào việc chính trị. Nếu Hòa thượng có đứng vào thì chỉ vì quá nề « đạo tinh », hoặc vô tình bị thúc đẩy bởi « ác hữu ». Điều này, chắc Hòa thượng không bao giờ chịu nhận như thế và khỏi đệ tử của Hòa thượng cũng không chịu nhận như thế.

Những ai yêu kính Hòa thượng đều tha thiết cầu nguyện Hòa Th. sớm trở về cương vị cũ : Làm chùa đích kinh, truyền pháp cho đệ tử. Và cứ mỗi buổi bình minh nhấp chén trà sen, chống gậy trúc dạo bước thăm vườn cũ. Nghe tiếng chim, nhìn hoa nở, ngắm trăng lên mà suy ngẫm: Nếu cuộc đời là « bi n. ảo khuynh nguy » thì nơi Hòa thượng trụ trì phải là chốn « Thờng, lạc, ngã tịnh ». Tất cả đệ tử của Hòa thượng đều trưởng thành cả rồi. Xin Hòa thượng cho gọi các thày : Hải Thành,

Tâm Quán, Quang Thành, Minh Tuệ v.v.. mà giao hết công việc cho các thày ấy. Ký giả tin tưởng các vị ấy không làm hại cho Phật Giáo đâu. Hòa thượng chờ lo. Sau hết, Hòa thượng chờ quá vị tinh, quá nề nang đối với các « lão hưu » mà chuộc thêm nghiệp chướng. Vô ích. Kính mong Hòa thượng chấp thuận cho lời thỉnh thiết « nghịch nhì... trung ngôn ».

9) TỔNG VỤ TRƯỞNG TĂNG SỰ : T.T. THÍCH TRÍ TỊNH. Gốc Nam Việt. Trên 50 tuổi. Cố học đạo ở Huế. Vị Thượng tọa chịu khó dịch nhiều kinh sách nhất. Người trầm lặng. Đức độ: Chân tu. Nay đang trụ trì tại chùa VẠN ĐỨC ở Thủ Đức. Bộ Kinh Pháp Hoa của T. tọa dịch được coi như công phu và giá trị nhất hiện nay. Hiện T.T là khoa trưởng phân khoa Phật Học, viện đại học Vạn Hạnh, thay thế T.T Thích Mẫn Giác.

Vấn đề chính của Tổng vụ Tăng sự là: tổ chức và điều khiển tăng ni theo đúng giới luật nhà Phật.

Có lẽ, vì quá chán việc đạo, việc đời nên Thượng tọa đã chẳng làm gì cả. Đó không phải lời của T.T vì dù Thượng Tọa có muốn làm cũng không được một khi mục tiêu cửa Giáo Hội chỉ nhắm « dùng cán bộ mà không cần huấn luyện, đào tạo cán bộ ». Hiện danh từ « các nhà sư Trẻ » mà nhà báo đang dùng với tất cả sự mỉa mai, coi thường đã là một bằng chứng đau xót. (Nếu người Phật tử chịu theo lời Phật mà chấp nhận sự thật thì báo Đời sẽ ra một số đặc biệt về TĂNG CHÚNG VIỆT NAM) Sở dĩ, phải nói thế không phải là sơ hãi. Nên biết hạnh vô úy của nhà báo cũng khá cao. Chỉ tiếc, nếu có chuyện xấu xảy ra thì chính các T.T lãnh đạo cũng không sao kiềm soát nổi. Ký giả cũng mong các văn hùng, từ nay nếu có dùng tiếng « nhà sư Trẻ » thì cũng chỉ nên nói các « ông sư già thứ 25 », nghĩa là mới cao đầu, mặc áo để tim hư danh, hoặc để trốn quân địch từ sau 1964 trở lại mà thôi. Ngoài ra, xin các vị tu hành chân chính nên từ bi, hỷ xả.

10) TỔNG VỤ TÀI CHÁNH : H.T THÍCH THIỆN HÒA. Gốc Trung Việt. Học ở Kim Sơn. Người

xây dựng lên chùa Ân Quang hiện nay. Là một bậc chân tu tài đức vẹn toàn. Đức hạnh vô biên của H.T đã rõ. Mặc dù chính quyền Ngô dinh Diệm đã ép Hòa T. giữ chức chủ tịch U.B Liên Hiệp Phật giáo, đổi lập với U.B liên phái hồi 1963, sau khi « Phật giáo thành công » trong việc lật nhà Ngô. Toàn thể Đại hội Phật giáo Thống nhất đã nhất tâm đánh lỗ Hòa T. Ngoài ra, không có một lời nào xúc phạm đến Hòa thượng. Điều đó chứng tỏ đức hạnh của Hòa T. cao vời vời. Và trải qua nhiều việc phế lập, Hòa T. vẫn im lặng lo xây cất lại ngôi chùa Ân Quang. Hòa T. Thiện Hòa là một tấm gương sáng cho hàng ngũ tăng ni. Là một bậc thầy xứng đáng cho toàn thể mọi Phật tử. So với T.T. Thích Quảng Liên, Hòa T. Thích Thiện Hòa hiển hiện như hào quang bên bóng tối.

Với bản tính trầm mặc như thế mà giáo hội lại giao cho chức vụ kinh tài. Thế có lạ không ?

Trong Đại Hội 1968, sau khi các Tổng Vụ khác báo cáo dài dòng, đến lượt Hòa T. Thiện Hòa báo cáo tài chánh, thầy chỉ nói một câu « Trong năm qua tôi đã không làm lợi cho Giáo Hội một xu và chẳng làm hại cho giáo hội điều gì. » Đại Hội cười ò lèn. Lắc đầu vui vẻ. Chả bù cái hồi T.T. Tâm Giác, Pháp Trí giữ chức vụ này, khi ra đại hội thì bị tố lù bù... và rốt cuộc cũng hòa cả lèng.

Với dĩ vãng tốt đẹp như thế, mai kia nếu Giáo Hội dọn về trụ sở mới, ngôi chùa Ân Quang, dưới sự trụ trì của Hòa T, thế nào c'ang trở lại phong quang cũ và tiến vào lịch sử những ngày ò ạt đã qua...

11) TỔNG VỤ THANH NIÊN : T.T THÍCH THIỆN MINH (kiêm nhiệm) dù có thêm T.T THÍCH MÃN GIÁC, Quyền Tổng Vụ Trưởng.

Lật một tờ nhật báo, các tin tức về tranh đấu bao giờ cũng đề Tổng vụ thanh niên lên hàng đầu. Cho đến 1966, bởi vì, Tổng vụ Thanh niên cũng là Bộ tham mưu của « Lực lượng Phật Tử Việt Nam ». Hầu hết các tay đoàn viên GIA ĐÌNH P.T. sinh viên, học sinh thanh niên đều tranh oanh liệt đều phát xuất từ cơ sở này. Phải nói thật: Hàng ngũ Phật Tử trẻ đã viết lên những trang

sử oai hùng nhưng cũng thấm đầy nước mắt. Từ sau 1966, hầu hết các tay oanh liệt đều ly tán. Một số ở tù, một số bị lưu đày, một số trốn chui trốn nhủi vì bất đắc dĩ hóa thành bất hợp lệ quân địch, và một số khác vì trực ngôn đã bị gạt ra và chụp mũ là CIA. mệt mỏi, thân nhà nước, cộng sản vv... Trong cuộc tuyệt thực vừa qua, hàng ngũ thanh niên thật lác đác. Ngoại trừ một số anh em sinh viên Phật tử, tất cả đều ly tán, thầm lặng. Họ được Tổng vụ thanh niên, nhà cầm quyền đã rảnh tay nhiều lắm.

Trước sau, Tổng vụ này là sở hữu của T.T Thiện Minh. Khi T.T bị tù, T.T Mẫn Giác được ủy quyền. Nay T.T về rồi T.T Mẫn Giác vẫn « quyền » như cũ, vậy là ai là người lãnh đạo đích thực của khối Thanh niên ?

Thượng tọa Thiện Minh thì ai cũng đã biết rồi. Thượng tọa Mẫn Giác có phần mới mẻ. Thượng Tọa năm nay trên 40 tuổi. Gốc Quảng Trị. Độ tử Ngài H.T Thiện Minh (Huế) Du học Nhật Bản. Đỗ tiến sĩ. Đã làm Khoa trưởng P.K Phật Học Vạn Hạnh từ 1966. Thời kỳ tranh đấu 1963, T.T ở ngoại quốc. Khi về vào làm giáo dục. Bản tính nóng nảy. Là một thi sĩ, việc làm của T.T. Tọa đòi kh' trả nên nóng cạn, đắng tiếc. Chứng cớ, sau khi từ chúc Khoa trưởng, T.T viết 2 lá thư mai sát T.T Thích Minh Châu thậm tệ. Một việc không đẹp mà kẻ thế gian chẳng mấy ai dám làm. Việc này khiến uy tín T.T. Tọa bị sút giảm rất rõ, nhất là T.T. Tọa cú mảng thầy Minh Châu là cù ở lý tại Vạn Hạnh. Bây giờ thì Thượng Tọa đang muốn trở thành một vĩ nhân. Điều đó lại gặp phải Thượng Tọa Thiện Minh. Hai sư tử chung sống. Kết quả sẽ ra sao ? Không tiền tri cũng có thể đoán được. Với tính nóng nảy cố hữu. Thế nào T.T. Tọa Giác cũng gây TT Thiện Minh một trận ròi bỏ ra đi cho mà coi ! Cứ chờ xem. « Khối Công lý » bao giờ cũng sôi nổi !

12) TỔNG VỤ XÃ HỘI : T.T THÍCH QUẢNG LONG: Gốc Bắc Việt. Hồi xa lì đối với hàng ngũ Phật tử cũ: Đáng lẽ « hoạt động xã

→

hội» là công việc chính của Phật giáo nhưng đến nay chưa làm được gì nhiều. Phần nhiều do địa phương tự lực, cảnh sinh. Trung ương chỉ biết thế thôi. Vũ Cô nhi viện Quách Thị Trang đang là mối lo ngại cho mọi người và hoảng sợ đối với các em mất cha, mất mẹ.

13) TỔNG VỤ CỦ SĨ ; Đ.Đ THÍCH HỘ GIÁC : Báo chí nói nhiều. Đại Đức nói nhiều hơn. Một thời theo ÁN QUANG, một thời theo V.N.Q.T Một thời lại theo Án Quang, một thời nữa ra sao? Chưa biết.

Tổng vụ này có nhiệm vụ săn sóc 90% dân số Phật tử. Gần như tết liệt sau khi các Hội « Annam Phật Học » (Trung) « Việt Nam Phật giáo » (Bắc) sát nhập, thống nhất. • Phật học Nam Việt » (Nam) ly khai. Cử sĩ đang cố gắng tự mình trôi lèn để cứu đạo, cứu nước. Với hy vọng của những năm 1930, đa số cử sĩ đã trở thành khói « đa số thâm lặng ». Dù thâm lặng vẫn là lực lượng quyết định của ngày mai. Nhiều cử sĩ tinh thông Phật pháp đang « trùm chăn ». Họ muốn gì? Muốn im lặng và đứng ngoài mọi sự tranh chấp giữa các Thượng tọa. Đau đớn thay!

14) TỔNG VỤ GIÁO DỤC : T.T THÍCH MINH CHÂU : Năm nay 49 tuổi. Gốc Nghệ An, Gia sư Khoa Bảng. Đề cử ngoài Tăng Thống. Du học Án Độ 12 năm. Đỗ tiến sĩ. Tinh thông Pháp, Anh, Hoa, Pali, Sanskrit. Viện trưởng Viện Đại học Vạn Hạnh.

THỢ MÁY LẠNH TỦ LẠNH

GS tốt nghiệp tại Mỹ và Nhật hướng dẫn; Khóa thực hành nạp ga máy lạnh. Bạn tự tay làm lấy cát xà và hàn bằng giò đá. Sạc ga với đồng hồ sạc Amprobe. Xử dụng máy bơm và hút cùng hóa chất trừ ngạt Đại Nam 808 Trần Hưng Đạo. 239 Ngõ Phường Chợ Lớn. Nội trú 4000đ 1 tháng. HP 7500đ. Lớp cấp tốc 20 ngày. Lớp cuối dây « BOBINAGE » trọng khóa 5000đ.

Hiện nay, TT trực tiếp điều khiển 198 trường Bồ Đề, Phật học Viện trong toàn quốc. Chỉ có Bồ Đề Saigon là ở ngoài hệ thống. Vì ai cũng biết trước kia, chức Tổng vụ trưởng do TT Quảng Liên giữ. Đại Hội 1965, đã bầu T. Tọa Minh Châu. Thế là T. Tọa Quảng Liên nhảy ra riêng! Uy tín của Thượng tọa Minh Châu nhờ ở tính trầm lắng, tha hồ ai muốn công kích thế nào T. Tọa cứ cầm cự lo việc mình. Với 1 số cộng sự ít ỏi nhưng nhiều thiện chí, T. Tọa lèo lái con thuyền giáo dục vượt qua bao sóng gió.

Có một điểm ít người thấy. Các T. Tọa « Công Lý » (một số nhỏ) cứ tấn công T. Tọa Thích Minh Châu là đã không có thái độ chính trị quá khích, không chịu chống chính quyền. Có T. Tọa đã nói: T.T Thích Minh Châu, TT Thích tri Tịnh, TT Quảng Độ (Phó Khoa trưởng Phật khoa Vạn Hạnh) vì sợ mất số trợ cấp 12 triệu thường niên của chính phủ cấp cho Vạn Hạnh mà không dám tham gia tuyệt thực. Thật không hiểu gì cả:

— Hiện nay, Giáo hội Án Quang không giao thiệp với chính quyền. Chính quyền không chấp nhận tư cách pháp lý của Án Quang. Nếu không có TT Thích minh Châu thì ai lo cho 200.000 học sinh, sinh viên hiện đang học ở các trường Bồ Đề trong toàn quốc? Chứa có thể tạm đóng cửa để tranh đấu. Nhà trường, sự học của con em có thể giàn đoạn ầu được không? Kê ra chính phủ chịu ký các văn bản, học bạ, giấy tờ cho học sinh là quá tốt. Nếu cứ nói lý, chính phủ không chịu nhận các hiệu trưởng, không chịu nhận chữ ký của các đơn vị giáo dục Phật giáo thì sao? có thể, T. Tọa thích Minh Châu đã tự nguyện chịu oan khổ để cho tương lai con em được học hỏi!

— Kết tội T. Tọa Thích Minh Châu thân chính quyền. Thủ hồi trước nay T. Tọa đã hưởng cái gì của chính phủ? Đại học Huế chưa tới 3 ngàn sinh viên, tiêu mỗi năm 117 triệu. Vạn Hạnh gần 4.000 sinh viên, Cộng sản 12 triệu. Giáo hội chẳng cho một xu. Tiêu xài khoản nào? Một cái xe cũng chẳng có mà đi! Tất cả không đủ lo cho sinh viên. Sinh viên biết hết.

— Ngược lại, phe VNQT lại nói rằng Vạn Hạnh có sinh viên Cộng sản Chính quyền lại nghi ngờ Vạn Hạnh muốn phá hoại. Lưỡng đầu thọ địch, TT Thích Minh Châu phải xử sự làm sao đây?

Những ai có tâm huyết? Các ngài nghĩ sao khi hy vọng cuối cùng đang bị dẹp tắt bằng cách này cách khác.

Thật ra, TT Thích Minh Châu đổi xử rất đẹp với mọi người. Cứ hỏi TT Tri Quang và TT Tâm Châu và các Phật tử thuần thành thì rõ. Nếu cần cứ hỏi thêm Bộ Giáo dục, các giới chức Đại học Sài Gòn, Huế, Đà Lạt và các Đại học tại nước bạn Đồng minh nữa sẽ rõ. Vấn đề Đ.H.V.H đang hồi gầy cấn. Xin hẹn kỳ khác sẽ phân tích rõ hơn.

oo

Với thành phần lãnh đạo ưu tú như trên, Phật giáo Án Quang đã quy tụ hầu hết các bậc cao tăng, đạo hạnh. Nhưng tại sao đến nay vẫn chưa thực hiện được các mục tiêu đã đề ra từ 7 năm nay?

Người thi đỗ lối cho Mỹ, cho Cộng sản, người khác lại tố cáo cho cho nhà nước... đủ thứ. Tất cả đều tránh né vấn đề.

Câu giải đáp đích xác là cái Biên Bản tưởng tượng sau đây:

BIÊN BẢN BUỒI HỌP HỘI ĐỒNG VIỆN HÓA ĐẠO HỘI X GIỜ NGÀY Y TẠI CHÙA ÁN QUANG.

CHỨNG MINH: Hòa Thượng Tăng Thống: Thiên định, lần chuỗi.

CHỦ TỌA: TT Viên trưởng: TT Thích thiện Hoa đọc chương trình họp, tuyên bố lý do.

BÁO CÁO: TT Huyền Quang: Báo cáo nội bộ

PHÁT BIỂU: TT Thiện Minh: Duyệt qua các lực lượng phá hoại từ trong ra ngoài, từ ngoài vào trong

THAM GIA Ý KIẾN:

HT Thiện Hòa: Im lặng

TT Tri Tịnh: nhìn trần nhà

TT Minh Châu: đọc sách

ĐĐ Hộ Giác: cười cười

TT Mẫn Giác: ngâm thơ

HT Tri Thủ: gật gù

TT Tri Quang: sờ cẩm, nhô râu

TT Quảng Long: hút thuốc lá

TT Đức Nhuận: suy nghĩ

TT Pháp Tri: khoanh tay

Buổi họp kéo dài 2 giờ 30

phút thi bế mạc sau khi thông qua

bản kháng cáo nhà nước rất nhiều

điểm do T.T Thiện Minh trình bày

rất hữu lý và xây dựng.

Quả thật, từ 1945 tới nay, trên nước Việt khốn đau này hằng ngày vẫn có hàng trăm biến cố, hàng ngàn chuyện chết chóc đau lòng. Nhưng 50 năm sau, các nhà viết sử thế giới khi nói tới Việt Nam, có lẽ họ chỉ nhắc tới ba sự kiện nổi bật nhất:

— Trận chiến thắng Điện Biên Phủ năm 1953.

— Ngọn lửa thiêng Thích quang Đức năm 1963

— Và, cuộc tiến chiếm Kam-pu-chia 1970

Ba sự kiện đó đã vĩ đại khơi dậy phong vi bán đảo Đông Dương mà làm đỗ bao nhiêu chính phủ của Pháp, rung động nước Mỹ và khôi Nga-Hoa lò buôn. Ghi nhận dĩ vãng là một chuyện. Phê phán sự kiện là chuyện khác.

• Ngày nay, có ai qua Điện Biên Phủ, nơi chiến dịch biên giới đã nướng bao nhiêu vạn thanh niên Việt, một thời rung chuyển tình thế, nay chẳng khỏi có tâm trạng của Tô Đông Pha chơi thuyền trên sông Xích Bích. Ngày nào đó, Gia Cát cầu phong, Chu Du thùy chiến đốt cháy 40 vạn quân Tào. Thây chết chật sông. Thuyền cháy nung vách núi đỗ lên như tường gạch (xích bích). Trước mắt vẫn nhân, bao nhiêu tiếng hò hét long trời lở đất nay « chỉ còn gió mát trên sông, trăng chen đầu núi » (Duy giang thương chi thanh phong, dù sơn gian chi minh nguyệt)... Còn gì nữa đâu?

• Nay giờ, có ai qua góc đường Lê Văn Duyệt, Phan Đình Phùng, nơi vào một giờ phút thiêng liêng, gió lạnh mây ngừng, ngọn hào quang phất phới trên pháp thân ngài Thích quang Đức, nay còn gì... ngoài một ngọn tháp đổ dang bị bao vây bởi những lớp thép gai rì sét, rậm rạp. Người Phật tử qua đường, âm thầm ngầm nghĩ về lẽ vô thường « thành, trụ, hoai, không ». Cả thế gian đã một lần quay xuống. Nay ai đi qua đều thúc đón bởi bước chân vội vã, ngược xuôi.

• Tháng 5-1970, ba vùng chiến thuật đỗ quân ào ạt tiến sang xưa đuối quân Việt Bắc trên miền đất lợ. « Lính thở đã hóa thành cỏ ». Hơn 30 ngày xông pha rong ruổi, đắt nước Kam-pu-chia đã bị chém thành 2 mảnh: Phía Tây Bắc của Việt Bắc. Phía Đông Nam của Việt Nam. Thủ đô Nam Vang là cái lòng đỗ của một quả trứng bị cắt đôi. Những cuộc biền tình ở quốc nội, những lời phản kháng rầm rộ ở nước Mỹ rồi cũng theo thời gian chìm dần vào dĩ vãng.

Nhớ Tân Đà là nhớ luôn tác phong vô trước, vô cầu của người xưa :

« Ngã kim nhật tại tọa chí địa »

Cõi chi nhân tăng tiên ngã tọa chí ! »

Chỗ của ông vua, ông tướng, ông thầy, ông cha, ông chúa ngồi hôm nay thì từ xưa đã có người ngồi. Dành giật làm chi, khi đã biết rằng: « Ngã nghìn xưa, ai tài hoa, ai tiết liệt, ai tài trang... cùng một giấc mơ màng trong vũ trụ ».

ĐỒNBU

đời

LŨ HÔ

Hôm nay, nhân ngày giỗ thi sĩ TẢN - ĐÀ (17-Juin-1939), Ngược đời mượn mấy lời thơ để tỏ lòng hoài niệm một thiên tài đã bị quốc dân, học giới, văn giới bỏ quên vì mải bận dấn thân vào chính trị. Tân Đà từ lâu đã ra người thiên cổ. Nay Tân Đà chỉ còn lại một hồn thơ. Cả một quan niệm phiêu diêu tự tại của ông đúc kết vào mấy vần THƠ RƯỢU sau đây :

« Đời người như giấc chiêm bao
Nghìn xưa đã mấy ai nào trăm năm
Một đoàn lao lực lao lâm
Quý chi chữ thơ mà lầm sống nhiều
Có tiền chưa dễ mà tiêu
Tham danh lầm kè như điếu... đốt dây
Thương ai cho bận lòng đây
Cho với hũ rượu cho đầy túi thơ
Cánh đời gió giò mưa mưa
Buồn trông, ta lại say sưa đỡ buồn
Rượu say, thơ lại khơi nguồn
Thơ say, rượu cũng thêm ngon giọng tình
Rượu thơ, mình lại với mình
Khi say quên cả cái hình phù du
Trăm năm thơ túi, rượu vò
Nghìn năm thi sĩ tử đỡ là ai

Giấc mơ thi sĩ Lý Bạch, tử đỡ Lưu Linh thật khó thực hiện giữa cuộc thế ô trọc hiện tại. Tuy nhiên, từ đầu thế kỷ này, học giả Phạm Quỳnh đã cho rằng nhở có « hồn tính » vững vàng mà dân ta đã không bị các ngoại lực thôn tính. Hồn tính ấy không hẳn là con đường nhập thế của Nho gia mà còn do tinh thần siêu thoát của Lão Trang, quan niệm « Vạn hữu giai không » của Đạo Phật.

Tình trạng và tư thế báo chí Việt Nam hôm nay

LÝ ĐẠI NGUYỄN

Báo chí Việt Nam hôm nay đang bị đặt trong tình trạng báo động thường xuyên, vì biện pháp tịch thu của chính phủ. Dù rằng báo chí đã được hiến pháp và luật lệ bảo vệ, nhưng chính quyền hầu như bắt kẽ điều đó. Chính quyền đã áp dụng biện pháp tịch thu để đánh vào kinh tế của báo chí.

Chỉ có những tờ báo bị tịch thu bởi lý do làm mất thuần phong mỹ tục, mới hy vọng được đưa ra xét xử tại tòa án, còn hầu như những số báo bị tịch thu về lý do chính trị thì chưa có tờ nào được ra tòa. Tịch thu phải có lệnh của tòa án, như luật báo chí đã ghi, nhưng Hành pháp đã không áp dụng điều đó. Hành pháp đã cho lệnh tịch thu trực tiếp, có khi lệnh đó không đến tay chủ nhiệm, chủ nhiệm chỉ biết được báo mình bị tịch thu sau khi cơ quan công lực đến lấy báo ở nhà phát hành, hoặc trên các sạp báo. Thảm hại hơn nữa, là chỉ biết báo mình bị tịch thu khi đài phát thanh, và Tivi của nhà nước loan báo. Rồi sau đó mới nhận được lệnh phải ra trả lời trước Cảnh Sát. Nếu áp dụng đúng luật báo chí, thi thật ra Hành pháp chẳng bao giờ có thể tịch thu bất cứ số nào của nhật báo cả, vì dân là, thủ tục hành chính của chúng ta dù có khẩn cấp tới mấy cũng không thể kịp với sự xuất hiện và tiêu thụ của nhật báo trong thời gian có mấy giờ tại thủ đô và nửa ngày tại các tỉnh. Bởi đó Hành pháp dàn phái áp dụng biện pháp ra lệnh trực tiếp qua điện thoại cho cơ quan công lực, rồi sau đó hợp thức hóa bằng giấy tờ.

Kinh nghiệm, đã dậy rằng: ở đất nước này chưa có một chính quyền nào hành động vì mục tiêu của quốc gia, mà thường thì chỉ hành động vì địa vị của giới lãnh đạo. Sở dĩ có những phong trào chống đối chính quyền từ trước tới nay cũng chính vì lý do nêu trên. Sở dĩ các chính quyền trước đây bị lật đổ tham nhục cũng chỉ vì quan niệm thiên cận đó. Chúng tôi mong rằng: chính quyền hiện hữu có thể tránh được thì nên tránh vết xe đổ trước.

Quốc gia này cần phải phát triển trong tự do và điều hợp. Tính cách tự do tất nhiên phải được phản ánh qua báo chí. Báo chí bị khống chế dưới bất cứ hình thái nào lập tức tính cách tự do của chế độ biến mất, Đề đòi phô với những phong trào

chống đối, trong đó có sự tiếp tay của báo chí, chính quyền không thể đàn áp các phong trào đấu tranh, và không thể dùng biện pháp đối phó với báo chí, mà cần phải chứng tỏ, minh hành động cho mục tiêu lâu dài của quốc gia. Khi mục tiêu quốc gia đã được chính quyền, minh bạch để ra và triệt để theo đuổi, được dân chúng tin tin tưởng thuận theo, thì các phong trào chống đối đâu còn lý do để tồn tại nữa. Đàn áp phong trào chống đối và báo chí chỉ làm cho tình thế đã căng thẳng càng thêm nguy hiểm hơn.

Phát hành cũng là một mối đe dọa của báo chí.

Ngoài nạn bị những biện pháp của chính quyền đe dọa, báo chí còn bị nạn phát hành làm cho khổn khổ. Báo chí có đến được tay người đọc hay không là do nhà phát hành. Hiện nay các nhà phát hành tại Việt Nam, nằm trong tay những người không có quan niệm về văn hóa chính trị và không có trách nhiệm gì về vận mệnh của báo giới. Họ chỉ biết có quyền lợi của họ. Nhưng lại không có tò chử, không thận trọng trong vấn đề nghề nghiệp.

Do sự cạnh tranh giữ các nhà phát hành, đại lý trở nên có nhiều tru thế. Ma hau như tất cả đều không đặt thành vấn đề phổ biến những báo chí đứng đắn, họ chỉ vụ lợi cho họ mà thôi, bởi đây những báo nhằm nhí thường được thế hơn báo nghiêm chỉnh.

Vấn đề hoa hồng mà báo chí phải dành cho nhà phát hành quá

cao. Nhưng những người thực sự trao báo tới tận tay độc giả lại chỉ được hưởng phần quá ít, vì phải qua rất nhiều trung gian.

Đã vậy tiền nong thanh toán thường thường bị chậm. Nhà phát hành chỉ lanh báo rất gởi hận, vì họ sợ tổn cước phí. Nguy hiểm hơn hết là họ dung túng cho tình trạng cho thuê mướn báo. Và chính họ thì lại cũng mua báo cũ rồi đem trả về cho nhà báo.

Tất cả làng báo ở đây đều biết vậy, nhưng tất cả đều phải nhận chịu tình trạng trên một cách cay nhọc. Nếu họ không muốn bị các nhà phát hành đồng tình giết chết báo của họ ngay. Vì chỉ cần các nhà phát hành không chịu nhận báo của 1 nhà báo nào đó, lập tức báo ấy nằm đóng một chỗ. Hoặc họ cứ nhận như thường, nhưng không đem phân phát cho các đại lý, và các sạp, thì báo đó cũng chết.

Nhưng hầu như tình trạng trên vẫn phương giải quyết. Vì rằng đã hơn một lần, các chủ báu họp chung lại để làm việc với nhà phát hành Thống nhất rồi, mà vẫn thất bại như thường. Thất bại vì vẫn đề điều hành, thất bại vì cha chung không ai khóc. Hoặc những người được may mắn nằm trong ban điều hành trước khi nghĩ tới báo khác, họ nghĩ tới báo của họ đã.

Tình trạng trên chỉ có thể chấm dứt bằng sự xuất hiện của một nhà phát hành với đại quy mô và khoa học. Trong đó những người đều hành phải là những người có quan niệm về văn hóa chính trị, biết đặt quyền lợi của báo giới lên trên hết. Họ phải hoàn thành cho bằng được sứ mệnh của những người phổ cập báo chí đến tận tay quang đại quần chúng, nhằm nâng cao trình độ hiểu biết của người dân.

Những người phát hành như vậy sẽ là những người có công không nhỏ đối với vận mệnh báo giới nói riêng và đất nước nói chung. Vấn đề phát hành càng nghĩ tới, càng thấy nó vô cùng quan trọng, nó không thể chỉ được đặt ở tầm mức thương mại, mà phải được đặt ở mức độ cao hơn thế. Những người thiết tha tới vận mạng đất nước, và giới cầm quyền cần gấp rút bắt tay vào việc ngay. Vì nếu chúng ta cho rằng vấn đề đấu tranh

chính
công tâ
chi phí
chủ yếu.

Khuynh

Dù tình
rất bấp bê
bởi chính
phát hành đe
Nam cũng mỗ
thêm. Báo chí
vận mệnh làng
vì rằng số người
không thể tăng h
tài và hình thức
hao hao giống nh
đặc sắc hơn. Ngườ
dỗi một vài số ra m
báo bị đặt trong s
Người nào nhiều v
tồn tại được.

en không
ngôn luận chính
tự định đỡ cho hành động
của chính quyền. Bởi đây những
diều đúng, sai của chính quyền đều
không được dân chúng biết tới.

Chính vì không biết cách nào
bênh đỡ cho mình, chính quyền
đã phải dùng tới biện pháp tịch thu
như đã trình bày ở trên. Mà tịch
thu kiểu trên không những không
phải là biện pháp hay, mà còn
là một trò chơi nguy hiểm. Chúng
tôi mong chính quyền hãy chính
thức cho xuất bản một tờ báo của
mình để cho cuộc sinh hoạt báo
chỉ có đổi thay nghiêm chỉnh.

TRIỆT NỌC BỆNH HOA LIỄU GIANG MAI

CHỮA HẾ CHỨNG:

Máy mắt, máy bắt thịt,
ê đầu, ủ tai, đau nhức,
chốc lở.

Chữa tại Cô Nhi Viện HÒA
BÌNH Xóm Mới, Gò Vấp—
Gia Định. Văn Phòng 635A
Phan Thanh Giản, Saigon Đ.T
92.868, Bưu phiếu gửi Ông
Chu Văn Tặng Giám Đốc.

Tình trạng và tư thế báo chí Việt Nam hôm nay

● LÝ ĐẠI NGUYỄN

Báo chí Việt Nam hôm nay đang bị đặt trong tình trạng báo động thường xuyên, vì biện pháp tịch thu của chính phủ. Dù rằng báo chí đã được hiến pháp và luật lệ bảo vệ, nhưng chính quyền hầu như bất kể điều đó. Chính quyền đã áp dụng biện pháp tịch thu để đánh vào kinh tế của báo chí.

Chỉ có những tờ báo bị tịch thu bởi lý do làm mất thuần phong mỹ tục, mới hy vọng được đưa ra xét xử tại tòa án, còn hầu như những số báo bị tịch thu về lý do chính trị, thì chưa có tờ nào được ra tòa. Tịch thu phải có lệnh của tòa án, như luật báo chí đã ghi, nhưng Hành pháp đã không áp dụng điều đó. Hành pháp đã cho lệnh tịch thu trực tiếp, có khi lệnh đó không đến tay chủ nhiệm, chủ nhiệm chỉ biết được báo mình bị tịch thu sau khi cơ quan công lực đến lấy báo ở nhà phát hành, hoặc trên các sạp báo. Thảm hại hơn nữa, là chỉ biết báo mình bị tịch thu khi đã phát hành, và Tivi của nhà nước loan báo. Rồi sau đó mới nhận được lệnh phải ra trả lời trước Cảnh Sát.

Kinh nghiệm, đã dậy rằng: ở đất nước này chưa có một chính quyền nào hành động vì mục tiêu của quốc gia, mà thường thi chỉ hành động vì địa vị của giới lãnh đạo. Sở dĩ có những phong trào chống đối chính quyền từ trước tới nay cũng chính vì lý do nêu trên. Sở dĩ các chính quyền trước đây bị lật đổ thảm nhục cũng chỉ vì quan niệm thiền cận đó. Chúng tôi mong rằng: chính quyền hiện nay có thể tránh được thi nên tránh vết xe đổ trước.

Quốc gia này cần phải phát triển trong tự do và điều hợp. Tình cách tự do tất nhiên phải được phản ánh qua báo chí. Báo chí bị khủng bố dưới bất cứ hình thái nào lập tức tinh cách tự do của chế độ biến mất. Để đòi phò với những phong trào

chống đối, trong đó có sự tiếp tay của báo chí, chính quyền không thể đàn áp các phong trào đấu tranh, và không thể dùng biện pháp đối phó với báo chí, mà cần phải chứng tỏ, minh hành động cho mục tiêu lâu dài của quốc gia. Khi mục tiêu quốc gia đã được chính quyền, minh bạch để ra và triệt để theo đuổi, được dân chúng tin tưởng thuận theo, thì các phong trào chống đối đâu còn lý do để tồn tại nữa. Đàn áp phong trào chống đối và báo chí chỉ làm cho tình thế đã căng thẳng càng thêm nguy hiểm hơn.

Phát hành cũng là một mối đe dọa của báo chí.

Ngoài nạn bị những biện pháp của chính quyền đe dọa, báo chí còn bị nạn phát hành làm cho khổn khổ. Báo chí có đến được tay người đọc hay không là do nhà phát hành. Hiện nay các nhà phát hành tại Việt Nam, nằm trong tay những người không có quan niệm về văn hóa chính trị và không có trách nhiệm gì về vận mệnh của báo giới. Họ chỉ biết có quyền lợi của họ. Nhưng lại không có tò chử, không thận trọng trong vấn đề nghề nghiệp.

Do sự cạnh tranh giữ các nhà phát hành, đại lý trớn nên có nhiều ưu thế. Ma hồn như tất cả đều không đạt thành vấn đề phổ biến những báo chí đứng đầu, họ chỉ vụ lợi cho họ mà thôi, bởi đây những báo nhằm nỗi thường được thế hơn báo nghiêm chỉnh.

Vấn đề hoa hồng mà báo chí phải dành cho nhà phát hành quá

cao. Nhưng những người thực sự trao báo tới tận tay độc giả lại chỉ được hưởng phần quá ít, vì phải qua rất nhiều trung gian.

Đã vậy tiền nong thanh toán thường thường bị chậm. Nhà phát hành chỉ lãnh báo rất gởi hàn, vì họ sợ lỗ cước phí. Nguy hiểm hơn hết là họ dung túng cho tình trạng cho thuê mướn báo. Và chính họ thì lại cũng mua báo cũ rồi đem trả về cho nhà báo.

Tất cả làng báo ở đây đều biết vậy, nhưng tất cả đều phải nhận chịu tình trạng trên một cách cực nhọc. Nếu họ không muốn bị các nhà phát hành đồng tình giết chết báo của họ ngay. Vì chỉ cần các nhà phát hành không chịu nhận báo của 1 nhà báo nào đó, lập tức báo ấy năm đóng một chỗ. Hoặc họ cứ nhận như thường, nhưng không đem phân phát cho các đại lý, và các sạp, thì báo đó cũng chết.

Nhưng hầu như tình trạng trên vô phương giải quyết. Vì rằng đã hơn một lần, các chủ bách họp chung lại để làm việc với nhà phát hành Thống nhất rồi, mà vẫn thất bại như thường. Thất bại vì vấn đề điều hành, thất bại vì cha chung không ai khóc. Hoặc những người được may mắn nằm trong ban điều hành, trước khi nghĩ tới báo khác, họ nghĩ tới báo của họ đã.

Tình trạng trên chỉ có thể chấm dứt bằng sự xuất hiện của một nhà phát hành mới đại quy mô và khoa học. Trong đó những người điều hành phải là những người có quan niệm về văn hóa chính trị, biết đặt quyền lợi của báo giới lên trên hết. Họ phải hoàn thành cho bằng được sứ mệnh của những người phổ cập báo chí đến tận tay quang đại quần chúng, nhằm nâng cao trình độ hiểu biết của người dân.

Những người phát hành như vậy sẽ là những người có công không nhỏ đối với vận mệnh báo giới nói riêng và đất nước nói chung. Vấn đề phát hành càng nghiêm túc, càng thấy nó vô cùng quan trọng, nó không thể chỉ được đặt ở tầm mức thương mại, mà phải được đặt ở mức độ cao hơn thế. Những người thiết tha tới vận mạng đất nước, và giới cầm quyền cần gấp rút bắt tay vào việc ngay. Vì nếu chúng ta cho rằng vấn đề đấu tranh

chính trị với kẻ địch hiện nay là công tác chính, thì mặt trận báo chí phải được xem như mặt trận chủ yếu.

Khuynh hướng của báo chí hiện nay

Dù tình trạng báo chí hiện nay rất bấp bênh, vừa bị khó dễ bởi chính quyền, vừa bị nạn phát hành đe dọa, làng báo Việt Nam cũng mỗi ngày một đồng đảo thêm. Báo chí càng xuất hiện nhiều, vận mệnh làng báo càng lâm nguy, vì rằng số người đọc vẫn chừng đó, không thể tăng hơn được. Các thể tài và hình thức của các báo đều hao hao giống nhau, không có gì đặc sắc hơn. Người đọc chỉ theo dõi một vài số ra mắt, sau đó nhà báo bị đặt trong sự chịu đựng. Người nào nhiều vốn mời hy vọng tồn tại được.

Nhưng có điều nổi bật trên các mặt báo hiện nay, từ cách đặt tit cho tới các bài bình luận đều có khuynh hướng đổi lập với chính quyền. Không một tờ báo nào dám công khai bình vực chính quyền cả, dù tờ báo đó có thân chính quyền cũng vậy.

Sở dĩ có tình trạng như thế, không phải tất cả các báo đều đứng trong tư thế đổi lập với chính quyền, mà thế bắt buộc của các báo đều phải như vậy. Không phải trong đó có một bàn tay bí mật nào giật giây đâu, mà là do đòi hỏi của dân chúng, của người đọc. Các báo bán chạy nhất ở đây, phải là những báo công kích chính quyền một cách mạnh mẽ, phải ủng hộ các phong trào đấu tranh. Nếu một báo nào đó làm ngược lại với những điều trên, lập tức số bán sẽ phải trượt xuống một cách dễ dàng.

Vì nhu cầu của dân chúng, vì bản chất của người viết báo tại một nước như Việt Nam, luôn luôn phải tự đặt mình trong hàng ngũ dân chúng vì chính quyền còn nhiều lỗi lầm, nền báo chí Việt Nam hiện nay hoàn toàn bị đặt trong tư thế đấu tranh với nhà nước. Dù những người chủ trương tờ báo có muốn hay không muốn điều đó.

Nhưng phần đông báo giới ở đây, những người chủ nhiệm thường không thể quyết định gì được đối

với các ký giả. Chỉ trừ những chủ nhiệm vốn sống bằng ngòi bút thì còn có thể ảnh hưởng tới ký giả phần nào mà thôi. Còn những vị chủ nhiệm không có nghề, thì khó gây nổi ảnh hưởng với người viết làm. Nhất là ở các nhật báo.

Mà ký giả Việt Nam thi đúng là thứ ký giả của một nước như nước tiểu, chịu rất nhiều thâm nhục của đất nước, nên đa số đều có trong người loại máu tranh đấu, đến độ khinh ghét chính quyền. Bởi đó, nếu được dịp bày tỏ thái độ thì nhất định thái độ đó phải là thái độ chống đối chính quyền.

Tất cả những lý do nêu trên, đã lôi cuốn báo chí Việt Nam vào con đường đổi lập với chính quyền. Trong khi đó chính quyền không có một cơ quan ngôn luận chính thức nào bình đỗ cho hành động của chính quyền. Bởi đấy những điều đúng, sai của chính quyền đều không được dân chúng biết tới.

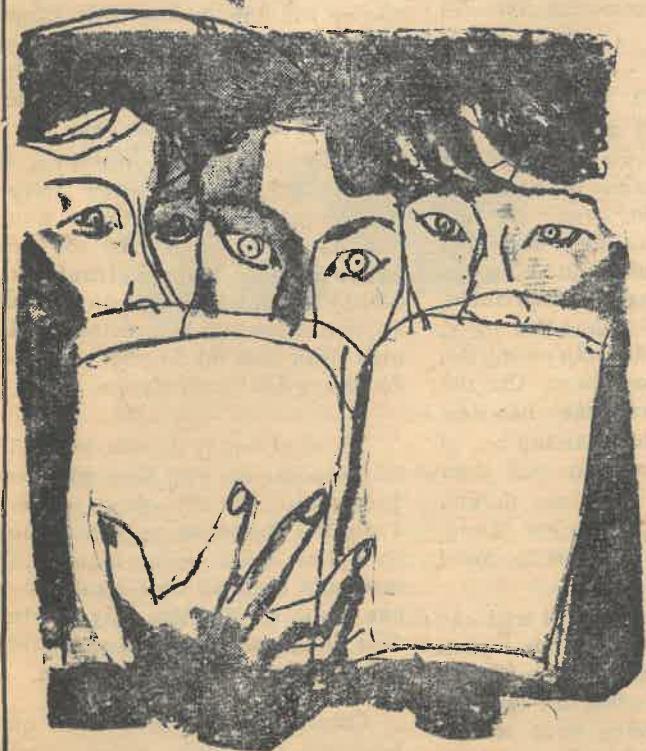
Chính vì không biết cách nào bình đỗ cho mình, chính quyền đã phải dùng tới biện pháp tịch thu như đã trình bày ở trên. Mà tịch thu kiểu trên không những không phải là biện pháp hay, mà còn là một trò chơi nguy hiểm. Chúng tôi mong chính quyền hãy chính thức cho xuất bản một tờ báo của mình để cho cuộc sinh hoạt báo chí có đối thoại nghiêm chỉnh.

TRIỆT NỌC BỆNH HOA LIỀU GIANG MAI

CHỮA HẾ CHỨNG :

Máy mắt, máy bắt thịt, è dầu, ủ tai, đau nhức, chốc lở.

Chữa tại Cô Nhi Viện HÒA BÌNH Xóm Mới, Gò Vấp—Gia Định. Văn Phòng 635A Phan Thanh Giản Saigon Đ.T 92.868, Bưu phiếu gửi ông Chu Văn Tặng Giám Đốc.

Chìa khóa bài toán sinh viên...

NÓI VỚI NHÀ NƯỚC

- **TẠI SAO NHÀ CÀM QUYỀN SƠ NHÂN NHƯỢNG ?**
- **LẬP LUẬN « THIẾU SỐ TRANH ĐẤU » CỦA CHÍNH QUYỀN LÀ MỒI LỬA NÉM VÀO THÙNG DẦU.**
- **SAI LẦM ĐIỂN HÌNH CỦA NHÀ CHÁNH TRỊ.**

A) — ĐẶT VẤN ĐỀ

Qua mấy tháng tranh đấu kéo dài, cuộc tranh đấu của sinh viên đã đi đến một ngã rẽ quyết định :

— Nhìn qua, chính phủ đã nhẫn nhượng sinh viên khá nhiều, thỏa mãn hầu hết các yêu sách của sinh viên.

— Tha hầu hết mọi sinh viên bị bắt giữ vì nguyên nhân chính trị và cả nguyên nhân tư pháp nữa ; các sinh viên bị tinh nghi và cả các sinh viên bị coi là vi phạm đạo luật về quân dịch.

1) Hai ngã rẽ của một phong trào

Chấp nhận quy chế Đại học tự trị trên phương diện pháp lý sự nhân nhượng nói trên đã đưa phong trào sinh viên đến chỗ phải chọn một trong hai thái độ :

(a) Tiếp tục tranh đấu vì một mục tiêu không phải có tính chất

Sinh viên đơn thuần : Hòa bình và tranh đấu bằng mọi phương pháp cần thiết, kể cả bạo động. Vụ lộn xộn ở khu Đại học Cảnh Thủ tướng phủ ngày 15/6/1970 đưa đến chỗ môt chiếc xe của Cảnh Sát Việt Nam và quân cảnh Mỹ bị đốt là một hiện tượng điển hình.

(b) Giữ cho phong trào vẫn là một phong trào sinh viên thuần chất và tranh đấu bằng các phương pháp ôn hòa đến mức tối đa.

Đây là một hiện tượng chúng đều rằng sinh viên đã trưởng thành, đã có năm được vấn đề tranh đấu, không để cho phong trào lôi kéo đi xa với mục tiêu. Với điều kiện là chính phủ thấy đúng. Nghĩa là hiểu rõ vấn đề để không có cái thái độ « mềm nắn rắn buông » của một chánh giới lạc hậu phong kiến.

2) Một cái nhìn của hai bên, Nhà nước và Sinh Viên

Mọi sinh viên dù muốn dù không cũng sẽ phải chọn lựa một trong hai thái độ trên và làm cho phong trào bị phân hóa một cách rõ rệt và tất yếu. Một giai đoạn tranh đấu của sinh viên đã đến lúc chấm dứt, một giai đoạn khác sắp mở màn. Người dân thấy cần phải nói ra

Quan niệm rằng SV và chánh phủ không phải là thành phần thù nghịch với nhau dùt khoát, chúng tôi thấy phải đặt vấn đề với cả hai bên, đề nghị với hai bên một thái độ thích nghi, một hành động hợp lý. Chúng tôi hy vọng rằng : « Chánh phủ không quan niệm

rằng sự nhân nhượng vừa qua chỉ là một biện pháp hoãn binh hay là một sự rút lui chiến huật và ngược lại. » Chúng tôi cũng hy vọng rằng :

« Sinh viên sẽ không coi đây là một thắng lợi cần phát huy....»

Hai thái độ này đều sai lầm, có hại cho tất cả và sẽ đi đến chỗ tạo nên những đỗ vỡ lên đầu dân chúng phải lãnh đủ mà không ai được gì hết.

Do đó, tác giả nghĩ rằng :

Trong khuôn khổ của một xã hội dân chủ, sự tranh đấu nội bộ giữa chánh quyền một bên và các tập thể tổ chức dân chúng trên cương vị Nhân Dân là một hiện tượng tất yếu và cần thiết với điều kiện là biện pháp đấu tranh phải là biện pháp dân chủ. Muốn được vậy, vấn đề là :

« Chánh quyền và dân chúng phải thấy đúng các mối tương quan xã hội mà giữa chánh quyền và các thành phần liên hệ trong một xã hội đại khung hoảng, moi giá trị đã mất giá, thấy quyền hạn và trách nhiệm liên đới giữa hai bên...»

Sau đây là cái nhìn của Chánh phủ đối với Sinh viên và bài toán sinh viên mà tác giả xin kính tặng các nhà lãnh đạo.

B) — NÓI VỚI NHÀ NƯỚC, CHÌA KHÓA CỦA GIẢI PHÁP

1) Hậu quả tai hại bất ngờ

Với nhà nước, chúng tôi thấy rõ ràng rằng :

Nếu nhà nước may mắn có một nhà lãnh đạo bộ phận giáo dục sáng suốt và tiến bộ thì cuộc tranh đấu của sinh viên sẽ không kéo dài và gây ra những tổn thất đồ vỡ như ngày nay cho nhà nước và cho toàn khối quốc gia nói chung, như ta đã thấy. Thiếu một nhà lãnh đạo như vậy, cuộc tranh đấu giữa sinh viên và nhà nước đã kéo dài với những đòi hỏi gia tăng của sinh viên và cố gắng hạn chế các nhân nhượng của nhà nước giằng co với những hành động áp lực của hai bên. Những hành động này đã đưa đến những hậu quả tai hại ngoài ý muốn của tất cả, phát sinh từ những động cơ thực vô nghĩa. Sự nóng mặt của một người Cảnh sát đã chiến được huy động đến để giải tán một cuộc biểu tình

sau một đêm đi « kích » thần kinh căng thẳng, phản ứng vô ý thức của một số thanh niên không phải là học sinh sinh viên vốn là thủ nhân truyền thống của nhân viên công lực v.v.. đã đưa đến những hậu quả lớn lao và làm cho cả hai bên đi đến những hành động phản tuyên truyền quá khích.

2) Tại sao chánh quyền sơ nhân nhượng

Nhưng cũng may, là đến nay, nhà nước đã can đảm thỏa mãn các đòi hỏi của sinh viên, quả cảm dẹp bỏ cái sợ hãi truyền đời của các nhà lãnh đạo : Sợ phải nhượng bộ thèm nữa, sợ bị dân chúng coi là sai lầm, phi chánh nghĩa. Tôi dám nói chắc rằng :

« Mỗi khi có một phong trào đấu tranh bộc phát của quần chúng được cụ thể hóa bằng một số đòi hỏi nào đó, phản ứng của 99% nhà lãnh đạo không phải là sợ cái đòi hỏi cụ thể do phong trào đưa ra vì các đòi hỏi này không có gì là ghê gớm quá to mà là sợ những gì sẽ đến sau này nếu thỏa mãn những yêu sách nói trên : Nghĩa là sợ quần chúng của phong trào đang tranh đấu đòi thêm nữa và sợ những đòi hỏi khác của những thành phần khác, cũng dễ dàng nỗi dậy khi thấy chính quyền nhân nhượng dễ dàng. Hơn nữa, với nhà lãnh đạo chính quyền sơ nhân nhượng này còn có hiệu lực giảm thiểu uy thế của nhà lãnh đạo vì trong một cuộc đấu tranh như vậy, nhân nhượng có nghĩa là yếu về chánh nghĩa và yếu cả về sức mạnh, với trước một hành động bóp nghẹt phong trào. »

Suy rộng ra, chúng tôi thấy rằng :

Đường lối của Chánh phủ chỉ nhân nhượng vào giờ chót và nhân nhượng đến mức lối thiêu cỏ tüe đã chứng tỏ rằng nhà cầm quyền đã thấy đúng bản chất của phong trào Sinh viên trong một xã hội khủng hoảng đã đến độ chín mùi, mọi khuôu khổ mọi định chế và mọi giá trị đã bị phá sản hoàn toàn.

Ý nghĩa của Phong trào sinh viên và giải pháp căn bản

Thực vậy, trong xã hội biến động ngày nay có một hiện tượng hết sức nổi bật :

« Thành phần thượng lưu, chánh giới lãnh đạo bị phá sản hoàn toàn. Phá sản về mặt quyền uy tinh thần, phá sản về khả năng và sức mạnh lãnh đạo ». Sự phá sản này được phản ánh qua 10001 sự kiện ; mọi chánh khách ra cầm quyền đều bị nghi ngờ về mặt đạo đức và tinh thần vì 99% chánh khách tham gia chính chỉ để ăn cắp, sức mạnh lãnh đạo của chánh giới bị thủ tiêu chỉ vì mâu thuẫn quyền lợi nội bộ giữa những đảng phái, tập thể và lãnh tụ không nắm vững vai trò của mình vì không nhìn đúng đà phát triển của xã hội. »

Như chánh giới nói chung và cả sinh viên nữa cũng không nhìn đúng động lực và mục tiêu của cuộc tranh đấu sinh viên ngày nay.

Ngày nay phong trào sinh viên Việt Nam dần dần đi vào quỹ đạo đấu tranh chung của phong trào đấu tranh do lớp trẻ đề xướng và thực hiện. Tranh đấu để đòi quyền được tham dự vào việc quyết định tương lai của đất nước nghĩa là tương lai của giới trẻ.

Đây là mục tiêu tổng quát của mọi phong trào sinh viên và thanh niên thế giới và cũng là mục tiêu tối hậu của phong trào sinh viên Việt Nam. Phong trào này sẽ còn cháy mãi và sẽ tạo ra nhiều biến động có hại nếu chánh quyền không nhận chân bản chất và mục tiêu của nó một cách khai quát.

3) Một lập luận quen thuộc

Với sự sợ hãi nói trên, các nhân vật chánh quyền mọi cấp, đều xài lập luận sau đây để biện minh cho hành động của mình :

« Chỉ có một thiểu số tranh đấu, đa số không tranh đấu ».

Lập luận này đã được hầu hết mọi nhân vật cầm quyền « Xài » từ nhà lãnh đạo chánh phủ đến các giới chức Cảnh Sát, xài và không thấy rằng xài lập luận này là « đồ dầu và lửa », làm cho cuộc tranh đấu của Sinh viên bùng ra lớn hơn.

Thực vậy, với người Sinh Viên, lập luận này là một sự phủ nhận cuộc tranh đấu của Sinh viên, xài lập luận này có nghĩa là chánh quyền sẽ đàn áp nữa, đàn áp mạnh, nhân danh quốc gia.

Trên phương diện chính trị, xài lập luận này có nghĩa là nhà lãnh đạo chính quyền phủ nhận sự thay đổi các tương quan xã hội, phủ nhận vai trò lớn dần của sinh viên trong cộng đồng quốc gia và phủ nhận quyền được tham dự vào việc nước, nghĩa là phủ nhận quyền được quyết định tương lai và vận mạng của tập thể sinh viên.

4) Một sai lầm điển hình

Mặt khác, chính giới cầm quyền còn có một quan niệm lệch lạc và hiểu sai quan niệm của sinh viên về tương quan giữa chính quyền và xã hội.

Tỷ dụ như bác sĩ Nguyễn Lưu Viên chẳng hạn. Việc ông từ chối không can thiệp với chính phủ cho Sinh Viên H.T Mẫn là một sự hiểu lầm giữa hai bên, hiểu lầm vì quan niệm của hai bên khác nhau. Bác sĩ Viên từ chối và tuyên bố: « Vô thẩm quyền » vì ông coi vụ Huỳnh Tấn Mẫn là một vấn đề an ninh, thuộc quyền các nhà chức trách an ninh. Trong khi ấy, học sinh và sinh viên lại coi bác sĩ Viên, Phó thủ Tướng, là một nhà lãnh đạo chính phủ, đại diện cho chính phủ trước quần chúng sinh viên và do đó, sự từ chối này có ý nghĩa chính trị.

Nhà cầm quyền đại diện cho thế lực dân chúng cha anh của sinh viên cần phải thấy rằng:

Sinh viên hiện đang đòi hỏi quyền được tham dự vào sinh hoạt chính trị và xã hội, và cho rằng các đòi hỏi này rất chính đáng, vì xã hội do cha anh quản trị đầy dây các bất công lén lỏi, chiến tranh. Dưới mắt người sinh viên, đời sống và vận mạng của sinh viên sẽ không thể nào đủ sáng sủa nếu họ không tham dự vào việc quyết định vận mạng của họ liên quan với vận mạng của dân tộc. Đòi hỏi này hướng đến cái thế hệ cha anh chủ nhân của xã hội, nghĩa là hướng đến mọi chính quyền của thế hệ này. Từ chối đòi hỏi này — với Sinh viên — có nghĩa là từng lớp cha anh vẫn muốn dành độc quyền chính trị, à cha anh vẫn quá bảo thủ ích kỷ và chưa giác ngộ. Do đó, nhà cầm quyền phải thấy rằng:

« Tất cả mọi hành động của Sinh

viên, mọi yêu sách của SV đều nhằm đến mục tiêu đòi hỏi nói trên.. »

Và phải có thái độ thích ứng trên nguyên tắc :

« Chấp nhận thỏa mãn đòi hỏi trên hay cương quyết từ chối, dùt khoát từ chối không thỏa mãn »

Chánh phủ cầm quyền phải như vậy là không thể thỏa mãn các đòi hỏi của Sinh viên nếu phong trào quá mạnh và ngược lại đàn áp nếu nó yếu

5) Kết luận :

Nếu thấy rằng SV không được phép biết đến những đòi hỏi trên và chỉ có bốn phận học, học trên sự hướng dẫn của cha anh, trong học đường do cha anh lập ra thì chính phủ phải dùt khoát từ chối hết mọi yêu sách và phủ nhận phong trào đấu tranh từ gốc. Chính phủ Saigon có thể làm điều này hay không và có làm nổi hay không và hậu quả của một đường lối như vậy, như thế nào là điều khó tính toán được.

Nhưng chính phủ đã nhận quyết định ván đề tận gốc nhà nước mới khỏi phải lo đối phó với SV, khỏi sợ nhân nhượng một lần là phải nhân nhượng thêm nữa. Nghĩa là hỏi phải áp dụng cái giải pháp bị động là đàn áp phong trào sinh viên, khỏi phải lo những hậu quả tai hại gây ra vì một sự kiện bất ngờ ngoài ý muốn.

Có như vậy chính quyền mới khỏi phải lo những phong trào đấu tranh vượt khuôn khổ của nền dân chủ, khỏi phải lo thiếu chìa khóa để giải quyết bài toán sinh viên, chủ lực của những tác động chính trị « nội » của nhân dân, bất lợi cho chính phủ.

Như ở Pháp, sau đại biến cố « Tháng 5-1968 » một đại biến cố do sinh viên tạo nên nhưng lại đưa đến hậu quả là chính đảng cầm quyền được dân tin nhiệm hơn vì sự hỗn loạn. Tuy đại thắng trong cuộc bầu cử Quốc hội mới, chính phủ De Gaulle, Couve de Murville đã không dại dột đàn áp sinh viên mà còn xúc tiến việc cải tổ ngành đại học. Đạo luật Edgar Faure (mang tên tác giả, Tổng trưởng giáo dục đương thời) đưa đến việc :

— Cai trị viện đại học, đem cai viện đại học kềnh càng gồm nhiều phân khoa, mỗi phân khoa là một thế giới riêng, đào tạo ra những cán bộ chưa có đủ kiến thức để đóng vai trò của chuyên viên, cao cấp, nhân vật điêu hành thành ra nhiều Trung tâm Nghiên cứu.

Đưa Sinh Viên vào trong các cơ cấu lãnh đạo, nhà trường dành cho Sinh viên vai trò quản trị đại học (Co-gestion) tương đương với đại diện của giáo giới và chính quyền.

Đạo luật đã có hiệu lực. Vậy mà sinh hoạt đại học vẫn xáo trộn vì những khuynh hướng bất đồng giữa 3 phe : Bảo thủ, Trung dung gần với Chánh phủ và Quá khích. Tuy nhiên người ta hy vọng rằng dần dần, phe Trung dung sẽ thắng vì nó được SV của Đảng Cộng Sản ủng hộ, vì những mâu thuẫn nội bộ của đám quá khích.

Nêu ra kinh nghiệm nước Pháp vì đại học V.N thoát thai từ Đại học Pháp, chúng tôi hy vọng rằng :

Chánh phủ sẽ thấy đúng và giải quyết vấn đề tận gốc, đặt SV đúng vào vị trí của nó. Những nhân nhượng của nhà nước đối với SV có nghĩa là nhà nước đã công nhận vai trò mới của Sinh viên và đặt lại tương quan giữa hai bên dựa vào một căn bản mới.

Chỉ có như vậy, nghĩa là giải quyết được vấn đề tận gốc nhà nước mới khỏi phải lo đối phó với SV, khỏi sợ nhân nhượng một lần là phải nhân nhượng thêm nữa. Nghĩa là hỏi phải áp dụng cái giải pháp bị động là đàn áp phong trào sinh viên, khỏi phải lo những hậu quả tai hại gây ra vì một sự kiện bất ngờ ngoài ý muốn.

Có như vậy chính quyền mới khỏi phải lo những phong trào đấu tranh vượt khuôn khổ của nền dân chủ, khỏi phải lo thiếu chìa khóa để giải quyết bài toán sinh viên, chủ lực của những tác động chính trị « nội » của nhân dân, bất lợi cho chính phủ.

Ngược lại, thiếu chìa khóa trên là nhà nước còn phải chờ đợi bằng khánh thành, vì đây là một biến cố trọng đại nhất lịch sử Giao Chỉ và ngay cả địa cầu nữa.

ĐỔI GÓ GĒ

VIẾT VỀ VĂN MINH CHỊU CHƠI
CỦA NGƯỜI NGỘM ĐỊA CẦU
VÀ GIAO CHỈ

TÊ ĐÊ

Tiệm bán trứng đòn bà

Trên quan điểm khoa học

Đây không phải là chuyện tếu hoặc khoa học giả tưởng. Người ta dự tính vào năm 1980 những loại tiệm này sẽ xuất hiện tại Mỹ, và dĩ nhiên tới lúc đó Mỹ còn viện trợ cho Giao Chỉ, và Giao Chỉ có loại tiệm này là cái chìa. Trong cuốn sách mới xuất bản Values and the future, đoạn nói về Ngân hàng Trứng và Tình trùng, có viết: Bác sĩ Jerome Sherman thuộc Đại học đường Arkansas cũng những nhà khảo cứu khoa học khác đã điều khiển những trắc nghiệm trong đó tình trùng của một người đàn ông biểu cho cuộc thí nghiệm đã được làm đông lạnh, rồi giữ trong một thời gian, sau đó được dùng trong một cuộc thụ thai nhân tạo. Trong cuộc thí nghiệm, hai người đàn bà đã tình nguyện chịu thụ thai với tình trùng của người đàn ông đó. Cuộc thí nghiệm này thành công mỹ mãn.

Bác sĩ E.S.E Hafez thuộc Đại học đường Washington đã làm những cuộc thí nghiệm trong đó có chất kích thích tố được dùng để làm rời những chiếc trứng chín của một con bò cái. Những trứng này cũng được làm biến thành những bào thai một cách nhân tạo. Những bào thai này được cấy vào những con bò cái khác, trong điều kiện của một sự thụ thai tự nhiên.

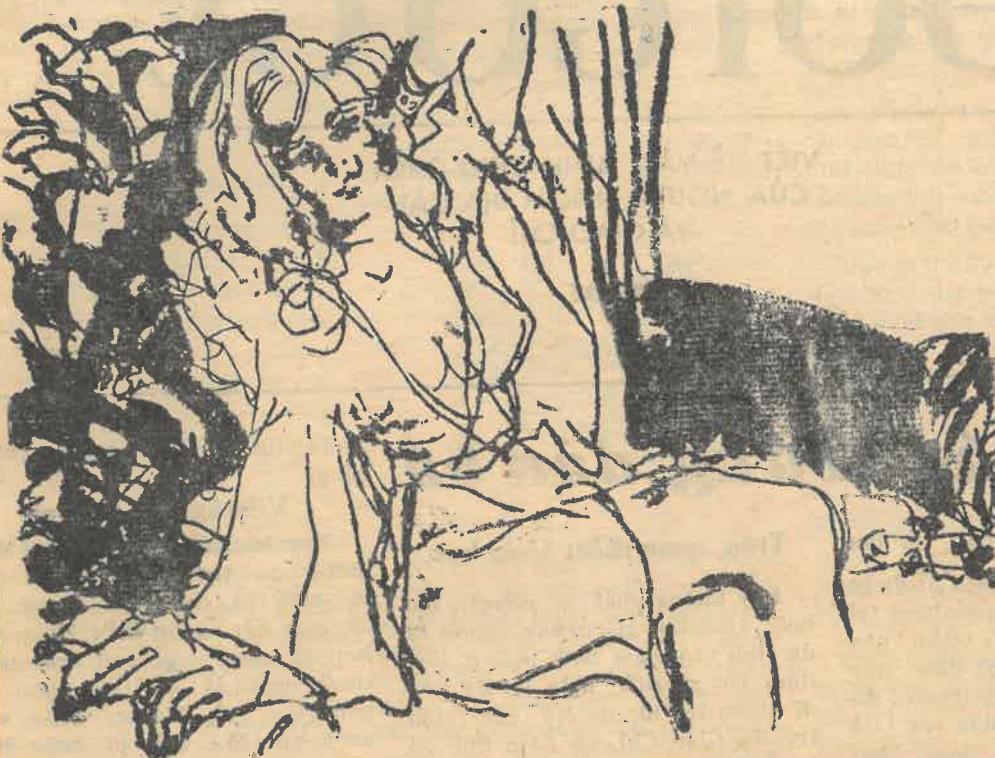
Những thí nghiệm này cũng thành công,

Viên ảnh tương lai

Theo bác sĩ Hafez, vào năm 1980, một bà nội trợ có thể bước vào một siêu thị, tha thẩn trước các dãy bày đầy các lọ thủy tinh, các hộp để chọn loại con mà mình thích, nghĩa là có thể chọn cả con Giao chỉ, Maroc, hoặc mắt xanh mũi lõi... Mỗi lọ hoặc hộp chứa bào thai một ngày được làm đông lạnh. Sau khi « đi chợ » về, các bà hoặc ngay cả các cô nőa, sẽ mang cái hộp đó tới một bác sĩ chuyên môn để nhờ ông « cấy » cho mình. Sau chín tháng, các bà các cô sẽ có « tí nhau »

Hơn thế nữa, các bà các cô cũng có thể mua tình trùng của các bậc vĩ nhân trong quá khứ để có thể được cấy tình trùng và sẽ có con cũng là những vĩ nhân. Vào thời này, các bậc tài to mặt lớn trong nước không dám làm lớn nữa vì bị cái nạn các bà các cô chiếm cố mua tình trùng hoi nhiều ! Những ông chồng đi xa, tỉ như các GI có vợ phải đi tác chiến, vẫn có thể gửi tình trùng tại các ngân hàng tình trùng, để nhờ có « tiêu diệu miền cực lạc » vẫn có con như thường ! Bác sĩ Sherman đề nghị thiết lập bảy ngân hàng loại này. Các ngân hàng này sẽ được bảo vệ cẩn thận trong trường hợp có một cuộc chiến tranh nguyên tử. Vì lúc đó, trong ngân hàng có rất nhiều loại tình trùng của các vĩ nhân của Mỹ và

(Xem tiếp trang 47)

Quân đội Mỹ tái thiết cây cầu và lập căn cứ tại đây là một chướng ngại lớn cho đối phương. Từ lâu vùng bờ biển đã bị khai quang, hằng ngày máy bay thường trực quan sát, đến dòng nước cũng bị tàn sát, từng trảng súng bắn xuống đó, đến hòn đá cũng bị tinh nghi, người ta chụp hình nó, hằng đêm trái châu tháp sáng, từng tràng đạn pháo binh bắn tynthia những tọa độ khả nghi; những động tĩnh của đối phương được báo động bởi đài quan sát hồng ngoại tuyển hay máy ra đa.

Do đây lực lượng địch quyết định đánh một trận lớn, một trận chót san phẳng cây cầu cũng như đồn lũy. Nhưng họ chưa làm được việc đó. Vì muốn xóa tan vị trí này không phải là một chuyện dễ. Họ cần có một bợn nội tuyển trong đồn bờ cạnh đầm lầy M.

Bây giờ thì thời cơ của họ đã tới, khi ông Quận quyết định thay đám dân vệ ở đầu cầu. Ông Quận tuyển chọn đám lính mới theo hai tiêu chuẩn. Thứ nhất, là những người bà con của ông, để cai trị đám dân vệ khác. Thứ hai là những kẻ xa lạ nhưng có tiền nong trước cho ông.

Buổi sáng, khi được tin rằng có thể đến tiếp thu đầu cầu, anh dân vệ B lấy xe Honda chạy về ngã ba H, theo giờ hẹn của họ.

Ngã ba H, trong quán nước, một người đàn

BÊN DÒNG NUỚC BIÊN

ông trạc bốn mươi tuổi đã ngồi sẵn ở đây. Gã ăn vận rất đàng hoàng, gương mặt xương xẩu, hai con mắt lão già đầy mưu toan, vúng trán hói tóc.

Thấy gã hói tóc, B dựng xe ngoài đường, nhìn quanh quất rồi bước vào quán, lặng lẽ ngồi đối diện với gã. Họ uống mỗi người một chai Coca, nói với nhau vài chuyện vần vơ, rồi gã hói tóc trả tiền cho chủ quán. Đoạn, gã hói tóc nói như phân bùa để đánh lạc hướng mọi người:

— Thôi, chúng ta đi, tôi phải ghé thăm ông Quận trưởng một chút mới được.

Ra đường, gã hói tóc dành lái xe, B ngồi nơi yên sau. Xe chạy được một lát, đến khoảng đồng vàng, gã hói tóc cho xe dừng. Xuống xe gã giả bộ lom khom, tháo cái bu-di xe, nói:

— Minh đóng kịch hỏng xe ngoài này để bàn vài chút chuyện... Thế nào, thằng cha Quận đòi các chú bao nhiêu, ngã giá chưa?

B nhìn quanh quất nói:

— Đời nào hắn dám cho giá thẳng, hắn còn đóng khung trong cái vỏ đạo đức! Tụi « Quốc gia » đứa nào chẳng thế. Nhưng tôi đã nhờ gã thư ký cho giá rồi. Tụi mình thi cho hắn năm trăm nghìn đồng được rồi.

— Mày người?

— Năm người Mỗi đầu người một trăm nghìn. Đáng đâu có tiếc tiền trong những vụ này nhỉ?

Gã hói tóc lo lắng:

— Đáng không có tiếc tiền nhưng liệu năm người các chú làm có nỗi công chuyện không?

— Thưa đồng chí...

— Không, chúng minh đã vào thành rồi. Bỏ những tiếng « đồng chí » với những danh từ rặt mùi đảng ngoài kia đi. Chú nhớ là minh phải đồng lõa với chúng nó. Lộ thầy là chết đấy nhá.

— Vâng tôi nghe đây, nhưng vừa rồi anh lo ngại năm người chúng tôi làm không nỗi việc hả. Thế thì anh trao cho tôi kế hoạch X càng sớm càng tốt. Thêm vào đó anh cho tôi năm trăm nghìn nữa,

— Đề làm gì?

— Ba trăm nghìn lo cho Quận đưa thêm ba Dân vệ vào cầu. Hai trăm nghìn cho những nữ cán bộ đóng vai gái điếm cho lính Mỹ. Họ còn phải sửa mũi sửa tai, phải ăn vận cho thật lộng lẫy trước khi làm điếm.

— Tôi đồng ý.

Gã hói tóc gắn cái bu-di xe vào rồi leo lên xe, nói một câu trước khi cho xe chạy:

— Sáng mốt, chư nhớ chư, tức thứ bảy, chư tới quán nước T, lúc mười giờ sáng. Tôi sẽ đưa cho chư một tấm vé số trúng độc đắc một triệu đồng.

— Chết. Tôi cầm tấm vé số làm sao đổi thành tiền.

— Câm. Chư sẽ mang thẳng cái vé số đó trao cho thằng Quận trưởng. Tụi « Quốc gia » hối lộ dưới nhiều hình thức. Chúng nó ngại nhận tiền mặt, mong có ai trao thẳng cho một chiếc xe hay một tấm vé số.

B lo ngại:

— Nhưng giao hết một triệu đồng thì đào đâu ra hai trăm nghìn kia?

— Đừng lo, sẽ có hai trăm nghìn khác bằng tiền mặt. Chú cứ trao một triệu đồng này cho thằng Quận trưởng. Cố gắng thuyết phục để đưa vào doanh trại Mỹ mười người. Nhớ chua. Kế hoạch X sẽ trao sau, trước một tuần khởi sự. Kế hoạch M sẽ trao trước một ngày... Nhớ nghe, thứ bảy, mười giờ sáng.

Xe chạy trở về ngã ba H. Gã hói tóc đón xe dù về trạm X. Từ trạm X gã có xe hơi Toyota chạy thẳng vào Thủ đô. Tại Thủ đô, những người đi xe hơi nhà ít bị xét hỏi. Cảnh binh chỉ ném xét giấy những người đi xe gắn máy thôi. Những người đi xe hơi ai mà làm Cộng sản nhỉ.

Tại quận đường. Ông Quận trưởng vận áo quần pi-da-ma ngồi trong phòng khách. Phòng khách được trang hoàng rối rắm nhưng không có

vị trí thức chút nào. Ông Quận có tính tình như da số sĩ quan cao cấp Việt Nam: ghét trí thức và bằng cấp. Tên sĩ quan trẻ tuổi nào có bằng cấp cao nắm dưới tay các ông, các ông hành chết bỏ.

Só là ông Quận đã sang nhà các sĩ quan trưởng phòng bên bộ Tư lệnh Sư đoàn để tham dự canh phè; nhưng ông nán lại nhà một vài giờ, để Dân vệ B xin gặp, qua trung gian của ông trưởng chi Cảnh sát.

Ông trưởng chi an ninh đưa Dân vệ B vào tới cổng rồi cáo từ. Ông nói với B: « thôi nhá, tôi giúp cậu thế là quá rồi nhá. Hôm nay anh em mình lại đi nhậu nhẹt một bữa... à, cậu phải để con Tuyết cho tôi đây nhé. Phồng tay trên là chết đấy nhé. Tôi chặn xét đồ Mỹ của cậu tại ngã Ba H cho coi ».

— Đâu có ông trưởng chi, có khi nào em lại chơi cha vậy được. Anh Dân vệ B trả lời như vậy, bắt tay ông trưởng chi, rồi vào thẳng trong quán. Vừa đi anh Dân vệ B vừa nghĩ :

« Đ.M con Tuyết với con Lan, vài bữa nữa ông cắt cổ hết tụi mày, ba thắng Ngụy ».

Trong lúc chờ đợi B, ông Quận mải xem một cuốn tiền thuyết của bà Tùng Long. Xa xa có tiếng hát của Hùng Cường vang lại từ cái máy thu băng. Vừa thấy B ông Quận thả quyền sách xuống :

— Nào chúa B đó hả, vào đây :

B đóng kịch, rón rén ngồi xuống chiếc ghế phía sau. Ông Quận vội kéo tay B :

— Bày, chú ngồi cái ghế đối diện tôi đây này. Mặc cỡ chi, anh em với nhau cả. Nghe ông trưởng chi nói chư khôn ngoan lắm. Được, tôi đang cần những anh em nhiều thiện chí, mỗi người giúp tôi một tay.

B ngồi xuống cái ghế trước mặt ông Quận. Vị Đại úy muỗn tỏ thiện cảm với người bạn đường mới của mình, quay ra đằng sau gọi vào trong :

— Chú G ơi, mang chai mát-ten ra đây cho tôi, nhớ cho đá với sô-da.

Một tiếng dạ vọng ra từ trong. Lát sau G mang ra một chai mát-ten đã uống dở. Vừa thấy B chúa G khụng lại một chút. Rồi chúa bước tới đặt hai cái ly xuống bàn, cẩn thận bỏ đá vào ly, mắt nhìn xéo lên mặt B; khui hai chai sô-da xong G lẳng lè rút lui.

Ra ngoài, G nói với một Dân vệ khác :

— È, bữa nay tao thấy thằng B nó ngồi uống rượu tay đôi với ông Quận, mày. Đ.M. thắng ngon ta.

Ông Quận cho tay với chai rượu rót vào hai cái ly. B truron tới rót sô-da vào cho ông Quận. Vì

Đại úy lại ngồi tréo hai chân lên nhau, bắt đầu đi một đường lưỡi :

— Tôi đã nghe ông trưởng chi Cảnh sát trình bày hết cả rồi, chú đừng ngài gì nữa. Có gì, cần thêm gì nữa, chú cứ nói hết. Với chú tôi sẽ ưu tiên tuyệt đối.

Cái danh sách đưa năm Dân vệ vào đầu cầu B đã đề nghị với viên trưởng chi Cảnh sát rồi. Nay B muốn tự ý đưa thêm năm cán bộ trung kiên nữa. Nhưng anh hối hộp khi sắp thuyết phục ông Quận..

Nhóm người làm cái việc nội tuyển tại đầu cầu phải là nhóm người có đầy đủ những đức tính nhân nhục, trâm tĩnh, xã giao giỏi, chịu khó chịu lòng cấp chỉ huy, can đảm và nhất là... không phản bội đảng vào giờ phút chót.

Buồng một ly mát-ten rồi khai khâu :

— Thưa Đại úy Quận trưởng...

— Tôi biết, chú muốn cho năm người bà con bạn bè của chú xuống ở dưới đầu cầu chứ gì ? Rồi ô-kê.

— Dạ thưa Đại úy, không phải năm người mà em muốn xin thêm ba người nữa.

Đại úy Quận trưởng đóng kịch ngay :

— À, thế thì chú lại bắt đia tội rồi. Chú làm áp phe rồi đó nghe... Nhưng ba người chú muốn là ba đứa nào nhỉ ?

Trong chớp nhoáng B hiều rằng năm trăm nghìn này chỉ đi dứt cho ba tên thôi. Nên B chọn ngay ba người trung kiên nhất. Chúng nó đã ra khu học tập trước khi gia nhập vào hàng ngũ của ông Quận. B nói ngay :

— Dạ thằng A ở Trung đội 32, thằng M cùng thằng N ở cùng chung trung đội với em. Ba đứa,

Ông Quận nhíu mày :

● Dành hết tình yêu cho người trong :

**thơ tình
của một thi sĩ Việt Nam
trên đất Mỹ**

● thơ Phương Tân

● Người Trẻ Việt Nam tái bản

mọi liên lạc với nhà xuất bản NTVN :
220/150/17 Trương minh Giảng Saigon

— Thằng M có anh em đi tập kết. Thằng N thì vợ nó bỏ nhà ra đi lâu nay. Biết đâu vợ nó đi theo Việt cộng. Dù sao chúng ta cũng nên chọn người mà tình trạng an ninh cho thật bảo đảm. Ba đứa ấy không được.

B móc ngay trong túi ra một tấm vé số, đánh trống lảng :

— Vé số kỳ này con số trúng một triệu đồng thật là gọn bàng Đại úy Quận trưởng ạ.

Vì Đại úy nhìn thấy tấm vé số trúng một triệu đồng, hơi run người.

Ông nghe vực sự có tiền của B nhưng ngay lúc đó ông tự giải thích : « Ờ, tiền đó đâu phải của hắn, hắn làm áp phe tai kia đóng góp lại mà ». Ông Quận cũng tự nghĩ ; « mỗi tháng một trăm nghìn đồng thôi. Chúng nó ở đây buôn đồ Mỹ chừng vài tháng là lấy lại dư vốn ».

B thấy ông Quận ngần ngại giây phút, hắn tán riết vào :

— Thưa Đại úy, bây giờ người trúng số lanh tiền nhanh chóng lắm. Em có người bà con quen tại ngân khố, em xin làm thủ tục nhập mục cho Đại úy. Với lại, thời buổi này một triệu đồng là bao.

Ông Quận cầm tấm vé số. Ngay lúc này, từ tấm lòng yêu nước mến nòi tha thiết của ông này ra một ý nghĩ thật là đáng ghi vào lịch sử :

« Thằng N có vợ bỏ đi mất tích, nghi ngờ vợ nó theo VC thì cũng tội nghiệp. Một ông quan sáng suốt phái là một ông quan biết xét đoán ngay tình.. Còn cái việc anh của thằng M đi tập kết có ăn nhậu gì với thằng M đâu. Trên đất nước này có một ông Đại tướng cũng có em ngoài BV nữa kia mà ».

Quay sang phía B ; bấy giờ B hồi hộp quá, ông Quận nói :

— Được, tôi đồng ý cho chú. Nhưng chỉ tám người thôi nhé. Nếu muốn làm ăn chúng mình làm việc khác. Thiếu chi việc làm tiền, chỉ làm lũ mỗi việc dỗi người, mình mang tiếng chết.

Ông Quận rót thêm một « xéc » rượu nữa, mời B. Trong lúc đứng dậy tiễn B ra ngoài cửa, ông Quận lại rật rào một lòng yêu nước. Sự liêm chính đang đánh lộn nhau với những cái binh đinh phải có trong tài sản, ông nói như một lời trấn tĩnh. Chỉ có lúc này là lúc ông Quận đáng được gắn bội tinh nhất :

— Chú B. Chú đừng hiều làm tôi nhé. Ngày trước tôi thanh liêm lắm. Tôi chưa bao giờ biết ăn một cái một xu. Chú B, nhưng bây giờ tôi... Lòng ăn thì quanh đây mọi người cũng ăn.

Tôi không ăn thì tôi mất ngay cái chức Quận trưởng, chú B, lương lính tráng bây giờ có bao nhiêu đâu. Phải chỉ chánh phủ phát cho tôi mỗi tháng vài trăm nghìn thì tôi đâu có màng tới những khoản tiền này.

B từ tốn giã từ ông Quận. Ra tới cửa, ông Quận nhìn cái vé số một lần nữa, rồi nhét vào túi áo. Tay cho lên vai anh Dân vệ B, ông Quận nói :

— Chú B, chú giữ kín việc làm nhé, đừng hiều làm tôi nhé.

— Dạ, chỗ quen biết, ông Quận thương tình cho em nhở và nhiều chuyện nữa.

Như chợt nhớ số người đã hứa với gã tóc hói là mười, nay có tám, B phản công lại ông Quận :

— Dạ thưa Đại úy Quận trưởng.. khi nào nhầm ngày sinh nhật của Quận trưởng nha.

Ông Quận cười tình :

— Lại tính chuyện gì đây. Các chú cứ dụ dỗ tôi vào đường tội lỗi hoài.

B cho thêm thuốc bời vào trái đạn pháo cuối cùng :

— Em có con bạn, con Tuyết, nó đẹp lắm, nó lại mê mệt ông Quận. Định hôm nào có cuộc vui của ông Quận em đưa lên...

Ông Quận nhíu mày, nghĩ đến người vợ già của mình, nói nửa đùa nửa thật :

— Tôi nhớt chú, tôi phạt nặng chú đó nghe... này, con Tuyết nào nhỉ ?

— Dạ thưa vợ thằng Nghĩa quân mất tích kỳ trước đó.

— Thôi, được, cái đó không quan hệ gì. Bữa nào gặp. Thôi, chú về đi. Kín miệng nhé.

B bước ra sân. Trời chiều tà. Mặt trời đỏ hỏn sấp lặn xuống phía trời Tây. Mặt trời như máu.

Nhưng B chợt thấy nó trong vui mừng. B bước đi vừa mơ màng, đây không phải là buổi chiều, đây là bình minh, mặt trời tươi sáng kia rồi. Không, đó không phải là mặt trời nữa. Nó là niềm tin của hắn. Đó là màu cờ, lá cờ đang vươn lên trong tâm trí hắn.

Mặt trời như máu đổ xuống trái núi nhưng hắn thấy đó như mặt trời đang lèn trong thành phố « Hà nội » của hắn.

Lúc đó, từ chân trời vài đám mây đen to lớn bay là đà qua ngang đầu, trên Quận. Mây đen sẽ phủ đầy và đêm tối sẽ đến.

Nhưng hắn, hắn không thấy mây đen. Hắn chỉ thấy đó là những đám khói cháy tan các căn cứ Mỹ, nhưng đám khói thiêu rụi một bầy « đế quốc », những khói, những khói nhất định sẽ bay lên một lần cuối cùng trên bầu trời « quê hương » hắn. Nào đâu có mây, với hắn, làm gì có mây đen.

Hắn nhắm mắt lại. Trong phút chốc, giữa hai mi mắt vàng những lửa khói, những biển người, tiếng reo hò, những chiến thắng cuối cùng phá vỡ đêm khuya.

Hắn sụp chân xuống bức thềm, sực tỉnh. Hắn biết mình đang đứng trong sân một quận đường, nên cố bình tâm, ra về.

Anh Dân về G bỗng nhiên cúi đầu chào hắn. Trong thâm tâm, G phải kính nể hắn lắm, vì hắn mới vừa ngồi uống rượu đám đạo việc nước với ông Quận.

(CÒN TIẾP)

MUA ĐỂ ĐẶNG TẠI CÁC NHÀ THUỐC TẤY

MỘNG MƠ VÀ NHIỆT TÌNH TUỔI TRẺ

MỤC ĐỘNG TRONG NGHIÊN SÂU

PHÚ QUÂN

Cao nguyên ngày... tháng... năm 70.

Huy Vũ thương!

Thế là bây giờ, thêm một lần nữa tao trở về thị trấn này. Tự dung sáng nay yêu lạ lùng bài thơ của Vũ định Liên...

... Giây đó buồn không thầm
Mục đong trong nghiên sâu
Ông đồ vẫn ngồi đấy
Qua đường không ai hay
Lá vàng rơi trên giấy
Ngoài trời mưa bụi bay.

Có cơn mưa nhỏ bay lòa xòa trên những đỉnh thòng xanh bảy giờ Vũ a. Tao tưởng rằng tao đã đi xa rồi, và ở mãi « một vùng nào xa xăm đó ». Nhưng nhận được lá thư của mày. Tao lại về đây, nhìn những đồ vở của một thành phố thương lưu sa đọa. Viết cho mày lá thư, rồi ngày mai, tao sẽ xuôi về duyên hải. Tao mong rằng khi mày đọc mấy lời này, mày sẽ không còn trách tao, cũng như tao vẫn mãi mãi thương mày. Dầu gì thì mày cũng còn ở cái tuổi cấp sách đến trường, tao thi đã đi xéo vào cuộc

đời. Vàng Vũ a, tao không có cái buổi bước xuống cuộc đời mà tao chỉ bước ngang, đi xéo vào cuộc đời. Hình như điều đó giúp tao vài chuyện thực tế hơn là những năm lận la ở viện Đại học của mày Vũ a.

Nhưng thôi, bây giờ tao sẵn sàng từ giã mọi buồn thương ấm ớ, mây giông lão lối ngông nghênh. Thắng nào trong bọn mình mà bất chước người K uất Nguyên ca bài thiên hạ say chỉ có mình ta tĩnh. Thiên hạ đục chỉ có mình ta trong. Ô ! rẽ tiền, láo lếu. Cuộc đời còn nhiều trò hè hắp dẩn và chọc cười ngoạn mục hơn phải không Vũ. Chúng mình hãy bỏ quên cái chuyện đó đi thôi. Cứ thương nhau như đã từng thương nhau mấy mươi năm nay là đủ. Tao đã trở về thành phố viết thư cho mày, mày thấy đó. Tao cố bắt chước người quân tử mọi thời có lần làm thơ « ngồi buồn gai háng, dài lắn tắn » để bô thành phô ra đi. Dầu thành phố đó chỉ là một thị xã lẻ loi. Vùng biển mặn.

nó cuộc đời đầy trầm kha đau đớn, Nhớ thương chỉ còn là khuôn mặt người tình rạng rỡ. Nhìn núi trời cao ngất, ngửa mặt hâ hê ngâm bài thơ của Trần đức Uyễn...

... Núi cao này của ta
Có con chim đang hót
Bình minh mặt trời hồng
Võ cảnh về phương đông
Em là phương đông hiền
Năm dài chưa thức giấc
Đã đi qua nghìn năm
Vẫn phủ đầy bí mật...

Rồi đi vào giấc ngủ lẳng quên rất ư là một sự.. « mộng bình thường ». Nhưng rồi tao lại trở về thành phố mà lại cái thành phố đồ nát bởi một trận Mậu Thân thứ hai này. Một thành phố ăn chơi đọa lạc. Thành phố có danh thương lưu, qui phái nhưng kỳ thực nó cũng nham nhở lục xì trong cái tảng thê đặc thù của xã hội Miền Nam. Nhận được lá thư của mày. Lòng chắt rưng rưng những bồi hồi thương cảm. Thương tao, thương mày. Thương những người tuổi trẻ bảy giờ. Những người tuổi trẻ rời nước mắt vì lụa dạn cay... và cả những người đi bán phi tiêu. (Vàng Vũ a, tao thương luôn những người cảnh sát khi mấy ông sinh viên ở Cần thơ biểu tình hô khẩu hiệu : « Đả đảo Cảnh Sát Dã Chiến ».

Tao muốn đọc lại bức thư của mày lần nữa.

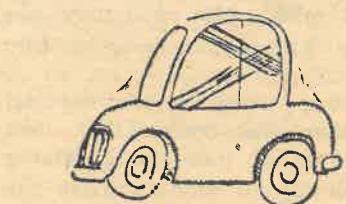
• Quân mày !

« Mày còn giữ bức thư tao viết cho mày đấy chứ ? Bức thư đó tao viết rất ít. Mày hãy bình tĩnh mà đọc lại lần nữa đi. Mẹ kiếp, xem tao có chửi mày không ? Và, dù ôi cái cuộc đời, mày trách tao giờ đã hết chua. Chưa thi vuốt giận bạn vậy nhé... Ô kê... Lucky Strike.

• Quân a, trong một bức thư nào đó viết cho mày. Tao đã viết với cái luận điệu bènh vực sinh viên — nhưng đứa bạn học — hết mình, hết cả những lý luận xét ra gượng gạo nhất. Điều đó, mày hãy xét kỹ lại cái dụng ý của tao. Bởi vì, tao cóc phai viết để tố lồng bènh vực những thằng bạn học của tao, hoan hô cái việc làm của sinh viên từ tháng 04/70 đến nay. Tao cố viết dí dỏm với một bài báo của mày, và dí dỏm ngay cả quan điểm của tao, để cho mày đả kích tao tới bời hoa lá trở

mà lưu truyền hậu thế. Trên cương vị của một sinh viên, trong tư cách của một phần tử thuộc tổng hội SV Saigon. Tôi muốn chúng ta cũng xét lại cái gọi là thế lực của sinh viên trong cộng đồng của quốc gia của những năm gần đây.

« Ai cũng biết là sau khi chế độ của cố Tổng Thống Ngô Đình Diệm sụp đổ, tư thế của sinh viên đã là một sự kiện hiển nhiên trên chính trường mà nhiều kẻ, hay nói đúng hơn là bọn tui hù chính khách, muốn để nhờ danh vọng, và nhiều kẻ lo ngại, ghét bỏ. Công lao của sinh viên trong việc tham gia chống chính quyền Ngô Đình Diệm, rồi tiếp đến biểu tình xe hiến chương Cáp-Xanh-Rắc của ma đầu Nguyễn Khánh. Những cuộc hội thảo, lên tiếng, xuống đường đã chứng tỏ sinh viên là một thế lực chính trị hiện hữu của quốc gia. Và đang trên chiều hướng tranh đấu cho những ích lợi, hoài vọng thiết thực nhất của dân tộc.

mày đê mày vùng bút đả kích hùng hổ con bọ xít lên mà tao đọc cho hả lòng. Thế nhưng mày lại hiểu lầm tao, chỉ trách bay bướm nhẹ nhàng, đọc cho tao nghe một đoạn thơ của kịch tác gia họ Vũ. Đáng lẽ ra tao phải can đảm mà viết cho sinh viên, những bạn họ của tao những giòng như sau Quân a :

• Cùng các anh các chị

« Điều đầu tiên mà tôi muốn thưa cùng các anh chị, là những giòng tôi viết sau đây, chép chan sẽ làm các anh các chị bất bình. Có lẽ, rõ ra tôi sẽ nhận chịu nhiều trách cứ, mạt sát và phi báng. Tôi hoàn toàn chấp nhận hậu quả đó nếu nó sẽ xảy ra.

« Điều tôi mong không phải là sự giảm thiểu của những lời giận giữ. Mà là chúng ta, trong cái xít sa rối loạn nay của lịch sử dân tộc. Mỗi người còn được một chút bình tàn và một thứ lương tri đáng hâm mộ để đo lường công việc của chúng ta, thầm định mô phỏng cho nó một giá trị cùng tiền đoán hay nắm lấy ngọn bút của các sứ giả trong cộng đồng ghi nhận tiến trình của lịch sử

« Sự việc xảy ra như 1 con suối nhỏ khi chúng ta bắt đầu đời hổ chính quyền làm sáng tố vụ bat bờ SV H yinh tấn Mâm kèm theo một số sinh viên bị bắt từ lâu như Trần Văn Chi, Phạm Văn Quang, Đỗ Hữu Cảnh v.v.. Đôi hỏi hiến pháp, luật pháp phải được tôn trọng và bảo vệ.

truyện dài

NGUYỄN THỦY LONG

RUỒI XANH

PHẦN HAI

Ông Đại úy quận trưởng nhìn ra ngoài trời nắng :

— Tôi sẽ cố gắng giúp anh, việc đó nhất định sẽ thành, nhưng đừng có bao giờ quên tôi nghe.

— Dạ, có bao giờ tôi dám.

— Nhớ lấy lời đó.

— Em xin nguyện rằng không bao giờ quên ơn ông Quận, ông Quận giúp em...

Nhưng Đại úy quận trưởng đã ngắt lời :

— Thôi đừng nói dài dòng nữa, tôi hứa giúp anh, và anh phải giúp lại tôi thế thôi, nhớ cho tôi vụ cô mụ Lan, nhất định phải được.

— Dạ, cứ theo đúng kế ấy em xin cam đoan một trăm phần trăm.

— Càng chóng càng tốt nghe chưa ?

— Dạ.

Đại úy quận trưởng đứng dậy, chia bàn tay ra cho ông trưởng chi y tế nắm lấy, ông trưởng chi nắm lấy bàn tay ông quận một cách cung kính. Ông Quận trưởng quay lưng đi ra ngoài cửa, ông leo lên xe, mở máy và phóng vút đi, đằng sau chiếc xe Jeep tung bụi mù mịt.

Đại úy quận trưởng về đến quận, bà Quận đang ngồi chờ cơm, Đại úy quận trưởng hơi ngạc nhiên vì không thấy mặt cô con gái cưng :

— Con Thoa đâu rồi ?

Mặt bà Quận hăm hầm :

— Ông biết nó đi đâu không ?

— Tôi nào biết.

— Ông thì biết cái gì, suốt ngày bù khú, ông lại tới nhà con mẹ Hồi đồng phải không, nói cho Ông biết, nếu mà ông quá lâm, tôi tới thảy lựu đạn vào nhà con mè cho coi.

— Kìa, má nó nói kỳ không, suốt từ trưa tối giờ tôi ở nhà thằng cha trưởng chỉ y tế bàn với nó về vụ ứng cử...

Bà Đại úy quận trưởng hình như càng giận, bà bức mình :

— Thôi dẹp mấy vụ đó đi, tôi muốn hỏi ông biết con gái cưng của ông đi đâu không ?

— Tôi đâu biết, mà chắc nó đi chơi quanh quanh đâu đây.

— Vậy tôi nói cho ông biết, nó không có đi chơi quanh quanh như mọi khi, nó đi với thằng thông ngôn cho đoàn cỗ văn Mỹ.

Ông Đại úy quận trưởng bình thản ngồi xuống bàn ăn :

— Vậy đã có sao ?

Bà Quận liền gật gù :

— Ông nói không sao, tôi cho ông biết, đời con gái ông sẽ tàn.

Ông Đại úy quận trưởng ngẩng lên :

— Bà nói tàn làm sao ?

Bà Đại úy quận trưởng trả môi :

— Ông không biết tàn sao hả, ngày thơ dữ, tôi nói cho ông biết, ông phải giữ gìn cho con gái cưng của ông, không đời nó sẽ tan nát với thằng thông ngôn và không chứng tan nát cả với mấy thằng Mỹ.

Đại úy quận trưởng ngừng ăn, ông ngẩng lên :

— Con Thoa đi chơi cả với mấy thằng cỗ văn Mỹ.

— Chó sao, đầu mối cũng chỉ vì cái thằng ma cô trung sĩ Ngon, chẳng thà con Thoa nhà mình đi với mấy thằng sỉ quan trong quận mình thì tôi cũng còn đỡ bức, đằng này một thằng trung sĩ, hỏi ông có hanh diện cái gì.

Hai ông bà đang to tiếng với nhau thì Thoa về, nàng có vẻ vui tươi, nàng nhảy chân sáo vào nhà, nàng hát : « Không phải tại anh mà cũng không phải tại em, tại đời đèn trăng nên chúng mình xa nhau »...

Nàng bỗng ngưng hát khi thấy bỗn mặt hăm hăm nhìn nàng. Đại úy quận trưởng hát dẫu ra hiệu cho con gái :

— Tới đây tao hỏi chút mày ?

Nàng hơi lo lắng, nhưng nàng cũng tới bên cạnh cha mẹ. Nàng chưa kịp lên tiếng Đại úy quận trưởng đã hỏi :

— Mày đi đâu mà tới bữa cơm mày không về ăn cơm ?

— Dạ con đi chơi, trung sĩ Ngon lái xe con và chị Sáu đi vô mấy xã trồng hái trái cây.

Đại úy quận trưởng thở phào nhẹ nhõm :

— Cả chị Sáu cũng đi.

— Con phải đưa chỉ đi để còn mang giỏ trái cây, mang cụt ngon hết sức mà à, chỉ mang ra sau rứa, lát mang lên...

Đại úy quận trưởng đưa mắt nhìn vợ, ông như thầm nói : đó bà thấy chưa, con gái tôi vẫn là đứa ngoan ngoãn, bà chỉ được cái nết bậy. Nhưng ông không nói gì, ông ra hiệu cho con gái :

— Con về thay quần áo đi rồi ra ăn cơm.

Cô con gái cưng quay vào nhà, nàng lại tiếp tục hát vang nhà, nàng làm như nàng còn ngày thu lâm ấy. Chờ cho con gái đi khỏi, ông quận mới nhỏ nhẹ bảo vợ :

— Con gái mình lớn, đến tuổi lấy chồng rồi, nó lại phải ở một cái quận nhỏ bé này em nên thường cảm cho nó. Minh dù nghiêm khắc, nhưng

cũng phải cho nó vui chơi, có bạn trai, điều đó cũng chẳng sao, bà đừng nghe lời người nọ người kia rồi làm ồn lên mất danh dự nó, người ngoài người ta trông vào rồi không còn ra gì nữa hết trơn. Tôi cũng cần nói cho bà hay rằng, ở quận này giá đình mình là lớn nhất, nhưng mình cũng không phải là ít kẻ thù, họ ghen ghét và sẵn sàng đe dọa nói xấu mình, nhiều lần tôi đã nói cho bà hay rằng tôi làm chức quận trưởng ở đây cũng là tạm bợ, nếu có dịp mình chạy lấy một chức to hơn còn nếu kệ quá tôi có bị tố là tham nhũng, bị giải ngũ thì mình cũng đã có tài sản, có tiền bạc, bu không việc gì phải lo lắng hết, nhất là đừng ồn ào, có hại cho con đường sự nghiệp của tôi.

Bà Quận bây giờ thì không còn tức cõi con gái lảng loàn nữa, bà đang tức thằng nghĩa quân mách lẻo, đặt điều nói xấu con gái bà, một đứa con gái có nhan sắc, nét na, thùy mị như vậy mà dám nói nó không ra gì. Bà nghiên răng tréo trẹo :

— Nó sẽ chết với tôi.

— Cái gì, ai chết.

— Thằng đó.

— Thằng nào ?

— Thằng nghĩa quân, lính của ông dám đặt điều nói xấu con nhở.

Đại úy quận trưởng hiều chuyện, ông cũng đâm tức lây :

— Thằng nào, bà biếu cho tôi biết, tôi bắn chết cha nó, dù mẹ nó dám xúc phạm đến gia đình tôi, xúc phạm đến danh dự tôi.

— Thằng Tánh chớ thằng nào ?

— Thằng Tánh, đê tôi...

Đại úy quận trưởng toan đứng dậy, nhưng bà Quận đã kéo tay lại :

— Làm gì mà ông nóng quá vậy, chuyện đâu còn có đó...

Ông Đại úy quận trưởng nán ngồi lại, vì thấy con gái ra, ông vẫn thương con gái, và ông không muốn cho con gái biết chuyện này, ông sợ nó buồn. Ông nén giận, kéo xích ghế ra cho con ngồi :

— Bạn sau có đi thì về sớm sớm nghe con, con cũng phải biết rằng vùng này không được an ninh cho lắm, nếu chẳng may có chuyện gì xảy ra ba má buồn.

Thoa liền thoáng :

— Có gì đâu ba, yên tâm mà.

— Yên, con cũng không nên đi như vậy, nhất là con đi chơi với anh chàng trung sĩ thông dịch viên, con hiểu là ở đây con dễ bị dí nghị xuyên tặc.

— Không, con thấy anh ta là người tốt mà ba.

— Tốt hay không, ba không cần biết, nhưng ba không muốn, kể từ nay trở đi con không nên giao dịch như thế nữa.

► Ba..

Đại úy Quận trưởng ra hiệu cho con gái :

— Con im ngay, ba không muốn con cãi lời ba.

Thoa đang vui vẻ, nàng bỗng thấy không khí có vẻ trở nên nặng nề vì những lời nói của cha nàng. Mẹ nàng nói thêm :

— Ba con nói phải, con phải nghe lời ba, ba má chỉ có một mình con, con phải hiểu rằng ở đây con là một người con gái có giá trị nhất...

Thoa phụng phịu, nàng nghĩ đến Ngon, anh chàng hào hoa phong nhã đó, nàng lảng mạn rẽ tiền, ái tình không biên giới, tại sao ba má nàng lại cõi hủ đến thế.

Nghe bỗng mẹ khuyên, Thoa thấy rằng nàng càng nghĩ đến Ngon nhiều hơn, những lời chàng nói, khéo mắt chàng nhìn, những hình ảnh đó đậm nét trong trái tim thèm khát yêu đương của nàng. Nàng cảm thấy nghẹn ngào, nàng không thể nào nuốt trôi được những miếng cơm trong lúc này. Ba má nàng nói vậy tức là ba má nàng đã xúc phạm đến tình yêu thiêng liêng của nàng, nàng nhớ những tuồng cải lương, những cuốn tiểu thuyết thường hay nói đến những mối tình đau khổ này.

**Con đường ngắn nhất và tệ nhất
để Quý Bạn mau trở thành CA SĨ :**

Lớp Nhạc

HUYỀN LINH

LUYỆN HÁT RIÊNG TỪNG HỌC VIÊN

Mỗi tuần : 5 buổi tập đơn ca, 2 buổi duyệt hợp ca với toàn ban nhạc.

Mỗi tháng : Ghi âm, quay phim hình một lần để chiếu lại cho Bạn coi và sửa chữa dùng toàn AMPLI — MICRO nhà nghề tối tân.

Chuyên dạy bảo đảm cấp tốc :

TÂY BAN CÀM □ HẠ UY CÀM

MÃNG CÀM

Các Giáo Sư lớn tuổi trên 20 năm Thực Nghiệm tận tâm chỉ dẫn bạn trong Hai tháng để đạt được kết quả mong muốn.

218A, Trần Quý Cáp - Saigon

Thâu học viên mỗi ngày,
trong giờ làm việc

Thoa đặt đứa xuống, nước mắt nàng rung rung nàng bỏ chạy vào trong. Ông bà Quận trưởng nhìn nhau, ông Quận trưởng nói :

— Tôi có nói gì quá đáng đâu, tại sao con bé này kỳ cục vậy ?

— Ông rầy la nő.

— Tôi rầy la hồi nő, tôi chỉ nói đến những những điều phải trái...

Bà Quận đứng dậy :

— Thời ông đê mặc tôi với con gái tôi, tôi không khiến ông xia vô những chuyện này.

Bà Quận vội chạy vào phòng con, bà thấy cô con gái yêu của mình nằm úp mặt trên gối khóc rung cả đôi vai. Bà nhẹ nhàng ngồi xuống bên cạnh con, bà đặt bàn tay lên vai con :

— Thoa con...

Nàng vùng vằng đầy tay mẹ ra :

— Kệ tui.

— Sao con kỳ vậy con, ba má có nói gì con nặng lời đâu.

— Ba má nghe ai nói xấu con.

— Nói bậy nào, ba má không nghe ai nói xấu con hết

— Con biết rồi, thiếu gì người ghét con rồi đặt điều nói xấu con.

— Bậy, đưa nào mà đặt điều nói xấu con, má đập chết, thời lát má sai chị Sáu ra ngoài chợ mua hủ tiu về cho con ăn vậy nhé.

Thoa lầm bầm : hủ tiu, hủ tiu hoài chán thấy mồ nàng lại nghĩ đến những lời nói của Ngon, về những món ăn chơi ở Saigon. Ngon hứa rằng thế nào cũng có lần Ngon đưa Thoa về Saigon, đưa nàng đi ăn những nơi thiệt nổi tiếng. Thoa bèn nghĩ ngay sao bây giờ nàng không nhân dịp này xin mẹ cho về Saigon chơi ít bữa.

Nàng lắc đầu :

— Hủ tiu hoài chán thấy mồ.

— Vậy con ăn gì ?

— Không ăn gì hết trơn...

— Hồi nấy con chưa ăn cơm mà, con không ăn rồi đổi thì sao ?

— Hồng có đổi.

— ...

— Ăn mấy thứ hủ tiu chán thấy mồ.

— Vậy con muốn ăn gì ?

Thoa vẫn lắc đầu :

— Con không khoái ăn gì hết, con chỉ thích ăn phở thôi.

— Ở đây làm gì có phở, muốn ăn phở phải lên Saigon.

— Hôm nào má cho con lên Saigon mấy bữa, con ăn phở cho đỡ.

Bà Quận vuốt ve con gái :

— Hôm nào má đi Saigon má sẽ cho con đi theo.

Thoa phụng phịu :

— Không, con không chịu đâu.

— Con đòi đi Saigon mà.

— Đi với má chán thấy mồ...

— Sao mà chán ?

— Má tới chơi những nhà nào không hà, con không thích, con muốn đi một mình...

— Con đi một mình sao được.

— Má cho con đi Saigon, con còn thi lấy bằng lái xe Huê kỳ.

— Con thi lấy bằng lái xe ?

— Chó sao, con nghe nói ba đang mua một chiếc xe Huê kỳ mà.

— Ai nói với con vậy ?

— Người ta đồn rùm rì.

— Ba tính mua thiệt đó, nhưng ba không muốn đưa về đây.

— Tại sao vậy má ?

— Ba không muốn mang tiếng.

— Mình mua xe hơi thì có gì là mang tiếng đâu má.

— Còn bao nhiêu người nhìn vào ba chứ đâu có phải...

Bà Quận ngừng một lát, bà ta lại nói tiếp :

— Ông Tỉnh, ông Tỉnh mà thấy ba con có xe hơi ông sẽ làm khó ba, ông đòi thêm tiền cà phê.

— Mặc kệ ông Tỉnh, con không ưa mấy đứa con gái nhà ông Tỉnh.

Chuyện người lớn con à, con phải hiểu má, ba con mua xe, nhưng sẽ đè ở Saigon.

Thoa càng làm mình làm mẩy dữ :

— Mua xe hơi mà không mang về đây thì mua làm chi cho uồng tiền.

— Ba má có mua một căn nhà ở Saigon, sau này cho con đó.

— Có mua nhà nữa sao ?

— Còn mua nhiều thứ lắm.

— Ba má cho con về Saigon ở hả ?

— Ba má tính cho con về Saigon học, nhưng ba má chưa kiếm được người nào tin cậy để gửi con.

— Cần gì ai, con ở một mình cũng được.

— Đâu có được, con gái mà ở một mình bất tiện.

— Má cho chị Sáu lên ở với con.

— Thời được đê má tính.

— Má tính lẹ lên.

— Mày đê thư thả, làm gì mà hối tao dữ vậy. Bà Quận lại tiếp tục vuốt ve con gái :

— Thời bây giờ con ăn tạm hủ tiu nhé.

— Má cho con đi Saigon không ?

— Má cho.

— Bao giờ má cho ?

— Thư thả.

— Hồng có thư thả, trong tuần này có máy bay trực thăng về Saigon, má cho con đi nhờ về trên.

— Ý đâu đượ.

— Sao không đượ.

Bà Quận suy nghĩ một lát :

— Thời được, má sẽ gửi con ở nhà một người quen của má.

Thoa reo lên :

(CÒN NỮA)

**THUỐC ĐIỀU KINH
GYNOPAUSE**

VIỆN BÀO-CHẾ: ODILIA PARIS

(DO HADZER BÀO-CHẾ TẠI V.N.)

**Eri kinh: THẤY KINH CHẬM.
KINH NGUYỄT IT.
TUỔI HƠI XUÂN VÀ DẬY THÌ.
KINH NGUYỄT KHÔNG ĐỀU.
ĐAU LÚC KINH KỲ.**

BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

CÀU CHUYỆN SỐ 19

(tiếp theo trang 17)

mình nên tạm chấp nhận cuộc sống chung hòa bình mà không cần qui ước. Tôi là một quân nhân lương thang ba cọc ba đồng, không đủ để mướn một căn nhà, qua tháng thứ hai chúng tôi bắt đầu bước vào cuộc khủng hoảng kinh tế gia đình. Tôi bèn thử lửa, chấp thuận cho nàng đi làm trong một cơ sở quân đội đồng minh, đơn vị của tôi là đơn vị tác chiến nên tôi theo đơn vị trong những cuộc hành quân kéo dài hàng tháng. Cho đến ngày kia vì lý do quân sự cuộc hành quân tiếp được hủy bỏ nhưng cũng mất trọn ngày, tôi về đơn vị cải súng đạn rồi xin đơn vị trưởng được 12 giờ phép

mim cười một cái theo kiểu « thế thái nhân tình ».

Qua sáng hôm sau tôi thức dậy thật sớm áp dụng câu im lặng là vàng và làm một cuộc ra đi. Tôi lúc đó đang viết những hàng này đã được sau năm ngày và tối ngày mới tôi theo đơn vị qua thăm nước bạn Camp-Bốt.

Về phần hai người bạn đồng minh kia, tôi chưa một lần quen biết, tôi cũng không cần biết những người đó là ai, thù hay bạn, mà tôi chỉ muốn biết họ xài chưởng gì, chưởng M.P.C hay chưởng Piastre mà nhiều thắn công lực đến thế, tôi mong ước sao kiếp sau xin chờ là người xài Piastre, thật « đời là thế »

TS/TDV Vũ Đức Thuận
BCH/TK (MACV)
EBC : 4446

Tiệm bán trứng đàn bà

(TIẾP THEO TRANG 33)

của cả thế giới nữa. Không biết Giao chỉ có ngài nào được hân hạnh mời cho tinh trùng không ? Theo kẻ viết chắc chan là có, vì giống Giao Chỉ là giống trứng sản xuất những bậc vĩ nhân nhất nhân loại như Trần Hưng Đạo, Hai bà Trưng v.v. Nghe đồn các chủ ngân hàng Hoa Kỳ mời hai ông Tống Kinh và Tống Tài biểu tinh trùng cho họ, vì hai ông là bậc kinh bang tế thế giới nhất địa cầu !

Bác sĩ Petrucci ở Ý và các khoa học gia tại Hoa Kỳ, cũng đã thành công trong việc làm trứng chín thụ tinh trong những hộp thủy tinh. Người ta cho rằng trong tương lai gần đây, các bà khỏi phải chịu cực hình mang nặng đẻ đau. Dĩ nhiên Đức áo Hoàng sẽ phản đối việc này vì trái với luật thiên

nhiên. Về vấn đề này, người ta đã thí nghiệm chích thuốc không thấy đau cho một con bò cái lúc sinh con. Khi con bò con lọt lòng mẹ, con bò đã không liếm lông cho con mình như một con bò cái sinh theo thiên nhiên. Có lẽ nhiều bà mẹ, nhất là bà mẹ Giao chỉ sẽ không chịu có con theo kiểu lấy trứng của mình và tinh trùng của chồng mình vào một người đàn bà khác (đàn bà cho thuê mang thai,) và các bà cũng rất sợ cái cảnh đi siêu thị Nguyễn Du để chọn con, vì sợ chọn Hoa Kỳ trắng lại hóa ra Hoa Kỳ đen, chọn Hòa Lan, Thụy Điển, Đan Mạch, lại hóa ra Maroc, Kampuchia thì thật tiền mất tật mang ! Biết hơn, chọn con Giao chỉ lại hóa ra con Cà phê sữa, con cột nhà cháy, chọn con giống hách nhất nước lại hóa ra con loại Cái bang bị gãy. Kẻ viết có hỏi ý kiến

Hiện nay Báo Đời chuẩn bị hòn vốn mở ngân hàng tinh trùng và trứng của các vị tai to mặt bự nhất nước, kê cả các bậc lãnh đạo tu hành thứ King Size ! Bạn đọc nào muốn hòn hộp xin biên thư về Kha Trần Ác gấp, vì có phần rất giới hạn. Một dịp làm giàu độc nhất trong tương lai dành cho các bạn. Đừng lưỡng lự và đừng cho đây là chuyện phịa,

THUỐC MỚI
VIÊN ĐỌC ĐƯỜNG

midol

Có bán tại các nhà thuốc Tây

KN 982 BYT/QGĐA

tri các chứng đau nhức
NHỨC ĐẦU, NHỨC RĂNG
CẨM, CỤM, ĐAU LÚC CÓ KINH

Pub. TÂN THỊ

THUỐC BỔ

SÂM VÀ QUÝ làm gốc

Khi thấy trong mình mệt nhọc, yếu tim, thiếu máu, đau thận, lao-lực nhiều, tinh-thần suy kém, sụt cân.
Người già : kém sức khỏe.
Phụ - nữ : kinh-nuguet không điều, da mặt xanh-xao.

đã có thuốc bổ **SÂM-QUI-TINH PHUỐC-LINH**
giúp cho quý-vị tránh khỏi những trạng-thái trên.

Nhà thuốc PHUỐC-LINH
110, ĐẠI-LỘ KHỔNG-TỬ-SAIGON

CÉMIN

Thuốc viên ngậm

THƠM MÙI CAM

LAO-DỘNG, KINH DOANH, CÔNG TƯ CHỨC.
SINH-VIÊN, HỌC-SINH MUỐN CÓ SỨC CHỊU
DỰNG BỀN-BỈ, CHỐNG MỆT MỎI.

NÉN DÙNG CÉMIN

X.N.S. 24 BC. OCOP BYT-A.9.61

LIP

ĐI ĐẾN ĐAU
RĂNG TRĂNG
ĐEN ĐỎ

LIP

Crème dentifrice à la Chlorophylle

Mới có! đặc biệt loại A EXTRA QUALITY

(muốn được bót 600\$ bắt buộc cát báo này)

ĐẠI LÝ SAIGON DAKAO

Tân Tiến 146 Lê thánh Tông—Mỹ Trung 58. Phan Bội
Chân, Hồng Hoa 96 Chợ Bến Thành — Hoa Đào 112
Lê Lợi—Bà Khuê 230 Lý thái Tổ—Bà Yếu 463A
Trần hưng Đạo—6, Tạ thu Thâu — 357/5 Nguyễn
Thiện Thuật — 261 Gia Long — 154 Hiền Vương
Saigon—Thùy 178 Đinh tiên Hoàng, —Đông Hải 39
Nguyễn huy Tự DaKao—Bà Bi 312 Phạm hồng Thái
Gia Định (Ông Tơ) — 85/4H Nguyễn phi Khanh Da
Kao, — uốn tóc 120B Đinh tiên Hoàng

ĐẠI LÝ CÁC TỈNH:

Nhà sách Vân 21, Lý thường Kiệt Ban mê Thuột — Kim
Sơn 10 Hùng Vương (Bến xe mới) Cầu Thơ Kim
2 Nguyễn an Ninh Vũng Tàu — Tân Thích 234
Gia Long Qui Nhơn — Đức Thái 13 Nguyễn Huệ Mỹ
Tho — Phú Cường 35 Trần Hưng Đạo Huế — Sập
63 và 10 trong chợ Biên Hòa — 51 Triệu nữ Vương Đà
nẵng. — Quận Chùa 22 Ng. Hoàng Nha Trang —
Bạch Tuyết 21/A2 Hoàng tử Cảnh Nha Trang —
Bà Định 134 Phan bội Châu Quảng Ngãi — Bình
Minh 12/3 Nguyễn an Ninh Vũng Tàu — Hương
Quang 30 Phan bội Châu Huế.

CẨN GẤP

Nhiều Đại lý các tỉnh, điều kiện dễ dàng, ở xa
muốn mua gửi mandat 1.500\$ để tên Bà Châu thanh
Nguyễn 523 Trần Hưng Đạo Saigon gần Nancy Đ.T.
98.827.

CHÚ Ý: dùng ham rẻ mà mua phải đồ giả. Tìm đúng
NIT VŨ TỰ ĐỘNG

cô Kim Xuân ↑

Mời quý bà đọc một đoạn thư của danh vú Kim Xuân viết khen tặng: «Thưa bà, Soutien Automatique lại A EXTRA QUALITY kỹ thuật tân kỳ. Vượt xa các hàng khác mà Xuân đã dùng thử. Loại A trình bày giản dị, mát lâm, Catalogue in thật đẹp, chỉ dẫn rõ ràng và độc đáo. Nhờ đó mà sau khi dùng 60 ngày Xuân thấy kết quả ngoài ý muốn. Xuân tin rằng loại EXTRA QUALITY này sẽ làm vừa lòng những bạn gái khờ tính nhất. (ký tên Kim Xuân)

Muốn có bộ ngực nở nang no tròn, cần đổi phái mua đúng Nịt Vú Tự Động loại A EXTRA QUALITY khi bộ ngực này nở lớn rồi không bao giờ nhỏ trở lại, giá 2.500\$ bớt 600\$ còn 1.900\$, chú ý chỉ bớt trong tháng 5-7-0 mà thôi. Loại Nịt vú Tự động cũ vẫn bán 1.600\$ không bớt.

NIT VÚ TỰ ĐỘNG KẾT QUÁ 100% ⇒

Neuro-Tonic

Viên thuốc HỒNG
CÓ SINH TỐ C
Đề - bổ óc
tăng - cường
trí nhớ

THUỐC MỚI VIEN BỌC ĐƯỜNG - **midol** | *tri các chứng đau nhức
NHỨC ĐẦU, NHỨC RĂNG
CẨM, CÚM, ĐAU LÚC CÓ KINH*,
Có bán tại các nhà thuốc Tây

midol

tri các chứng đau nhức
NHỨC ĐẦU, NHỨC RĂNG
CẨM CỦM, ĐAU LÚC CÓ KINH

卷之三

Mỗi người
một
bàn chải răng...

Nhưng chỉ dùng

KEM
ĐÁNH RĂNG

Hynos
PHOSPHATE

VN EXPRESS

HYNOS PHOSPHATE
mang lại cho quý vị
một hàm răng trắng trong
những nướu răng lành mạnh,
một hơi thở thanh khiết,
nếu quý vị
chải răng 2 lần trong ngày

Với
Hynos
PHOSPHATE

đánh răng sớm chiều,
răng tươi sáng nhiều

CETONIC

Sinh-tố của sức mạnh

ÔI BỒ CƠ THỂ . TĂNG THÊM SỨC KHỎE

BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TẠI